

УВОД

Локални економски развој представља процес промена у којем партнери из јавног, приватног и цивилног сектора заједнички препознају проблеме у привредном, локалном и ширем окружењу и настоје да, кроз програме и политике које спроводе, створе боље услове за развој привреде, односно економски раст и отварање нових радних места, а самим тим и за побољшање квалитета живота свих људи у локалној заједници. Сврха локалног економског развоја је развијање економског капацитета локалног подручја у циљу стварања основе за економски напредак. Кроз овај процес јавни, приватни и непрофитни сектор заједно раде на креирању бољих услова за економски развој и осигурање веће запослености. Циљ је подстакнути конкурентност и тако допринети одрживом развоју.

Нишка привреда у последњих неколико година, ушла је у стабилнији ритам развоја, о чему сведоче и запосленост и стандард становника у

глобалу. На овакав тренд свакако је утицала државна економска политика, али је сигурно евидентан и велики помак када је у питању политика локалног економског развоја. Бројни инвеститори, како домаћи, тако и страни, Град Ниш сматрају градом са повољним пословним окружењем, а уједно Ниш је у досадашњој сарадњи показао висок ниво одговорности у специфичном партнерском односу са компанијама које имају намеру да отпочну пословање у Нишу или већ извесно време послују у нашем граду. Стога је Ниш препознат и награђен од стране магазина Financial Times fDI, као Град са највећом перспективом за улагања, економски развој и ширење пословања - Ниш је последњих неколико година сврстан на високо 5. место малих европских градова будућности у категорији привлачења директних страних инвестиција. Ниш као град и Ниш као седиште региона Југоисточне Србије носи епитет ГРАД БУДУЋНОСТИ и РЕГИОН БУДУЋНОСТИ. Због своје озбиљности и помоћи коју континуирано пружа привреди, Канцеларија за локални економски развој (КЛЕР), је проглашена најбољом канцеларијом за локални економски развој у Републици Србији. Осим КЛЕР-а, који даје печат повољном институционалном амбијенту Града Ниша, значајна је и улога Регионалне привредне коморе Нишавског, Пиротског и Топличког управног округа, Регионалне развојне агенције Југ и у новије време Научно технолошког парка. Из године у годину, Град Ниш настоји да максимално искористи основне компаративне предности које могу имати позитиван утицај на привредни развој Града, а то су: географске (повољан географски положај и повољна клима), научно-истраживачке (Универзитет, Научно технолошки парк), институционалне (мрежа институција које директно утичу на развој привреде – КЛЕР, РПК, РРА Југ), инфраструктурне и др.

Локални економски развој представља потребу и развојни приоритет сваког града, што је

дефинисано и Планом развоја Града Ниша за период од 2021-2027. године. Циљ ових активности је привредно конкурентнија и јача локална заједница и стварање бољих услова за развој привреде и економски раст, запошљавање, промоцију локалних услуга према привреди, уклањање баријера за пословање на локалном нивоу, унапређење сарадње локалне самоуправе са привредом, брендирање и боље позиционирање града и генерално унапређење животног стандарда становника локалне заједнице. Локални економски развој данас заузима значајно место у политици Града Ниша који константно послушнује потребе привреде јер је задовољна и успешна привреда приоритет рада локалне самоуправе будући да од тога зависе радна места и квалитет живота у свакој заједници.

Доношење Програма локалног економског развоја обавеза је локалне самоуправе на основу законске регулативе, као и дефинисаних стратешких циљева утврђених Планом развоја Града Ниша за период 2021-2027. године („Службени лист Града Ниша“, бр. 36/2021), који је кровни стратешко-развојни документ. Град Ниш у континуитету доноси Програм локалног економског развоја, почев од 2017. године. Изузетак је била 2020. година када због епидемије изазване вирусом covid-19 мере подршке привреди кроз ПЛЕР нису реализоване иако су биле предвиђене, а средства опредељена. У току 2022. године Град Ниш је кроз мере предвиђене Програмом локалног економског развоја помогао 19 привредних субјекта, кроз доделу бесповратних средстава за: 13 ММСПП за набавку нове опреме и/или машине, делова за машину, специјализованих алата, као и за подршку развоја иновативних делатности за 5 микро привредних друштава и један стартап тим. Намера Града Ниша је да и у овој години помогне микро, малим, средњим предузећима и предузетницима, тимовима, као и онима који су почетници у пословању, управо кроз реализацију мера подршке коју дефинише Програм локалног економског развоја Града Ниша за 2023. годину. За реализацију ових мера, као и раније, задужена је Канцеларија за локални економски развој.

На основу Закона о улагањима, Канцеларија за локални економски развој (у даљем тексту Канцеларија) обавља послове јединице за локални економски развој и подршку улагањима. Канцеларија обавља стручне послове у вези са унапређењем локалног економског развоја, подршком улагањима, активностима за локалну развојну политику, привлачењем улагања и подршком постојећим улагањима, подршком процесу реализације улагања, припремом и спровођењем Програма локалног економског развоја Града и Локалног акционог плана запошљавања, унапређењем стандарда повољног пословног окружења, руковођењем процесима стратешког планирања развоја Града, припремом

Програма изградње и Програма одржавања, у делу који се односи на унапређење пословне инфраструктуре, као и припремом и спровођењем развојних и инвестиционих пројеката, подршком партнерствима кроз институционалну сарадњу на свим нивоима, спровођењем пројеката јавно - приватног партнерства Града Ниша, идентификацијом извора финансирања, имплементацијом пројеката и развојних програма Града и др.

Изради Програма локалног економског развоја Града Ниша за 2023. годину претходи неколико битних корака. Канцеларија за локални економски развој најпре организује јавну расправу о предлогу Програма локалног економског развоја Града Ниша за 2023. годину, о коме се изјашњавају привредни субјекти Града, представници Привредно-економског савета, удружења, организација цивилног друштва, Универзитета. Сви они имају прилику и могућност да дају конкретне примедбе и сугестије на предлог Програма. Након израде коначног предлога Програма, позитивно мишљење – сугестије на предлог даје и Привредно-економски савет Града Ниша.

Сагласност на предлог Програма дају и Градска управа за финансије и Градска управа за органе Града и грађанска стања. Након свега, Скупштина Града усваја Програм локалног економског развоја Града Ниша за 2023. годину.

Овим Програмом, кроз мере подстицања конкурентности, подстицања запошљавања и привлачења инвестиција, биће додељена средства у складу са Законом о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 73/2019). Свака додела државне помоћи биће пријављена у регистар државне помоћи, што је обавеза прописана чланом 48. Закона о контроли државне помоћи. За мере за које се додељује државна помоћ мале вредности, биће примењивана Уредба о правилима и условима за доделу државне помоћи мале вредности (de minimis помоћи), („Службени гласник РС“, бр. 23/2021).

1.1. Правни основ

Правни основ за доношење Програма локалног економског развоја за 2023. годину садржан је у Закону о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр.129/2007, 83/2014 – др.закон, 101/2016 – др.закон, 47/2018 и 111/2021 – др.закон). У члану 20. став 1. тачка 7) наводи се да општина/град, преко својих органа, у складу са Уставом и законом, доноси и реализује програме за подстицање локалног економског развоја, предузима активности за одржавање постојећих и привлачење нових инвестиција и унапређује опште услове пословања.

Чланом 11. Закона о улагањима, став 2. („Службени гласник РС”, бр. 89/2015 и 95/2018) прописано је да је улагање од посебног значаја улагање које се реализује на територији једне или више јединица локалне самоуправе и подстиче реализацију заједничких развојних приоритета једне или више јединица локалне самоуправе у функцији повећања нивоа њихове конкурентности, као и улагање на основу усвојених билатералних споразума. Чланом 11. Закона о улагањима, став 3. прописано је да Влада, надлежни орган аутономне покрајине или локалне самоуправе доноси различите шеме државне помоћи према којима се ближе одређују критеријуми за доделу подстицаја. Такође, одредбама члана 17. овог закона прописано је да надлежни орган јединице локалне самоуправе инструментима локалне развојне политике подстиче улагања, брине о постојећим улагањима и њиховом проширењу, броју и укупној вредности улагања и квалитету улагача, примењује стандарде повољног пословног окружења и доноси одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања.

Статутом Града Ниша („Службени лист Града Ниша”, бр. 88/2008, 143/2016 и 18/2019) чланом 21. став 1. тачка 7), а у вези са чланом 37. став 1. тачка 5), дефинисано је да Град Ниш доноси и реализује програме за подстицање локалног економског развоја, предузима активности за одржавање постојећих и привлачење нових инвестиција и унапређује опште услове пословања.

Законом о контроли државне помоћи („Службени гласник РС”, бр. 73/2019) уређују се општи услови и поступак контроле државне помоћи у циљу заштите конкуренције на тржишту, применом начела тржишне економије и подстицањем привредног развоја. Чланом 3. став 1. овог закона прописано је, између осталог, да је државна помоћ сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода коју додељује давалац државне помоћи у било ком облику, којом се одређени учесник на тржишту ставља у повољнији положај у односу на конкуренте или се даје предност производњи одређене робе и/или услуга, којом се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније. Став 3. истог члана овог Закона каже да је индивидуална државна помоћ она помоћ која се додељује на основу акта даваоца државне помоћи унапред одређеном кориснику или помоћ индивидуалном кориснику која се додељује на основу шеме државне помоћи а за коју постоји обавеза пријаве на основу овог закона. Члан 4. став 1. Закона о контроли државне помоћи прописује да је давалац државне помоћи надлежни орган Републике

Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, или свако правно лице које управља и/или располаже јавним средствима и додељује државну помоћ у било ком облику. Даље, чланом 8. став 1. и 2. овог закона прописано је да је помоћ мале вредности (de minimis помоћ) помоћ која нема значајан утицај на нарушавање конкуренције на тржишту и на трговину између РС и земаља чланица ЕУ, као и да се не пријављује Комисији за контролу државне помоћи, већ да одлуку о додели доноси давалац de minimis помоћи који Комисију обавештава о додељеној de minimis помоћи. Став 3. истог члана каже да Влада ближе уређује правила и услове за доделу de minimis помоћи, горњу границу износа, кумулацију, као и обавезе давалаца и корисника de minimis помоћи што је ближе уређено Уредбом о правилима и условима за доделу државне помоћи мале вредности (de minimis помоћи), („Службени гласник РС”, бр. 23/2021).

Чланом 48. Закона о контроли државне помоћи предвиђено је да Комисија за контролу државне помоћи, води регистар државне помоћи за коју постоји обавеза пријаве. Регистар, по ставу 3. члана 48. представља јединствену електронску базу података.

Одлуком о Канцеларији за локални економски развој („Службени лист Града Ниша”, бр. 114/2020), чланом 2. је уређен делокруг рада Канцеларије, а тиче се унапређења локалног економског развоја.

Правилником о стандардима повољног пословног окружења у јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 33/2016), у члану 2. утврђени су критеријуми које локалне самоуправе морају да испуне у циљу развоја и унапређења подстицајног амбијента на локалном нивоу, привлачења и заштите улагања, ефикасне реализације инвестиционих пројеката, као и олакшавања пословања привредних субјеката.

1.2. Стратешки оквир

Најзначајнији документ, коришћен приликом израде Програма локалног економског развоја Града Ниша је План развоја Града Ниша за период 2021-2027. године („Службени лист Града Ниша”, бр. 36/2021), усклађен са републичким планским документима. План развоја Града Ниша 2021-2027. представља дугорочни плански документ најширег обухвата и највишег значаја, који садржи преглед и анализу постојећег стања, визију тј. жељено стање, приоритетне циљеве развоја који се желе постићи, као и преглед и кратак опис одговарајућих мера, које се даље разрађују средњорочним планом јединице локалне самоуправе.

Развојни правац - економски развој односи се на унапређење пословног окружења и

конкурентност привреде, засноване на знању и иновацијама. Циљ развојног правца је стварање услова за отварање нових радних места, креирање финансијских могућности за развој предузетништва, логистике, привлачење инвестиција, оптималну индустријску алокацију, унапређење односа и стварање услова за повећање активности локалне пословне заједнице, као и стварање услова за креирање нових компанија у високо профитабилним областима индустрије 4.0.

Приоритетни циљеви у оквиру овог правца, који ће се остваривати реализацијом одговарајућих мера, су:

- 1.1. Унапређење пословног окружења и конкурентности привреде Града Ниша,
- 1.2. Град Ниш је препознат као центар технолошког предузетништва који подстиче развој привреде, заснованог на знању и иновацијама,
- 1.3. Конкурентна пољопривреда и достојанствен квалитет живота у руралним срединама,
- 1.4. Унапређење и промоција туристичке понуде и потенцијала Града Ниша.

Од посебног значаја за израду Програма локалног економског развоја за 2023. годину су и:

- Стратегија запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године („Службени Гласник РС“, бр. 18/21),
- Стратегија за младе Републике Србије за период од 2022. до 2030. године („Службени Гласник РС“, бр. 9/23),
- Локални акциони план запошљавања Града Ниша за период од 2021. до 2023. године („Службени лист Града Ниша“, бр. 34/2021, 21/2023).

1.3. Циљеви Програма локалног економског развоја Града Ниша за 2023. годину

Општи циљ овог Програма је допринос економском развоју Града Ниша и стварање повољног пословног окружења.

Специфични циљеви овог Програма су:

- јачање конкурентности нишке привреде;
- стварање услова за оснивање нових предузећа и проширење капацитета постојећих, отварање нових радних места и стварање нових производа креирањем локалног финансијског и административног оквира за доделу подстицаја;
- позиционирање Ниша као стартап дестинације базиране на иновацијама, кроз развој програма подршке – финансијске и нефинансијске – за покретање бизниса, унапређење подршке и креирање адекватних програма за повећање одрживости стартап компанија и промоцију Ниша као стартап дестинације;

- креирање механизма за умрежавање пословног сектора са научноистраживачким, у циљу развоја производа и услуга заснованих на знању;
- подршка женском предузетништву;
- подршка технолошким парковима, coworking просторима, хабовима и инкубатрима у развоју иновационог екосистема
- повећање запослености унапређењем пословања и стицањем практичних знања и вештина за самосталан рад, нарочито младих људи и теже запошљивих;
- привлачење инвестиција;
- јачање иницијатива територијалног маркетинга ради побољшања имиџа Града као привредног центра.

1.4. Резултати спроведених мера за субвенционисање привредних субјеката кроз Програм локалног економског развоја Града Ниша у 2022. Години

За спровођење свих досадашњих Програма локалног економског развоја Града Ниша, почев од 2017. године, била је надлежна Канцеларија за локални економски развој. У току 2022. године у оквиру програма за подстицање конкурентности биле су развијене две групе мера: мере које се користе у сврху јачања привредних субјеката, који су већ присутни у Граду у виду субвенција – бесповратне помоћи приватном сектору и мере чији је циљ директно привлачење нових инвеститора. У другу групу мера спада и организовање Форума напредних технологија, унапређење туристичких потенцијала Града, давање подстицаја за пољопривреду, нефинансијска подршка за почетнике у пословању итд.

И једна и друга група мера имале су за циљ креирање бољег пословног окружења и мотивисање приватног капитала за даља улагања.

1.4.1. Мера подстицања конкурентности ММСПП у виду државне помоћи мале вредности

Програм локалног економског развоја Града Ниша за 2022. годину је усвојен на седници Скупштине Града Ниша 31.05.2022. године. Градоначелница је дана 03.08.2022. године расписала два јавна позива за меру подстицања конкурентности ММСПП у виду државне помоћи мале вредности у укупном износу од 10.100.000,00 динара. Предност су имале фирме које нису користиле мере државне помоћи мале вредности (de minimis) преко Програма локалног економског развоја у ранијим годинама, фирме које се баве циркуларном економијом, енергетском ефикасношћу, зеленом економијом, као и фирме чији су власници жене и млади до 35 година старости.

Обухваћене су биле две врсте активности:

- 1) Подршка за микро, мала и средња предузећа и предузетнике у циљу унапређења конкурентности и
- 2) Подршка за микро привредна друштва/стартап тимове у циљу развијања иновативних делатности.

1) У оквиру активности **Подршке за ММСПП у циљу унапређења конкурентности**, додељене су субвенције односно бесповратна средства за покривање до 50% оправданих трошкова без ПДВ-а, са ограничењем на износ до 400.000,00 динара по привредном субјекту у зависности од намене. Корисници подстицајних средстава била су микро, мала и средња предузећа и предузетници који нису у тешкоћама и регистровани су на територији Града Ниша. По посебним критеријумима, средства су додељена и привредним субјектима/стартаповима који користе услуге НТП-а Ниш и свих coworking простора са територије Града Ниша.

Средства су била намењена за набавку нове опреме и/или машине, делова за машину, специјализованих алата, који утичу на развој основне делатности којом се пословни субјекат бави. За ове активности било је опредељено 5.100.000,00 динара.

На Јавни позив, до 09.09.2022. године, благовремено се јавило укупно 15 микро, малих, средњих предузећа и предузетника. Комисија за доделу финансијских средстава, коју је формирала Градоначелница, је донела Препоруку да сви привредни субјекти добију средства, будући да су испунили све услове предвиђене јавним позивом. Дана 26.09.2022. године, Градоначелница Града Ниша је донела Решење о додели финансијских средстава. Укупно је решењем одобрено 4.260.726,99 динара, али с обзиром да су два привредна субјекта одустала, укупно реализована средства по овој мери су 3.459.060,33 динара. Након процедуре потписивања и доделе уговора привредним субјектима у предвиђеном року за завршетак реализације свих активности тј. до 20.12.2022. године, укупно 13 привредних субјеката је реализовало своје активности и оправдало трошкове предвиђене за њихову реализацију.

Решењем Градоначелнице, дана 14.11.2022. године, формирана је Комисија за контролу реализације активности и наменског трошења одобрених средстава у оквиру реализације ПЛЕР-а за меру Подршка за ММСПП у циљу унапређења конкурентности.

2) У оквиру активности **Програм подршке развоја иновативних делатности**, за коју је

опредељено 5.000.000,00 динара у максималном износу до 1.000.000,00 динара по кориснику за развој иновативне идеје, уз обавезу запошљавања незапослених лица, опредељена су средства за постизање циљева: подршка развоја иновативних делатности и нових иновативних високотехнолошких производа и услуга и процеса и стварање иновативних компанија заснованих на знању, повећање конкурентске способности привредних субјеката кроз финансирање иновативних тржишно оријентисаних пројеката.

На јавни позив, до 09.09.2022. године, благовремено је пристигло 6 (шест) пријава. Комисија је Записником установила одређене административне недостатке, који су благовремено отклоњени, о чему је сачињен нови записник. Дана 11.10.2022. године, подносиоци пријава извршили су представљање-презентацију (pitching) својих предлога пројеката у просторијама КЛЕР-а, након чега је Комисија приступила оцењивању пријава на основу датих критеријума за оцењивање и предложила да сви носиоци пројеката пристиглих пријава добију средства. Потребна средства за спровођење активносати које су носиоци пројеката навели у својим пријавама су у износу од 5.480.474,00 динара. Након тога је урађена Препорука Комисије, којом се предлаже Градоначелници да се недостајућа средства за носиоце пројеката пријава по овом позиву у износу од 480.474,00 динара, обезбеде прерасподелом средстава која су остала неутрошена за меру подстицања конкурентности ММСПП. Градоначелница Града Ниша је дана 09.11.2022. године, донела Решење о прерасподели неутрошених финансијских средстава и додели бесповратних средстава микро привредним друштвима/стартап тимовима у укупном износу од 5.480.474,00 динара у циљу развијања иновативних делатности. Реализација активности предвиђених пројектом носилаца је у току и одвијаће се у складу са потписаним уговорима, са роком реализације од 8-12 месеци.

Дана 18.11.2022. године, решењем Градоначелнице, формирана је Комисија за контролу реализације активности и наменског трошења одобрених средстава у оквиру реализације ПЛЕР-а за меру подршка развоја иновативних делатности, чији је задатак да врши контролу документације у вези реализованих активности у складу са њиховом динамиком.

Укупно утрошена средства за обе мере износе 8.939.534,33 динара док неутрошена средства за обе мере износе 1.160.465,67 динара, с обзиром да је од неутрошених средстава за прву меру у износу од 1.640.939,67 динара извршена прерасподела средстава за другу меру у износу

од 480,474.00 динара. Проценат реализације износи 88,5%.

2. АНАЛИЗА СТАЊА

2.1. Основни подаци о граду

Ниш је по броју становника трећи град у Србији. Смештен на Нишави, недалеко од њеног ушћа у Јужну Мораву, заузима површину од око 597 km². Ниш је административни и регионални центар Југоисточне Србије, организован тако да има пет градских општина: Медијану, Палилулу, Црвени Крст, Пантелеј и Нишку Бању. Важан је привредни, универзитетски, културни, здравствени, спортски и туристички центар. Важну предност Града представља и нишки Универзитет са 14 факултета и око 24.500 студената, као и 18 средњих школа. Географски положај и саобраћајна инфраструктура чине Град Ниш раскрсницом копненог и ваздушног саобраћаја Балкана и значајном тачком коридора европског

саобраћаја – Коридор 10 (пут и пруга). Томе значајно доприноси међународни аеродром „Константин Велики“, други по величини путни и карго аеродром у Србији.

Према првим резултатима Пописа становништва, домаћинстава и станова 2022. године, на подручју Града Ниша живи 249.816 становника, што је мање за 10.421 становника у односу на попис из 2011. године.

2.2. Тренутно стање привреде Града Ниша

Према подацима Агенције за привредне регистре, у Нишу је 2022.године пословало укупно 10.966 предузетника (2021. године укупно је пословало 10.482 предузетника) и 3.468 привредних друштава (2021.године било је 3.492 ПД), што указује на позитиван тренд у погледу броја активних привредних субјеката. У структури и даље преовлађују микро предузећа.

Табела активних привредних субјеката на територији Града Ниша по градским општинама закључно са 30.06.2022. године

Територија	Предузетници	Привредна друштва
Град Ниш	10.966	3.468
Градске општине		
Медијана	5.001	1.666
Палилула	2.333	652
Пантелеј	2.075	520
Црвени Крст	1.118	361
Нишка Бања	438	92
Град Ниш	1	177

Извор података: Агенција за привредне регистре, новембар 2022.године

Предност Ниша представља континуирано настојање локалне заједнице да постојеће расположиве инфраструктурно опремљене гринфилд и браунфилд локације увећа и опреми нове просторе за будуће инвеститоре. Такође, дуга индустријска традиција Ниша, која обезбеђује стручне и квалификоване људске ресурсе у областима индустријске производње, при чему су приоритетне: прехранбена, информационе технологије, електро, машинска и логистика, као и рециклажа, која је директни добављач сировина за машинску и електро индустрију, значајна је предност Ниша. Идентификовани сектори имају највише потенцијала за интензиван развој, највећу додату вредност, највећи потенцијал за извоз и нове инвестиције, као и потенцијал да покрену одрживи раст и развој привреде.

Аеродром „Константин Велики“ званично је добио Сертификат аеродрома од стране Директората цивилног ваздухопловства РС, што значи да испуњава све услове за управљање аеродромом у складу са најновијим прописима РС и Уредбом ЕУ Комисије и сврстао се у групу европских аеродрома који испуњавају највише оперативне и организационе стандарде, као и стандарде из области безбедности ваздушног саобраћаја.

Из године у годину услуге нишког аеродрома користи све већи број путника. Тако је у 2018. години услуге Аеродрома „Константин Велики“ користило је 351.581 путника, што га сврстава у "Групу 4" (аеродроми до 5 милиона путника годишње), и то на друго место. У току 2022. године број путника у ваздушном саобраћају, према подацима ЈП Аеродроми Србије“ д.о.о. Ниш – Аеродром „Константин

Велики, Ниш, који су користили услуге овог аеродрома био је 389 022 и већи је за 10,6% у односу на 2018.годину.

Започета изградња нове терминалне зграде површине 7.784м² вредности 1,5 милијарди динара на Аеродрому „Константин Велики“ је од великог значаја за Град Ниш и регион и биће завршена 2024. године. Овај пројекат и инвестирање у нишки аеродром потврђује идеју и интенцију Владе РС да улаже у развој југа Србије где ће Град Ниш и Аеродром „Константин Велики“ постати озбиљније саобраћајно и логистичко чвориште, те 1,50 милијарди динара колика је вредност овог пројекта представљају значајну инвестицију.

Нова зграда терминала ће омогућити већи комфор и број путника (очекивано - милион и по путника на годишњем нивоу), шест ваздухоплова истовремено, десет cheking шалтера, четири канала за security контролу и осам пасошких шалтера. Обезбеђивањем оваквих пареметара, створиће се услови за проширење понуда са нишког аеродрома обзиром да у региону постоји велико интересовање. Раст туристичког промета у претходним годинама најбољи је показатељ успеха интензивног рада на промоцији Града на кључним тржиштима: у Бугарској, Грчкој, Кини, Немачкој, Румунији, Турској и Словенији, одакле нам, према подацима Туристичке организације Ниша и долази највећи број туриста.

Епидемија вируса ковид имала је велики утицај на туризам 2020.године, када је дошло до смањења броја туриста на 46.455 туриста из земље и иностранства, али након тога бележи раст, тј. у 2022.години је три пута већи у односу на 2020.годину и износи 136.230 туриста. Од укупног броја туриста, 61.995 су домаћи гости а 74.235 су иностранци. Укупно је остварено 277.369 ноћења тј. дошло је до раста од 70% респективно, захваљујући порасту броја ноћења како домаћих тако и страних туриста. Страни туристи остварили су 133 184, а домаћи 144 212. Просечан број ноћења укупног броја туриста за посматрани период је 2 ноћи по госту.

Верујемо да ће, са стабилизацијом епидемиолошке ситуације, Ниш опет бити једна од најпосећенијих туристичких дестинација у Србији, не само у летњој сезони, када има највише садржаја за посетиоце, већ и у раздобљима пред и постсезоне.

Табела: ТУРИСТИЧКИ ПРОМЕТ У ГРАДУ НИШУ

	Туристи ¹⁾			Ноћења туриста ¹⁾			Просечан број ноћења туриста		
	укупно	домаћи	страни	укупно	домаћи	страни	укупно	домаћи	страни
2021	69.382	33.673	35.709	163.053	98.902	64.151	2,4	2,9	1,8
2022	136 230	61 995	74 235	277 396	144 212	133 184	2,0	2,3	1,8

¹⁾Извор података: Републички завод за статистику Републике Србије,
Статистика угоститељства и туризма, Саопштење УТ 10, Туристички промет.

2.3. Стање на тржишту рада

Регистрована запосленост – годишњи просек у 2022. години, према подацима НСЗ – Филијала Ниш, на нивоу Ниша износи 89.785 лица (2021. године износио је 87.709 лица), од којих је:

- 72.782 (70.612 у 2021. години) или 81% запослено у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације)
- 16.939 или 18,9% су предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих (17.030 у 2021. години), а
- 65 или 0,1% чине регистровани индивидуални пољопривредници (67 у 2021. години).

Укупан број запослених – осигураних лица у 2022. години према 2021. години бележи раст од 2.076, при чему је зебележен раст од 2.170 у правним лицима. Предузетници и запослених код њих и лица која самостално обављају делатност бележе пад за 91 лице, регистровани индивидуални пољопривредници смањење за 2.

Табела: РЕГИСТРОВАНА ЗАПОСЛЕНОСТ У ГРАДУ НИШУ ¹⁾– годишњи просек

Укупно	Запослени у правним лицима (у радном односу и ван радног односа)	Предузетници, и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност (у радном односу и ван радног односа)	Регистровани индивидуални пољопривредници
--------	---	---	---

			радног односа)	
2021	87.709	70.612	17.030	67
2022	89 785	72 782	16 939	65

¹⁾ Претходни подаци; Извор: Републички завод за статистику Републике Србије, база података, Саопштење – Регистрована запосленост, 2022. од 30.01.2023.
Разлика у збиру је последица заокруживања.

Табела: СТРУКТУРА РЕГИСТРОВАНЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ У ГРАДУ НИШУ

	Укупно	Запослени у правним лицима (у радном односу и ван радног односа)	Предузетници, и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност (у радном односу и ван радног односа)	Регистровани индивидуални пољопривредници
2021	100,0	80,5	19,4	0,1
2022	100,0	81,0	18,9	0,1

Највећи број запослених се бави прерађивачком индустријом, која запошљава нешто више од петине укупног броја тј. 23.556 запослених или (26,2%). Доминантно је и учешће трговине на велико и мало и поправке моторних возила чиме се бави 14.604 запослених или (16,3%). Затим следе саобраћај и складиштење са 5.183 (5,8%); информисање и комуникације 4.992 (5,6%), стручне, научне, иновационе и техничке делатности 4.286 (4,8%).

С друге стране, у следеће три области: здравствена и социјална заштита ради 7.923 запослених, у образовању 7.478 и државној управи 3.974, што је укупно 19.375 запослених и чини скоро четвртину запослених (21,6%).

Већина сектора бележи раст запослености. Највећи међугодишњи раст запослености има сектор пословање некретнинама од чак 83,3% или за 145 лица, сектор информисања и комуникације од 19,7% (за 822 лица) и сектор стручних, научних, иновационих и техничких делатности са 7,4% или за 296 лица. Такође, прерађивачка индустрија бележи константан раст од 2015.године захваљујући реализацији директних страних инвестиција, остварује међугодишњи раст од 1,2% или за 289 радника. Број регистрованих индивидуалних пољопривредника константно опада и у 2023.години износи 65 пољопривредника (у односу на 2020.године, када их је било 81, чини пад од скоро 20%).

Табела: РЕГИСТРОВАНА ЗАПОСЛЕНОСТ ПО СЕКТОРИМА ДЕЛАТНОСТИ У ГРАДУ НИШУ И ГРАДСКИМ ОПШТИНАМА, 2022. ¹⁾ - годишњи просек

	Укупно	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације), предузетници и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност					
		свега	од тога:		пољопривреда, шумарство и рибарство	рударство	прерађивачка индустрија
			запослени у правним лицима	предузетници и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност			
Град Ниш	89 785	89 720	72 782	16 939	184	44	23 556
ГО Медијана	40 659	40 653	31 938	8 715	87	-	4 236
ГО Нишка Бања	2 681	2 678	2 030	648	2	-	1 091
ГО Палилула	21 383	21 361	18 302	3 059	30	38	9 930
ГО Пантелеј	9 005	8 989	6 106	2 883	14	3	2 975
ГО Црвени Крст	16 057	16 039	14 405	1 634	52	3	5 324

(наставак табеле)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације), предузетници и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност						
	снабдевање електрич. енергијом, гасом и паром	снабдевање водом и управљање отпадним водама	грађевинарство	трговина на велико и мало и поправка моторних возила	саобраћај и складиштење	услуге смештаја и исхране	информисање и комуникације
Град Ниш	977	2 149	3 394	14 604	5 183	3 560	4 992
ГО Медијана	880	1 012	1 286	6 522	1 275	2 203	3 598
ГО Нишка Бања	34	19	52	344	124	117	54
ГО Палилула	32	775	967	2 535	1 166	391	472
ГО Пантелеј	3	-	587	1 713	415	441	540
ГО Црвени Крст	29	343	501	3 491	2 202	408	327

(наставак табеле)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације), предузетници и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност				
	финансијске делатности и делатност осигурања	пословање некретнинама	стручне, научне, иновационе и техничке делатности	административне и помоћне услужне делатности	државна управа и обавезно социјално осигурање
Град Ниш	1 539	319	4 286	2 393	3 974
ГО Медијана	1 401	156	2 599	1 027	2 674
ГО Нишка Бања	2	3	55	10	83
ГО Палилула	14	32	656	1 017	915
ГО Пантелеј	105	14	458	178	175
ГО Црвени Крст	17	114	518	161	127

(наставак табеле)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације), предузетници и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност				Регистровани индивидуални пољопривредници
	Образовање	здравствена и социјална заштита	уметност, забава и рекреација	остале услужне делатности	
Град Ниш	7 478	7 993	1 382	1 714	65
ГО Медијана	3 564	5 992	1 042	1 098	6
ГО Нишка Бања	192	456	15	26	3

ГО Палилула	1 476	456	140	318	22
ГО Пантелеј	743	357	72	195	16
ГО Црвени Крст	1 502	732	112	76	18

¹⁾ Претходни подаци; Извор: Републички завод за статистику Републике Србије, база података, Саопштење – Регистрована запосленост, 2022. од 30.01.2023.
Разлике у збировима су последица заокруживања.

**Табела: СТРУКТУРА РЕГИСТРОВАНЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ ПО СЕКТОРИМА
ДЕЛАТНОСТИ, (у %)**

	Укупно	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације), предузетници и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност					
		свега	од тога:		пољопривреда, шумарство и рибарство	рударство	прерађивачка индустрија
			запослени у правним лицима	предузетници и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност			
2022	100,0	99,9	81,0	18,9	0,2	0,0	26,2

(наставак табеле)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације), предузетници и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност						
	снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	снабдевање водом и управљање отпадним водама	грађевинарство	трговина на велико и мало и поправка моторних возила	саобраћај и складиштење	услуге смештаја и исхране	информисање и комуникације
2022	1,1	2,4	3,8	16,3	5,8	4,0	5,6

(наставак табеле)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације), предузетници и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност				
	финансијске делатности и делатност осигурања	пословање некретнинама	стручне, научне, иновационе и техничке делатности	административне и помоћне услужне делатности	државна управа и обавезно социјално осигурање
2022	1,7	0,4	4,8	2,7	4,4

(наставак табеле)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације), предузетници и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност				Регистровани индивидуални пољопривредници
	образовање	здравствена и социјална заштита	уметност, забава и рекреација	остале услужне делатности	
2022	8,3	8,9	1,4	1,9	0,1

Број незапослених лица која активно траже посао:

Број незапослених лица која активно траже посао на евиденцији Националне службе за запошљавање Републике Србије за територију Града Ниша према подацима из децембра 2022. године

износи 19.074 и константно пада од 2015. године. У структури незапослених лица на евиденцији НСЗ на подручју Града 10.742 су жене односно 56% од укупног броја незапослених.

Према степену образовања и даље преовлађују стручна лица, укупно 11.727 (од III-VIII степена), што представља и компаративну предност Града у погледу расположиве радне снаге у односу на потребе послодаваца. У односу на трајање незапослености, дуже од 12 месеци – дугорочна незапосленост, посао тражи 12.233 лица.

Велико учешће у регистрованој незапослености, посматрано према годинама старости, имају лица старија од 50 година -7.369, као и млађа незапослена лица – 3.731.

У наредним табелама дат је приказ незапослених лица према стручном образовању, по полу и старосним групама као и по полу и дужини тражења посла,

Табела: НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПРИЈАВЉЕНА НАЦИОНАЛНОЈ СЛУЖБИ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ РС, ПРЕМА СТРУЧНОМ ОБРАЗОВАЊУ ^{1) 2)} (стање 31.12.2022.)

	Укупно		Стручно образовање			
			неквалификовани		полуквалификовани и ниже образовање	
	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене
2022	19 074	10 742	3 232	1 758	137	84

(наставак табеле)

	Стручно образовање							
	КВ и ВКВ		средње		VI-1 и VI-2		VII-1, VII-2 и VIII	
	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене
2022	3 978	1 884	7 247	4 097	1 300	859	3 180	2 060

¹⁾ Извор података: Национална служба за запошљавање Републике Србије – Филијала Ниш, Месечни статистички билтен, децембар 2022.

²⁾ У укупан број незапослених лица укључена су лица која први пут траже запослење, као и лица која су била у радном односу.

Табела: НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПРИЈАВЉЕНА НАЦИОНАЛНОЈ СЛУЖБИ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ РС, ПО ПОЛУ И СТАРОСНИМ ГРУПАМА ^{1) 2)} (стање 31.12.2022.)

	Укупно		Године старости					
			15-19		20-24		25-29	
	укупно	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене
2022	19 074	10 742	507	223	1 343	681	1 881	1 073

(наставак табеле)

	Године старости							
	30-34		35-39		40-44		45-49	
	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене
2022	1 784	1 046	1 936	1 129	2 138	1 232	2 116	1 206

(наставак табеле)

	Године старости							
	50-54		55-59		60-64		65 и више	
	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене
2022	2 131	1 284	2 669	1 608	2 569	1 260	0	0

- 1) Извор података: Национална служба за запошљавање Републике Србије – Филијала Ниш, Месечни статистички билтен, децембар 2022.
- 2) У укупан број незапослених лица укључена су лица која први пут траже запослење, као и лица која су била у радном односу.

Табела: НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПРИЈАВЉЕНА НАЦИОНАЛНОЈ СЛУЖБИ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ РС, ПО ПОЛУ И ДУЖИНИ ТРАЖЕЊА ПОСЛА^{1) 2)} (31.12.)

	Укупно		Просечна старост (година)		Просечна дужина тражења посла (месеци)		Дужина тражења посла			
							до 3 месеца		3 до 6 месеци	
	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене
2022	19 074	10 742	43,43	43,51	61,25	68,07	3 055	1 563	1 760	884

наставак табеле)

	Дужина тражења посла							
	6 до 9 месеци		9 до 12 месеци		1 до 2 године		2 до 3 године	
	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене
2022	1 111	596	915	497	2 637	1 452	1 475	815

(наставак табеле)

	Дужина тражења посла							
	3 до 5 година		5 до 8 година		8 до 10 година		преко 10 година	
	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене
2022	2 047	1 233	1 676	988	879	529	3 519	2 185

- 1) Извор података: Национална служба за запошљавање Републике Србије – Филијала Ниш, Месечни статистички билтен, децембар 2022.

- 2) У укупан број незапослених лица укључена су лица која први пут траже запослење, као и лица која су била у радном односу.

3. НАЧИН ДОНОШЕЊА И СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА

3.1. Припрема

Одлуком о Канцеларији за локални економски развој ("Сл.лист Града Ниша", бр.114/2020) чланом 2. уређен је делокруг рада Канцеларије која, између осталог, обавља послове припреме и спроводи мере за подстицање конкурентности локалне самоуправе кроз иницирање, припрему, спровођење и управљање инструментима локалне развојне политике; пружа стручну помоћ и подршку улагачу у реализацији улагања, припрема и спроводи одлуку о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања.

На основу покренуте иницијативе и дефинисаног методолошког приступа, полазећи од, законима дефинисаних обавеза и надлежности, стратешког оквира, анализе стања привреде, спроведене

јавне расправе о предлогу Програма, Канцеларија за локални економски развој, уз учешће Привредно економског савета, надлежних градских управа и осталих заинтересованих актера, израђује предлог Програма локалног економског развоја Града Ниша за 2023. годину.

Привредно-економски савет је стално радно тело Градског већа тј. саветодавно тело, пре свега Градоначелнице као председнице Градског већа. Привредно-економски савет надлежан је да даје иницијативе у вези са економским развојем, разматра стратегије и планове економског развоја и прати спровођење планова и програма локалног економског развоја (члан 58. Статута Града Ниша).Полазећи од тога, Привредно-економски савет разматра предлог програма локалног економског развоја Града Ниша за 2023. годину и даје сугестије и закључке на предлог Програма.

Програм локалног економског развоја Града Ниша за 2023. годину разматра и доноси Скупштина Града Ниша.

3.2. Спровођење

За спровођење Програма локалног економског развоја Града Ниша за 2023. годину надлежна је Канцеларија за локални економски развој, градске управе, надлежна Јавно комунална предузећа и установе и остали надлежни органи Града.

За спровођење мере подстицања конкурентности, којом се додељују субвенције приватним предузећима, ближе описане у делу 4.1.1., надлежна је Канцеларија за локални економски развој. За финансирање предложене мере биће расписана два јавна позива, а о пријавама ће одлучивати Комисије за доделу финансијских средстава, које ће формирати Градоначелница Града Ниша. Решење о додели финансијских средстава, на предлог Комисија, доноси Градоначелница.

За спровођење осталих мера, надлежни су: Канцеларија за локални економски развој, надлежне градске управе, Туристичка организација Ниша, Национална служба за запошљавање, градска јавно комунална и јавна предузећа, Дирекција за изградњу Града, НТП, Регионална развојна агенција Југ, а све у складу са надлежностима дефинисаним општим актима Града и посебним решењима Градског већа о приступању реализацији конкретних пројекта.

4. МЕРЕ ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА ГРАДА НИША ЗА 2023. ГОДИНУ

4.1. Подстицање конкурентности локалне самоуправе

Полазећи од дефинисаног општег циља и утврђених специфичних циљева Програма, дефинисане су мере усмерене ка њиховом остварењу и то:

1. Подстицање конкурентности
2. Подстицање запошљавања
3. Привлачење инвестиција.

За подстицање конкурентности нишке привреде развијене су две групе мера: мере које се користе у сврху јачања привредних субјеката који су већ присутни у Граду у виду субвенција – бесповратне помоћи приватном сектору и мере чији је циљ директно привлачење нових инвеститора. У другу групу мера спада и организовање Форума напредних технологија, унапређење туристичких потенцијала Града, давање подстицаја за пољопривреду, нефинансијска подршка за почетнике у пословању

итд. И једна и друга група мера имају за циљ креирање бољег пословног окружења и мотивисање приватног капитала за даља улагања.

4.1.1. Мера подстицања конкурентности микро, малих и средњих предузећа и предузетника у виду државне помоћи мале вредности

Када су у питању мере за подстицање конкурентности присутних привредних субјеката, издвајају се субвенције, односно додела бесповратних средстава привредним субјектима за тачно одређене намене.

Планирани износ средстава за реализацију ове мере износи 11.000.000,00 динара. Средства су обезбеђена у Буџету Града Ниша и Финансијским планом КЛЕР-а за 2023. годину, у разделу 11 - Канцеларија за локални економски развој, на позицији 390, економска класификација 454 - „Субвенције приватним предузећима“.

Мера се реализује као државна помоћ мале вредности (de minimis државна помоћ). Мера ће се реализовати кроз расписивање два јавна позива, којима ће се ближе утврдити услови и начин избора корисника средстава. Привредни субјект може поднети само јадан захтев за доделу бесповратних средстава у оквиру ових јавних позива. Путем ове мере биће подржане следеће активности:

4.1.1.1. Подршка за микро, мала и средња предузећа и предузетнике у циљу унапређења конкурентности

Мера представља помоћ микро и малим предузећима и предузетницима у циљу јачања конкурентности њихових производа и стварања боље позиције на тржишту. Корисници подстицајних средстава су микро, мала и средња предузећа и предузетници, који нису у тешкоћама и регистровани су на територији Града Ниша. По посебним критеријумима, средства се додељују и привредним субјектима/стартаповима који користе услуге НТП-а Ниш и свих coworking простора са територије Града Ниша.

Предност ће имати фирме које нису користиле мере државне помоћи мале вредности (de minimis) преко Програма локалног економског развоја у ранијим годинама, фирме које се баве циркуларном економијом, енергетском ефикасношћу, зеленом економијом, фирме чији су власници жене, као и млади до 35 година старости.

Средства се додељују за покривање до 50% оправданих трошкова без ПДВ-а. Максимални износ додељених бесповратних средстава је 400.000,00 динара без ПДВ-а по привредном субјекту у зависности од намене.

Мера ће се реализовати за следеће намене:

-набавку нове и/или половне (до 5 година старости) опреме и/или машине, делова за машину, специјализованих алата, који директно утичу на развој основне делатности којом се пословни субјекат бави.

Мера се неће реализовати за следеће намене:

-набавку возила;
-набавку канцеларијског и другог намештаја;
-набавку софтвера, израду сајта, портала, дигитални маркетинг.

Висина опредељених финансијских средстава по овој мери износи 5.000.000,00 динара.

4.1.1.2. Подршка за микро привредна друштва/стартап тимове у циљу развијања иновативних делатности

Мера представља финансијску помоћ за подршку развоју иновативних делатности, у максималном износу до 1.000.000,00 динара по кориснику за развој иновативне идеје у периоду до највише 12 месеци уз обавезу запошљавања незапослених лица за микро предузећа (привредна друштва), односно регистровања привредног друштва за стартап тимове након доношења решења о додели средстава. Иновативна делатност подразумева развојне активности, које се предузимају ради стварања нових производа, технологија, процеса и услуга или значајне измене постојећих, а у складу са потребама тржишта.

Циљеви увођења ове мере су: подршка развоју иновативних делатности и нових иновативних и високотехнолошких производа, услуга и процеса, повећање конкурентске способности привредних субјеката и укључивање у међународне тржишне токове.

Право на доделу средстава имају стартап тимови и микро привредна друштва, са седиштем на територији Града Ниша, који у тренутку подношења пријаве нису старији од три године.

Средства која се додељују намењена су за покриће: трошкова за набавку опреме и алата за потребе развоја, као и трошкова у вези са истраживањем и тестирањем, трошкове накнада за лица/чланове тима, остали оправдани трошкови у вези реализације пројекта, у периоду не дужем од 12 месеци.

Одабрана привредна друштва и тимови добиће простор за рад (у случају да им је потребан) и бесплатно чланство у Научно технолошком парку Ниш у трајању од годину дана.

Укупна висина опредељених финансијских средстава по овој мери износи 6.000.000,00 динара.

4.1.2. Организација Форума напредних технологија (ФНТ)

Седми „Форум напредних технологија – Потенцијали Града Ниша“ заправо представља наставак реализације идеје мапирања Града Ниша као центра напредних технологија. Идеја организатора Форума била је и остала окупљање свих активних стејхолдера на пољу напредних технологија у области привреде, науке и образовања и презентација Ниша као центра који располаже врхунским капацитетима на пољу електронике, машинства и информационо-комуникационих технологија, надлежним министарствима, истраживачко-развојним институцијама, донаторима и дипломатској заједници.

Форум напредних технологија, одржава се већ седму годину, и може се рећи да је постао традиционални скуп који се бави темама које прате промене и новитете у сектору напредних технологија. Идеја и жеља организатора из године у годину је да окупи све носиоце активности у области напредних технологија који ће својим иновативним достигнућима допринети развоју Ниша као једног од првих паметних градова у Србији. Развој најбољих решења у сфери развоја паметног града, како домаћих тако и гостујућих страних стручњака и експерата и њихово представљање стручној и широј јавности у оквиру Форума, циљ су одржавања активности у оквиру Форума.

Циљеви Форума напредних технологија су: повезивање образовних институција са производним фирмама у сектору напредних технологија, на бази презентованих и идентификованих потенцијала / потреба; стварање услова за успостављање ланаца снабдевача великих, присутних компанија у локалној заједници и сектора ММСПП-а кроз директне контакте током трајања Форума; подстицање конкурентности, привлачење инвестиција и подстицање запошљавања, али и промоција могућности образовања и запошљавања у области напредних технологија у сфери електронике, машинства и ИТ-а; дефинисање и започињање континуиране, синхронизоване кампање за промоцију стратешких предности Града Ниша као центра напредних технологија у циљу економског развоја Града и региона; дефинисање проблема, потреба и тема у сфери напредних технологија ради континуиране организације специјализованих догађаја током целе године; презентација и максимизирање коришћења тренутно доступних фондова у окружењу који подржавају развој напредних технологија.

Седми "Форум напредних технологија биће организован од стране Научно – технолошког парка Ниш уз пуну подршку и логистику Града и Канцеларије за локални економски развој.

4.1.3. Додела награда најуспешнијим привредним субјектима са територије Града Ниша

Канцеларија за локални економски развој задужена је за организацију доделе годишње награде "Свети Цар Константин и Царица Јелена" најуспешнијим привредним субјектима у складу са Одлуком о изменама и допунама Одлуке о јавним признањима Града Ниша ("Сл. лист Града Ниша", број 106/2017).

Награда „Свети Цар Константин и Царица Јелена" се додељује привредним друштвима, предузетницима, институцијама, удружењима или појединцима са седиштем односно пребивалиштем на територији Града Ниша, у шест категорија. Награда се додељује за постигнуте резултате у пословању у претходној години и за изузетан допринос локалном економском развоју.

Предлоге за доделу награде даје Канцеларија за локални економски развој на основу званично објављених података релевантних институција и прибављених мишљења референтних струковних удружења.

О додели награда одлучује комисија коју чине Градоначелница, Председник Скупштине Града Ниша, члан Градског већа ресорно задужен за област привреде, директор Привредне коморе - Регионалне привредне коморе Нишавског, Пиротског и Топличког управног округа, председник Друштва економиста Ниша, председник Привредно–економског савета Града Ниша и директор Канцеларије за локални економски развој. Награда се састоји од плакете и пригодног поклона који симболизује привредне и друге специфичности Града Ниша.

4.1.4. Подршка социо-економској стабилности у региону Западног Балкана

У питању је пројекат који Град Ниш реализује у сарадњи са организацијом HELP и који подразумева економско оснаживање социјално угрожених група и подршку социјалној инклузији. Специфични циљ овог програма је смањење сиромаштва међу економски угроженим групама, инклузија и ресоцијализација, као и социо-економска стабилност и остваривање дугорочне економске самосталности.

У новом циклусу програма урађен је Анекс уговора између ова два партнера којим се

дефинише учешће Града у суфинансирању пројекта са додатних 19.200 евра, тј. 40% од укупног износа од 48.000 евра за 20 микробизниса, сваки по 2.400 евра (у претходном периоду учешће Града је било 16.800 евра, тј. 35% од укупног износа од 48.000 евра за 20 микробизниса, сваки по 2.400 евра), док остатак од 28.800 евра представља учешће организације Help, односно Владе Немачке - Савезног министарства спољних послова. Завршен је процес селекције и доношења коначне одлуке као и набавка опреме за изабране кориснике.

4.1.5. Јавно приватно партнерство за расвету

До 31.12.2022. године завршена је друга фаза реализације уговора – фаза имплементације на спровођењу мера уштеде енергије у којој је приватни партнер извршио уградњу и замену уговореног броја сијалица (24.000) савременом ЛЕД расветом.

Заједничка комисија за вршење прегледа елемената система јавног осветљења инсталираних од стране приватног партнера по Уговору о јавно-приватном партнерству у области јавне расвете на територији Града Ниша је извршила преглед и записнички констатовала стање на терену после завршене фазе имплементације, ради потврђивања спремности за њихово пуштање у пробни рад и потом је извршено пуштање система у пробни рад.

Приватни партнер је поступајући по примедбама заједничке комисије отклонио уочене недостатке током месеца јануара 2023. године.

Од 01. јануара 2023. године, кренула је реализација треће фазе уговора о ЈПП – период гарантовања, који износи 15 година и траје до краја уговорног периода.

У наведеном периоду обавеза приватног партнера је да одржава расвету коју је заменио и спроводи мере уштеде енергије јавног осветљења на територији Града Ниша, са циљем ефикаснијег коришћења енергије и одговарајућег смањења емисије угљен-диоксида (CO₂), као и смањења оперативних трошкова уговорног објекта.

У периоду гарантовања приватни партнер је у обавези да подноси периодичне извештаје, свака три месеца у току периода гарантовања, за који се припремају извештаји у складу са Планом за мерење и верификацију (МиВ план) који садржи унапред уговорене поступке и процедуре, које се спроводе с циљем идентификовања МиВ активности у вези са спроведеним мерама уштеде енергије.

Вредност пројекта је 1,6 милијарди динара без ПДВ-а. Град неће имати никаквих додатних улагања за реализацију овог пројекта, јер ће се накнада приватном партнеру плаћати из уштеде

електричне енергије, коју је приватни партнер у обавези да оствари.

4.1.6. Капитални и инфраструктурни пројекти које реализује Канцеларија за локални економски развој

Један од инструмената, доступних локалној самоуправи у вези са доделом подстицаја је и изградња инфраструктуре за одређени привредни субјекат, која се даје бесплатно или са умањеном накнадом.

Циљ је унапређење примарне инфраструктуре, приступ локацијама и изградња секундарне инфраструктуре, али и реализација капиталних пројеката. Улагањем у унапређење инфраструктуре повећава се конкурентност локација, што утиче на побољшање услова пословања постојећих предузећа и долазак нових инвеститора.

4.1.6.1. Приоритетни капитални и инфраструктурни пројекти у 2023. години

1. ПРОЈЕКАТ „САКУПЉАЊЕ И ПРЕРАДА ОТПАДНИХ ВОДА У ГРАДУ НИШУ“

Град Ниш у сарадњи са Министарством заштите животне средине Републике Србије реализује Пројекат „Сакупљање и прерада отпадних вода у Граду Нишу“ који се финансира из претприступног фонда Европске Уније (ИРА). Вредност пројекта је 85.000.000 евра. Пројекат обухвата:

1. Постројење за пречишћавање отпадних вода на локацији Цигански кључ (ППОВ) Ниш
2. ППОВ Ниш локација Цигански кључ – додатни третман муља
3. Главни колектори до ППОВ Ниш
4. Реконструкција колектора у Нишу - (14км)
5. Проширење колекторске мреже (села Јелашница, Габровац, Чамурлија и Хум)- (29 км)
6. Постројење за пречишћавање питке воде Медијана - третман воде од прања филтера и муља.

Уговори по PRAG процедурама ЕУ су потписани и то:

1. Потписан је уговор за одабир фирме за вршење надзора над извођењем радова, трајање уговора је 60 месеци. Уговор је добила фирма IRD Engineering D.O.O. Вредност Уговора 600.000,00 евра.

2. Потписан је Уговор за одабир фирме која ће пружити техничку помоћ ЈКП за водовод и канализацију „Наиссус“ Ниш и Граду Нишу - FOPIР (Financial and Operational Performance Improvement Programme) ,трајање Уговора 2 године са почетком реализације у јуну месецу. Уговор је

добила фирма SUEZ (SAFEGE). Вредност Уговора 520.000,00 евра.

3. Потписан је Уговор за пројектовање и изградњу централног постројења за пречишћавање отпадних вода на Циганском Кључу и постројења за третман воде од прања филтера и муља на Медијани. Трајање Уговора 4+1 година. Уговор је добила фирма Arbiogaz. Вредност Уговора 53 милиона евра.

4. Потписан је Уговор за одабир фирме за изградњу главних колектора, реконструкцију постојећих колектора и изградњу колекторске мреже у селима (Чамурлија, Габровац, Хум и Јелашница). Трајање Уговора је 3+1 година. Уговор је добила фирма „ЈЕДИНСТВО“ Севојно у конзорцијуму са „Concord West“, Телекомуникације Блаце и Пословност. Вредност Уговора 32 милиона евра.

Обавезе Града Ниша су изградња недостајуће инфраструктуре до локација централног постројења на Циганском Кључу и на локацији постројења за третман воде од прања филтера и муља на ППВ Медијана. Израду Техничке документације је финансирала шведска агенција за међународну развојну сарадњу (SIDA), кроз програм PEID.

Град Ниш је израдио планску докуменатацију, прибавио потребна одобрења за извођење радова и решио имовинско-правне односе на трасама колектора и локацији постројења за прераду отпадних вода. Град Ниш је такође израдио техничку докуменатацију, прибавио потребна одобрења за извођење радова за недостајућу инфраструктуру за ППОВ – водоводну и канализациону мрежу, трафостанице, телекомуникациону и високонапонске каблове до трафостаница.

Изградња колекторске мреже је у току и трајање уговора је до 2026.године. За пројектовање и изградњу ППОВ Цигански кључ и ППВ Медијана релизација уговора је у току, трајање уговора је до 2027.године.

2. АКВА ПАРК НА ЛОКАЦИЈИ ЛОЗНИ КАЛЕМ У НИШКОЈ БАЊИ

У намери да Град Ниш обезбедити нови садржај у туристичкој понуди изградњом спортско-рекреативног комплекса Аква парка, Град је кроз поступак јавне набавке децембра 2021. закључио уговор за пројектовање и изградњу прве фазе Аква парка у вредности од 1.698.650.000. Техничка документација је израђена, припремни радови су изведени, добијена је грађевинска дозвола. У току је извођење радова. Град Ниш је у међувремену обезбедио финансирање и изградњу недостајуће гасоводне инфраструктуре до комплекса Аква парка преко предузећа за изградњу гасоводних система- Југоросгаза.

3. СТАДИОН ЧАИР

Град је у предходном периоду кроз поступак јавне набавке уговорио и прибавио технику документацију за израду пројекта : РЕКОНСТРУКЦИЈА И ДОГРАДЊА СЕВЕРНЕ, ИСТОЧНЕ И ЈУЖНЕ ТРИБИНЕ СА НАТКРИВАЊЕМ; ИЗГРАДЊА НОВЕ ЗАПАДНЕ ТРИБИНЕ СА НАТКРИВАЊЕМ; ГРЕЈАЊЕ ТЕРЕНА; ПАРТЕРНО УРЕЂЕЊЕ; РУШЕЊЕ СТУБОВА; РУШЕЊЕ СТАРЕ ЗАПАДНЕ ТРИБИНЕ; ИЗГРАДЊА НОВЕ ТРАФОСТАНИЦЕ И КАБЛОВСКИХ ВОДОВА ЗА ЗАПАДНУ ТРИБИНУ. Прибављене су грађевинске дозволе за извођење радова. Финансирање радова је планирано преко Министарства за јавна улагања Владе Републике Србије.

4. ОПРЕМАЊЕ ЛОКАЦИЈЕ „СТЕВАН СИНЂЕЛИЋ“ - СТАНОВИ ЗА ПРИПАДНИКЕ СНАГА БЕЗБЕДНОСТИ

Влада Републике Србије реализује Пројекат изградње 190 станова за припаднике снага безбедности у насељу Стеван Синђелић. Радови су у завршној фази. Република и Град су реализовали претходно радове на разминурању терена. Град Ниш је обезбедио техничку документацију и грађевинске дозволе за потребе опремања локације инфраструктурним објектима и у поступцима јавних набавки закључио све уговоре за изградњу инфраструктуре укупне вредности 40.000.000 динара. Радови на водоводној и канализационој мрежи, саобраћајницама, на расвети и топловоду су завршени. У току је процедура прибављања употребних дозвола.

5. АРХЕОЛОШКО НАЛАЗИШТЕ МЕДИЈАНА

Овај пројекат одобрен је у оквиру Јавног конкурса „Градови у фокусу 2018“, који је расписало Министарство културе и информисања Републике Србије.

Пројектом је предвиђено унапређење културне инфраструктуре, ревитализација споменика културе од изузетног значаја и његово представљање кроз археолошка истраживања, партерно уређење локалитета и напредне форме осветљења и презентације, а све у циљу отварања локалитета за заинтересоване туристе и посетиоце.

Завршени су радови на реконструкцији зграде музеја на Археолошком налазишту Медијана за који је Град Ниш прибавио техничку документацију и потребну дозволу од надлежног Министарства, а који се односе на реконструкцију комплетне

зграде и формирање стаклене галерије преко мозаика, како би се они у потпуности сачували, али и презентовали туристима. Вредност радова је око 32.000.000 динара.

За реализацију пројекта „Туристичка презентација комплекса археолошког налазишта Медијана“ Град Ниш, Завод за урбанизам Ниш израдио је Урбанистички пројекат археолошког комплекса Медијана., прибављена је техничка документација и грађевинска дозвола, потписан је и реализован уговор за извођење радова у вредности од 38.946.750 динара.

Археолошко налазиште Медијана свечано је отворено за посетиоце децембра 2022. године.

Ради комплетирања целине и прибављања употребне дозволе за радове на археолошком налазишту Медијана, Град је приступио реализацији пројекта за изградњу противпожарне мреже по условима Републичког завода за заштиту споменика културе. Завршени су радови на археолошким истраживањима на траси. У току је комплетирање техничке документације након чега ће се кренути у процедуру за избор извођача радова.

Укупна вредност пројекта: 145.362.854 динара.

Учешће Министарства културе и информисања 33.000.000 динара.

6. ДОГРАДЊА МАЛЕ СЦЕНЕ НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА У НИШУ

Пројекат је одобрен од Министарства културе и реализује се са Канцеларијом за управљање јавним улагањима, сада Министарство за јавна улагања Владе РС.

Идејним решењем доградња Народног позоришта, ради формирања мале сцене, предвиђа се на јужној страни објекта. Доградња мале сцене Народног позоришта растеретиће простор за извођење представа на великој сцени.

Фебруара 2022. Град Ниш је реализовао пројекат система видео надзора у Народног позоришту вредности од око 1.500.000 динара.

Потписан је уговор за извођење радова кроз поступак јавне набавке коју је спровела Канцеларија за јавна улагања а преузело Министарство за јавна улагања. У току је извођење радова.

Вредност пројекта: 1.400.000.000 динара

7. САНАЦИЈА, РЕКОНСТРУКЦИЈА И АДАПТАЦИЈА ОБЈЕКТА МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА „БОЖИДАР АЦИЈА“

Реализација пројекта „Санација, реконструкција и адаптација објекта Месна заједница „Божидар Ација“ ради се у циљу адаптирања постојећег објекта у вртић, капацитета

110 деце. Пројекат је одобрен по Програму за изградњу и адаптацију вртића код Фондације Новак Ђоковић. Кроз поступак јавне набавке уговорена је израда техничке документације и прибављено је одобрења за извођење радова.

Вредност пројекта је око 36.000.000 динара који ће финансирати Град Ниш и Фондација Новак Ђоковић. Након спроведеног поступка јавне набавке, потписан је уговор о извођењу радова чија је реализација у току.

8. ИЗГРАДЊА ВРТИЋА У НАСЕЉУ ПАНТЕЛЕЈ

У сврху формирања дечије предшколске установе у насељу Пантелеј, на основу израђене техничке документације добијене од пројектанта у спроведеној процедури поступка набавке, Канцеларија је у покренула поступак јавне набавке за избор извођача радова. Овим пројектом Град Ниш ће добити модеран објекат дечије установе којима би се смањиле листе чекања за упис деце у вртиће, тиме побољшао комфор и квалитет живота. Јавна набавка за избор извођача радова је завршена, у току је припрема активности за почетак извођења радова.

9. ИЗГРАДЊА ВРТИЋА У ТРУПАЛУ

У сврху формирања дечије предшколске установе и побољшање квалитета живота у Трупалу, на основу спроведене процедуре поступка набавке за избор пројектанта за изградњу вртића, у току је израда техничке документације и процедуре прибављања грађевинске дозволе.

10. РЕКОНСТРУКЦИЈА ПОСТОЈЕЋЕГ ОБЈЕКТА У УЛИЦИ НАСЕРОВОЈ У СВРХУ ФОРМИРАЊА ДЕЧИЈЕ ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

У сврху формирања дечије предшколске установе у насељу Дуваниште и растреређења постојећих капацитета за смештај децеу току је имовинска, планска и техничка припрема за израду техничке документације за реконструкцију постојећег објекта у сврху формирања дечије предшколске установе у улици Насеровој.

11. РЕКОНСТРУКЦИЈА ПОСТОЈЕЋЕГ ОБЈЕКТА МЕДИКОТЕРАПИЈЕ ПОРЕД СПОРТСКОГ КОМПЛЕКСА ЧАИР У СВРХУ ФОРМИРАЊА ДЕЧИЈЕ ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

У сврху побољшања комфора и квалитет живота у централном градском језгру и растреређења постојећих капацитета за смештај децеу у предшколским установама, у току је имовинска, планска и техничка припрема за израду техничке документације за реконструкцију постојећег објекта у сврху формирања дечије

предшколске установе у постојећем објекту Медикотерапије поред Спортског центра Чаир.

12. ЕНЕРГЕТСКА САНАЦИЈА ОБЈЕКТА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „КРАЉ ПЕТАР ПРВИ“

На јавни позив Министарства енергетике и рударства Републике Србије за доделу средстава ради финансирања пројекта унапређења енергетске ефикасности у објектима од јавног значаја у јединицама локалне самоуправе, као и градским општинама, Град Ниш је за пројекат енергетске санације објекта Основне школе „Краљ Петар Први“ добио 30.000.000 динара. Град је обезбедио техничку документацију и одобрење за изградњу. Након спроведеног поступка јавне набавке, потписан је уговор о извођењу радова чија је реализација у току.

Вредност пројекта је 86.275.498,44 динара, учешће Града је 56.275.498,44 динара.

13. ЕНЕРГЕТСКА САНАЦИЈА ОБЈЕКТА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „ИВАН ГОРАН КОВАЧИЋ“

На јавни позив Министарства енергетике и рударства Републике Србије за доделу средстава ради финансирања пројекта унапређења енергетске ефикасности у објектима од јавног значаја у јединицама локалне самоуправе, као и градским општинама, Град Ниш је, преко општине Нишка Бања, за пројекат енергетске санације објекта Основне школе „Иван Горан Ковачић“ добио 30.000.000 динара. Град је обезбедио техничку документацију и одобрење за изградњу. Јавна набавка за избор извођача радова коју је спровела надлежна ГО уз подршку Града, је завршена. У току је припрема активности за почетак извођења радова.

Вредност пројекта је 53.447.957,22 динара, учешће Града је 23. 447.957,22 динара.

14 .САНАЦИЈА ТОАЛЕТА У ОСНОВНИМ ШКОЛАМА У НИШУ

У основним школама у Нишу ради се на стандардизацији тоалета у смислу замене постојећих чувачца - тоалетним шољама, радовима на водоводним и канализационим инсталацијама, као и неопходној замени керамике. Град је преко Канцеларије за локални економски развој закључио уговор са извођачем радова и извео радове на сређивању око 130 санитарних чворова у школама. У току је јавна набавка за извођење радова у осталим школама у којима су овакви радови потребни.

15 . ХРАМ СВЕТОГ ВАСИЛИЈА ОСТРОШКОГ

За изградњу Храма са криптом и звоником на парцели к.п. 414/3 КО Ниш-Ђеле Кула. након израде техничке документације, Град је добио

грађевинску дозволу 2015. године, а први уговор за извођење радова на изградњи овог верског објекта потписан је августа 2016. године. По оквирном споразуму из 2020. године, Град Ниш је од децембра 2021. закључио још три уговора за наставак радова.

Град Ниш је до сада у изградњу објекта уложио око 200.000.000 динара и изградио објект Храма укупне површине 1856,40 м². Обезбеђен је прикључак на комуналну инфраструктуру и Храм Светог Василија Острошког је 16. октобра 2022. године, званично отворен за богослужење.

16. ИЗГРАДЊА АМБУЛАНТЕ У БРЗОМ БРОДУ

Град Ниш је израдио техничку документацију и добио грађевинску дозволу за пројекат реконструкције, доградње и надградње постојећег приземног објекта смештеног на КП 698 КО Брзи Брод. Пројекат предвиђа доградњу спрата постојећег објекта. У објекту ће бити смештена амбуланта, пошта и месна заједница.

Закључен је уговор о извођењу радова од 36.656.173,94 динара, радови су у завршној фази.

17. ПРОЈЕКАТ РЕКОНСТРУКЦИЈЕ ОБЈЕКТА ЛИКОВНЕ КОЛОНИЈЕ „НАДЕЖДА ПЕТРОВИЋ“ СИЋЕВО

Ликовна колонија „Сићево“ основана је 1905. године на иницијативу познате српске сликарке Надежде Петровић. Најстарија је српска и југословенска уметничка колонија и институција те врсте на Балкану и њен историјски значај је изузетно велики. С обзиром на то да је објект био у лошем стању, Град Ниш је за замену фасадне столарије на објекту уложио средства у вредности око 750.000 динара.

За потребе санације објекта израђен је елаборат геотехничких услова санирања објекта, идејни пројекат и пројекат за извођење. У току је реализација уговора за израду пројекта заштите од пожара након чега ће пројекат санације бити комплетиран.

18. САНАЦИЈА ПРОСТОРА ЛОКАЛА ИСПОД БЕДЕМА НИШКЕ ТВРЂАВЕ

За потребе санације и уређења простора локала формираних у делу бедема код Београдске капије, на основу прибављених услова Републичког Завода за заштиту споменика културе, у току је припрема предмера и предрачуна за извођење радова од стране Завода за заштиту споменика културе Ниш како би се приступило изradi.

19. ЛАТИНСКА ЦРКВА

Латинска црква се налази изнад села Горњи Матејевац, на брду Метох, зидана је у XI веку. Град Ниш улаже средства за сређивање приступних стаза у комплексу. На основу услова Завода за заштиту споменика културе Ниш, ЈП Завод за урбанизам је разрадио решење уређења партера и припремило предмер и предрачун радова. У току је процедура јавне набавке за избор извођача радова.

20. БЕОГРАДСКА КАПИЈА

Београдска капија представља споменик културе од великог значаја. Њен источни улаз је претворен у својеврсну летњу позорницу, док се са друге стране капије налазила Цветна пијаца, која је сада уклоњена. Град Ниш је израдио потребну техничку документацију за урбану регенерацију Београдске капије Нишке тврђаве, за уређење платоа испред Београдске капије и прибавио Решење о одобрењу за извођење радова.

Вредност пројекта је 46.888.644,47 динара. Град Ниш је за потребна средства за извођење ових радова конкурисао на јавни позив Министарства културе-Градови у фокусу 2023. и кренуо у процедуру извођења радова на обезбеђивању потребне инфраструктуре.

21. СПОРТСКА САЛА У ОКВИРУ ОШ „МИРОСЛАВ АНТИЋ“

Ради сређивања постојеће сале и прилагођавања захтевним стандардима за конкурс за предстојеће Европско јуниорско првенство у кошарци, КЛЕР је преко надлежног ЈП Завод за урбанизам израдио техничку документацију за адаптацију простора спортске сале у ОШ „Мирослав Антић“. У току је јавна набавка за избор извођача радова.

Организација Европског јуниорског првенства 2023. године имала би велики значај за туристичку промоцију Града Ниша и за популаризацију кошарке код деце и младих јер би Град био домаћин већем броју репрезентација из Европе.

22. КУГЛАНА

У склопу СЦ „Чаир“ изведен је објект стрелане који се налази на спрату објекта. Објект има употребну дозволу за техничко-технолошку целину Стрелана. Како би се постојећи пројекат bowling куглане комерцијалне намене прилагодио класик куглани, према стандардима Светске куглашке федерације, израђен је пројекат за извођење техничко-

технолошке целине Куглана, од стране ЈП Завод за урбанизам Ниш. Нето површина куглане би била око 1098.91m². У току је јавна набавка за избор извођача радова.

23. НАБАВКА НОВИХ ЕСКАЛАТОРА НА УЛАЗИМА У ПОДЗЕМНИ ПРОЛАЗ У ЦЕНТРУ ГРАДА

Након улагања 4.000.000 динара у 2022.години у сређивање надстрешница за улаз у подземни пролаз у центру града, анализирано је стање постојећих ескалатора и утврђено да исти нису прилагођени стандардима за ту врсту опреме за спољашње услове, па је тиме и припадајућа електоопрема небезбедна. У току је процедура спровођења јавне набавке за набавку нових ескалатора за обезбеђивања приступа лицима са посебним потребама у подземни пролаз.

24. SMART CITY

Сврха пројекта је системско унапређење иновационих капацитета Града Ниша кроз дигиталну трансформацију јавних услуга усмерених на повећање енергетске ефикасности и побољшање квалитета живота становника у Граду.

Пројектом је сагледан систем за приказивање тренутне заузетости паркинг места, систем мерења квалитета ваздуха, систем СОС сигурне тачке за узбуђивање, систем мерења нивоа реке, систем за праћење саобраћаја на приступним путевима, систем видео надзора на дивљим депонијама, систем снимања паркиралишта за инвалидска места и евиденција попуњености, као и мониторинг центар који служи за праћење и управљање свим системима паметног града.

Пројекат је финансиран у потпуности од стране Кабинета министра без портфеља задуженог за иновације и технолошки развој. Реализација уговора је завршена марта 2023. године, постављена опрема је повезана на систем централизованог дигиталног управљања.

Овим пројектом остварује се нови концепт управљања заснован на платформи познатој као „Smart city“. Комплетан система паметног града садржи податке којима се сагледавају потребе града Ниша, у погледу имплементације свих Система потребних за лакше функционисање града као и повећање степена безбедности за све грађане.

Камере које су до сада постављене преко овог пројекта намењене су за контролу паркинг места за особе са инвалидитетом и контролу саобраћаја приступних путева на уласку у Град Ниш, на следећим локацијама:

1. Улица Булевар 12.фебруар код Дуванске индустрије;
2. Раскрсница ул. Димитрија Туцовића и ул. Кајмакчаланска, преко пута Железничке станице;
3. Раскрсница ул. Књажевачка, ул. Булевар Медијана и Матејевачки пут, испред ресторана „Лион“;
4. Булевар Светог Цара Константина испред салона намештаја „Home centar VUK“
5. Раскрсница ул. Књажевачка и Матејевачки пут;

Вредност пројекта је 71.778.492 динара.

25. СРЕЂИВАЊЕ ЈАВНИХ ТОАЛЕТА У НИШУ

У циљу адекватног коришћења парковских простора и јавних површина, Град је након улагања у сређивање јавног тоалета на кеју код тврђавског моста и тоалета у парку Чаир, приступио даље изради предмера и предрачуна за сређивање и стављање у функцију јавних тоалета, преко надлежне Дирекције за изградњу Града и ЈП Завод за урбанизам. У току је процедура јавне набавке за избор извођача радова на санацији тоалета код Народног позоришта и тоалета у Нишкој Бањи.

26. ТОПЛОВОДИ

Израђена је техничка документација и добијена су одобрења за извођење радова за топловод у улици Љубе Ненадовића и Јелке Радуловић. Вредност инвестиције је око 15.000.000 динара. На основу чл.13 Закона о јавним набавкама закључени су уговори за извођење радова са надлежним предузећем, ЈКП Градска Топлана Ниш и јануара 2023. је започето извођење радова.

27. РАДОВИ НА ОДРЖАВАЊУ ФОНТАНА

Кроз поступак јавне набавке закључен је уговор за одржавање фонтана у Граду. Радови обухватају одржавање фонтана на Тргу краља Милана, испред тврђавског моста, у Нишкој Бањи, у парку Свети Сава као и стављање фонтана у Чаиру и код Калче у функцију. Радови се реализују у периду када су фонтане у функцији.

28. РАДОВИ НА ЗДРАВСТВЕНИМ СТАНИЦАМА

Након инвестирања од 3.600.000 динара у радове на амбулантама Ратко Павловић и Лира, Град наставља улагање у побољшање услова рада здравствених станица у Нишу. На основу израђеног предмера и предрачуна радова и спроведеног поступка набавке за избор извођача радова, потписан је уговор о извођењу грађевинско-занатских радова на амбулантама у

Суповцу, Доњој Трнави и Велепољу. У току је реализација радова.

29. СПОМЕНИК НЕНАСИЉУ

На основу одлуке Скупштине Града о подизању Споменика ненасиљу и спомен обележја на територији Града, и Програма изградње споменика за 2022. годину које је донела Канцеларија за локални економски развој, изабрано је идејно решење за постављање споменика у Парку Светог Саве. Разрада техничке документације од стране ЈП Завод за урбанизам је у завршној фази. Следи процедура набавке за избор извођача за израду и постављање споменика.

30. СПОМЕНИК ПРИЈАТЕЉСТВА

На основу Предлога Савета за културно стваралаштво и Одлуке о подизању споменика и спомен обележја на територији Града Ниша, Канцеларија за локални економски развој је усвојила Предлог и донела Програм подизања споменика на територији Града Ниша за 2023. годину. Овим Програмом је предвиђено и подизање донаторског споменика у циљу продубљивања међусобне сарадње између градова Ниша и Шарм ел шеика, побратимљених градова Србије и Египта. По усвајању у одлуке Скупштине Града о подизању Споменика, приступа се даљој разради техничке документације.

31. БАЛИ-БЕГОВА ЏАМИЈА

Бали-бегова џамија у Нишу једна је од две преостале џамије у овом граду и једна од од десет саграђених у Тврђави, у периоду Османлијског царства. Смештена у централном делу тврђаве, грађена је 1521—1523. године. КЛЕР је преко Завода за заштиту споменика културе обезбедио техничку документацију за санацију овог објекта. Град Ниш је за потребна средства за извођење ових радова конкурисао на јавни позив Министарства културе-Градови у фокусу 2023. Вредност радова према пројекту је 15.212.400 динара.

32. ДОМ КУЛТУРЕ МАТЕЈЕВАЦ И КНЕЗ СЕЛО

Након инвестирања 1.300.000 динара у сређивање Дома културе у Трупалу, Град Ниш наставља улагања у унапређење квалитета живота у сеоском подручју и у објекте домова културе - некадашњих центара окупљања мештана. Град Ниш је откупио објекте у јавну својину и завршио имовинску припрему за домове

културе у Горњем Матејевцу и Кнез селу. Канцеларија за локални економски развој је покренула поступак увида у постојећу архивску документацију на основу које ће приступити изради техничке документације за санацију и реконструкцију објеката за њихово стављање у функцију.

33. УЧИТЕЉСКИ ДОМ – ОМЛАДИНСКИ ЦЕНТАР

Објекат у улици краља Стефана Првовенчаног, некада у функцији „Учитељског дома“, планиран је да се реконструише за потребе формирања „Омладинског центра“ у циљу унапређења омладинског активизма и формирања мреже омладинских центара у Србији. Потписан је уговор са изабраним пројектантом у процедури јавне набавке за израду техничке документације. Финансирање радова одобрено је од Владе Републике Србије преко надлежног Министарства туризма и омладине.

Вредност пројекта је 115.000.000 динара.

34. БАЗИЛИКА У НАСЕЉУ ЈАГОДИН-МАЛА

За радове на санацији базилике у Јагодинмали, Завод за заштиту споменика културе је израдио премер и предрачун радова. Град Ниш је за потребна средства за извођење ових радова конкурисао на јавни позив Министарства културе-Градови у фокусу 2023.

Вредност радова је 7,5 милиона динара.

35. СПОМЕНИК ЋЕЛЕ КУЛА

Уз сагласност Републичког завода за заштиту споменика, на основу израђеног предмера и предрачуна за санацију овог знаменитог објекта од надлежног Завода за заштиту споменика Ниш, Канцеларија за локални економски развој преко надлежне Управе Града, приступа спровођењу јавне набавке за избор извођача радова.

36. ПОКРИВЊЕ ПИЈАЦЕ „КРИВЕ ЛИВАДЕ“

У општини Медијана на парцели бр. 983, на платоу се налази пијаца пољопривредних производа и робна пијаца. Поменути плато представља завршну плочу склоништа - подземну етажу на самој парцели које се користи као вишенаменски простор (складишта, магацини робе, трговинске радње итд.). У оквиру парцеле су и други објекти који чине целину пијаце (управна зграда, зграда млечне пијаце, пиљаре). Простор на коме су пијачне тезге је отворен, без крова и наткривен импровизованим надстрешницама које су неадекватне, нефункционалне и небезбедне.

Тема овог пројекта је наткривање поменутог платоа са пијачним тезгама како би се обезбедио адекватан и функционалан простор за људе који раде као и за купце.

Градско веће Града Ниша је новембра 2022. године донело решење о реализацији овог пројекта и Канцеларија за локални економски развој на основу израђене техничке документације приступа припреми процедуре јавне набавке за извођење радова.

37. ЗАНАТСКИ ДОМ

У току је израда предмера и предрачуна радова за санацију простора објекта Града у улици Пријездина бр.4, како би се исти довео у функционално стање.

38. ФАСАДА ГРАДСКА КУЋА

Ради заштите од прокишњавања и даљег пропадања објекта „Градске куће“ у улици 7. јули бр.2, на основу услова Завода за заштиту споменика културе, Завод за урбанизам је израдио пројекат санације објекта. Прибављено је решење о одобрењу за извођење радова. Канцеларија за локални економски развој припрема процедуру јавне набавке за извођење радова на санацији крова.

39. КУЛА

Како би се постојећи објекат „Куле“ реконструисао и ставио у функцију, приступило се изради техничке документације. У току је израда пројекта парцелације. По завршетку израде техничке документације и добијању потребних сагласности и одобрења, Канцеларија за локални економски развој приступиће припреми процедуре јавне набавке за извођење радова.

40. СПОРТСКИ КОМПЛЕКС РОВЧЕ

Град је у протеклом периоду инвестирао у санацију овог спортског комплекса али је уложено подлегло девастирању. Новим улагањем предвиђена је израда технике документације за санацију трибина и свих просторија испод самих трибина, мобилијара, опреме, стаза и терена за рукомет, кошарку и баскет, трим стаза, теретана на отвореном, видео надзор и спољна расвета, повезивање на спољну електро и водоводну мрежу.

41. НАЦИОНАЛНИ ГИМНАСТИЧАРСКИ ЦЕНТАР

Град Ниш предвидео је изградњу Националног гимнастичарског центра који као такав не постоји у овом делу Републике Србије. Како Град Ниш има доста младих гимнастичара

који нижу само успехе на различитим такмичењима, нашло се слуха за изградњом овакве једне дворане. Предвиђено је да се Национални гимнастичарски центар у Нишу изгради на катастарској парцели број 3345/13 КО Ниш – Ћеле кула.

У функционалном смислу новопројектовани објекат је независна целина и састоји се из: гимнастичарске хале приземне спратности и анекса спратности Пр+1 са свлационицама, кацеларијама, смештајним јединицама, административним и техничким просторијама.

42. КВАНТАШ

За потребе инвеститора ЈКП “Трница Ниш” у току је разрада урбанистичко-техничке документације за формирање кванташке пијаце, паркинга за камионе, ауто пијаце и логистичког центра на локацији јужно од наплатне рампе Ниш - Југ са свим потребним приступним саобраћајницама и решеним саобраћајним правцима унутар наведених садржаја.

43. ЛИФТ НИКОЛЕ ПАШИЋА 24

Ради обезбеђења несметаног кретања у објекту Скупштине Града Ниша у улици Николе Пашића бр.24., Канцеларија за локални економски развој је покренула поступак израде техничке документације за уградњу хидрауличког путничког лифта код ЈП Завод за урбанизам која је у току. Након добијања грађевинске дозволе, Канцеларија ће покренути процедуру јавне набавке за избор ивођача радова.

44. ЗАВРШЕТАК УРЕЂЕЊА КЕЈА

За завршетка радова на уређењу кеја на Нишави, Канцеларија је покренула поступак израде техничке документације.

45. ОШ У ПРВОЈ КУТИНИ

Након инвестирања 12.500.000 динара у реконструкцију ОШ у Лесковику, Град Ниш наставља улагања у школама на сеоским подручјима. ОШ у Првој Кутини једна је од првих школа на територији Нишког округа саграђена крајем 19. века и биће сагледана за потребу реконструкције, адаптације и енергетске ефикасности објекта. Добијени су услови Завода за заштиту споменика културе Ниш и приступа се процедури јавне набавке за избор пројектанта и извођача радова.

46. СТАРО ГРОБЉЕ

За уређење спомен- комплекса Старо гробље у Нишу, Канцеларија је покренула поступак израде предмера и предрачуна код

надлежног Завода за заштиту споменика културе за радове на завршетку оградe око комплекса као и прибављању услова и изради техничке документације за реконструкцију постојећег објекта у комплексу.

47. ДЕЧИЈА ИГРАЛИШТА

За санацију, реконструкцију и изградњу нових дечијих игралишта различитих подлога и намена, Канцеларија за локални економски развој је кроз поступак јавне набавке изабрала извођача радова са којим је Град закључио оквирни споразум, на основу којег ће у наредном периоду уговорати извођење радова. У току је реализација првог уговора за радове на дечијим игралиштима на Булевару Немањића код Дома здравља и поред моста на Габровачкој реци, на Делијском вису у парку Милунке Савић, насељу Мрамор и улици Николе Коперника.

48. ШКОЛСКА ИГРАЛИШТА

У току 2022.године, Град је уложио 57.500.000 динара у санацију, реконструкцију и изградњу нових игралишта различитих подлога и намена, и тиме унапредио квалитет спортско-рекреативног живота суграђана на следећим локацијама: улица Романијска, Село Рујник, Палиграце, улица Нишавска друга у насељу Никола Тесла, у насељу Ратко Јовић, Комрен, Медошевац, улица 27. март -прилаз 1, терен „Раифаисен“, у улици Змаја од Ноћаја, терен – „Лола- извиђачи, у селу Топоница, улица Јована Ристића.

Суфинансирањем Министарства омладине и спорта и Града Ниша, у вредности од 3,8 милиона динара изграђен је терен у Мокрањчевој улици.

За санацију, реконструкцију и изградњу нових дечијих игралишта различитих подлога и намена, Канцеларија за локални економски развој је кроз поступак јавне набавке изабрала извођача радова са којим је Град закључио оквирни споразум, на основу којег ће се уговорати појединачни уговори за извођење радова. Реализација је у току.

49. МЕЋУБЛОКОВСКО УРЕЂЕЊЕ

За међублоковско уређење простора у Граду планирано је 50 милиона динара кроз оквирни споразум за који је Канцеларија за локални економски развој спровела процедуру јавне набавке. Оквирни споразум је потписан и на основу њега ће се уговорати радови на уређењу међублоковског зеленила садњом одговарајућих садница, постављањем декоративног материјала, дечијих мобилијара парковских сеника, расвете,

уређење бетонских површина, паркинг места, места за контејнере. Реализација је у току.

50. ВИДЕО НАДЗОР И РАСВЕТА ЗА АРХЕОЛОШКО НАЛАЗИШТЕ МЕДИЈАНА, СПОМЕНИК „ЋЕЛЕ-КУЛА“ И ЛОГОР ЦРВЕНИ КРСТ

Град Ниш је преко надлежног Министарства туризма добио 20.000.000 динара за реализацију радова на постављању видео надзора и расвете на знаменитим споменицима културе и уједно туристичким атракцијама: археолошком налазишту Медијана, споменик Ћеле -кула и логор Црвени Крст. Туристичка организација Ниша је у сарадњи са Канцеларијом за локални економски развој спровела процедуру јавне набавке. Потписан је уговор за израду техничке документације и извођење радова. Техничка документација је израђена и дата Републичком заводу за заштиту споменика на потврђивање. Након добијања потребних сагласности и одобрења, приступиће се даљој реализацији радова.

51. СПОМЕНИК НА ТРГУ КРАЉА АЛЕКСАНДРА

Након инвестирања у сређивање споменика биста Душку Радовићу и Донине чесме, Град Ниш наставља улагање у санацију споменика. Како би се оштећења на платоу споменика на тргу Краља Александра санирала, Канцеларија за локални економски развој је преко Завода за заштиту споменика културе обезбедила предмер и предачун радова. У току је процедура набавке за избор извођача радова.

52. СПОМЕНИК ЦАРУ КОНСТАНТИНУ

Након инвестирања у сређивање споменика биста Душку Радовићу и Донине чесме, Град Ниш наставља улагање у санацију споменика. Како би се оштећења на платоу споменика Цару Константину на кеју испред Градске куће санирала, у току је израда предмера и предачуна за извођење радова.

53. ИЗРАДА ТЕХНИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ И ИНФРАСТРУКТУРНИ РАДОВИ НА ИЗГРАДЊИ ВОДОВОДНЕ И КАНАЛИЗАЦИОНЕ МРЕЖЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА

Град Ниш настоји да реши проблеме недостајуће инфраструктуре у свим деловима Ниша, трудећи се да равномерно сагледа потребе мештана са територије свих пет градских општина.

У току је реализација уговорених радова са ЈКП Наиссус за водоводну мрежу - везни ценовода-Медијана, Луковска и Властимира Ђузе

Стојиљковића у Новом селу; за канализациону мрежу на Винуку, у улици Ситничка, Темска и Зорана Циге Стојановића у Новом селу.

У току је израда техничке документације за планиране локације по усвојеном Програму уређивања грађевинског земљишта и одржавања комуналне инфраструктуре за 2023. годину као и за оне локације за које се укаже потреба током године.

У току је процедура јавне набавке за оквирни споразум за избор извођача радова за изградњу водоводне и канализационе мреже по већ добијеним дозволама и за оне за које ће се одобрења за извођење радова током године обезбедити.

Важећа одобрења за извођење радова:

1. Стојана Новаковића В- Медијана
2. Људевита Гаја В- Медијана
3. Људевита Гаја К- Медијана
4. Испуст потисног цевовода-Медијана
5. Горичка К - Палилула
6. Горичка В - Палилула
7. Роберта Лоримера В (Симе Динића) Ново село – Палилула
8. Опленачка В Ново село - Палилула
9. Луковска В - Ново село, Палилула
10. Оскар Давичо К - Палилула
11. 8. српске бригаде К - Палилула
12. Војводе Гојка В - Палилула
13. Виник II –В мрежа- Пантелеј (за повезивање резервоара Виник II и насеља Подвиник)
14. Вукашина Мрњавчевића К - Пантелеј
15. Алексе Шакића К - Пантелеј
16. Каменица В - Пантелеј
17. Каменица К - Пантелеј
18. Петра Божовића - Пантелеј
19. Народне медицине В – Црвени Крст
20. Проф. Миладина Илића В – Црвени Крст
21. Баштованска К Поповац – Црвени крст
22. Велепољска В – Црвени крст
23. Велепољска К– Црвени крст
24. Просек В – Нишка Бања
25. Јелашница В - Нишка Бања
26. Милуна Стојиљковића В (Поповац) - Црвени Крст
27. Милуна Стојиљковића К (Поповац) - Црвени Крст
28. Живојина Жике Миленковића В – Палилула, Ново село

У току је израда техничке документације:

1. Борска К - Пантелеј
2. Живка Грујића К (насеље ЛЕЂЕНКА, Д. Матејевац) - Пантелеј
3. Сомборска В, К и АК -Пантелеј
4. Доњи Матејевац В - Краља Александра код бр. 156 - Пантелеј
5. Виноградарска В (Д. Матејевац) - Чешљовица, Пантелеј
6. Улица Липа В и К - Пантелеј
7. Улица Висибаба В и К – Пантелеј
8. Капетана Србољуба Бихића В - Пантелеј
9. Ђорђа Узуновића В –Ново село, Палилула
10. Милка Протић К - Палилула
11. Гаџинханска В - Палилула
12. Војника Божидара Божовића В – Палилула
13. Учитељ Тасина В - Палилула
14. Луковска К – Палилула, недостајућа мрежа
15. Мирослава Пилетића В – Никола Тесла, Нишка Бања
16. Мирослава Пилетића К – Никола Тесла, Нишка Бања
17. Пећка В и К – Никола Тесла, Нишка Бања
18. Бориса Крајгера В - Никола Тесла, Нишка Бања
19. 45. дивизије В – Црвени крст
20. Браће Стојановић – Горњи Комрен К - Црвени Крст
21. Крушце В - Црвени Крст секундарна и примарна мрежа
22. Булевар цара Константина В - Медијана
23. Мајаковског В - Медијана

4.1.7. Развојни домаћи и међународни пројекти

Град Ниш је, посредством Канцеларије за локални економски развој, претходних година покренуо низ пројеката, који ће бити реализовани током ове и наредних година а чији је фокус на оснаживању локалне заједнице и стварању развојне основе за побољшање услова живота грађана. Ови пројекти ће бити реализовани уз финансијску и/или техничку подршку Европске уније и билатералних донатора као што су УНДП, УНОПС и други, али и уз помоћ институција финансијске подршке као што су Европска инвестициона банка (ЕИБ), Светска Банка (WB), Међународна банка за обнову и развој (ИБРД) и Међународна финансијска

корпорација (IFC), Француска развојна агенција (АФД), али и министарства Републике Србије.

Узимајући у обзир свеобухватни концепт локалног економског развоја који није искључиво везан за раст економије, Канцеларија за локални економски развој ће у 2023. години спроводити пројекте и активности које теже побољшању квалитета живота и унапређењу пословног амбијента:

1. Иницијатива за финансирање пројеката регенерације урбаних простора

У склопу пројекта „Иницијатива за финансирање пројеката регенерације урбаних простора“, који спроводи Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре уз финансијску подршку Европске инвестиционе банке (ЕИБ) и Француске развојне агенције (АФД), Град Ниш припрема неопходну документацију за прединвестициону фазу пројекта „Урбане регенерације простора градског железничког коридора“ чији ће саставни део бити и „План одрживе урбане мобилности Града Ниша“. На овај начин стварају се услови за дугорочно планирање и капитално улагање у банкарски прихватљиве пројекте саобраћајне инфраструктуре и интервенције у области урбане мобилности.

Као резултат пројекта, очекује се доношење Плана одрживе урбане мобилности (СУМП), заснованог на свеобухватној дијагнози саобраћајне ситуације и развојног контекста у Нишу, који поставља јасно дефинисане мере за задовољење потреба мобилности грађана и предузећа до периода од 15 година, идентификација могуће опције за промену намене унутар градског железничког коридора и успостављање листа приоритета интегрисаних инвестиција и банкарски исплатљивих пројеката које се могу спровести у року од 5 година након усвајања документа, а за које су ЕИБ и АФД заинтересовани за финансирање. План одрживе урбане мобилности и листа приоритетних пројеката на траси железничког коридора у урбаном језгру, представљају предуслов за инвестиције ЕИБ-а и АФД-а. У току 2023. године биће припремљен Транспортни модел и визија мобилности, акциони план и листа приоритетних приоритета и коначни СУМП који ће бити предмет разматрања и усвајања на седници Скупштине Града Ниша у последњем кварталу 2023. године.

2. Пројекат развоја локалне инфраструктуре и институционалног јачања локалних самоуправа (LIID Пројекат)

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре је отпочело спровођење Пројекат

развоја локалне инфраструктуре и институционалног јачања локалних самоуправа (LIID Пројекат) као вид подршке „зеленој“ инфраструктури и институцијама локалне самоуправе. Пројекат се реализује у сарадњи са Светском банком и Француском развојном агенцијом, и траје пет година, док је његова укупна вредност 300 милиона долара. Пројектом ће Град Ниш остварити право на средства на начин тако да се у обзир узима формула којом се утврђује број становника, површина, степен развјености и рањивост на климатске промене где је очекивани износ око 2.000.000 ЕУР средстава. Пројекат је највећим делом усмерен ка реализацији „зелених“ путева, улицама тргова, и јавних простора, бициклических и пешачких стаза, зелених површина шума и паркова, одрживих система за одводњавање и других сличних инвестиција које препознају предност које природа, уз технолошки напредак, може да донесе урбаном развоју и одрживој урбаној мобилности, а које су препознате локалним планским документима. Поред финансирања радова, пројектом је планирно унапређење процедура и праксе у процесу како да се дугорочно планирају, припремају и спровode капиталне инвестиције. У току 2023. године планирано је да се номинује приоритетни пројекат и да се покрене процес израде пројектно-техничке документације, да би се у 2024. години покренуо процес спровођења радова.

3. Иницијатива за урбану мобилност Западног Балкана

Међународна банка за обнову и развој (ИБРД) и Међународна финансијска корпорација (IFC) – заједно Група Светске банке (WBG) су укључиле Град Ниш у Иницијативу за урбану мобилност која ради са десет највећих градова у региону Западног Балкана, и која се имплементира у партнерству са аустријским Савезним министарством финансија и швајцарским Државним секретаријатом за економске послове SECO. Пројекат ће радити на идентификацији низа могућности за мобилизацију приватних и јавних финансија за подршку пројектима урбане мобилности. Кроз пројекат су идентификовани потенцијални пројекти који ће подржати шире економске, друштвене и еколошке аспирације грађана Ниша и која ће служити као основа за инвестиционо планирање између Владе Србије и ИБРД-а, који ће подржати улагања у инфраструктуру мобилности на нивоу локалне самоуправе. До сада су су идентификовани следећи пројекти:

1. Развој градског масовног транспорта (који подразумева интегрисани систем јавног

- градског превоза са различитим видовима превоза као што је лаки шински, трамвај, управљачки центар, интелигентни транспортни системи, “паметна” инфраструктура и изградња капацитета);
2. Јачање транспортне инфраструктуре (изградња унутрашњег транспортно-саобраћајног прстена за растерећење саобраћаја у централном градском језгру, успостављање “Park and ride” шеме, развој интелигентних транспортних система (ИТС), “паметна” инфраструктура и изградња капацитета);
3. Е-мобилност (развој регулативе, развој инфраструктуре за задовољење будућих потреба за пуњење електричних возила, имплементација пакета мера за е-мобилност у циљу побољшања квалитета ваздуха, проширење флоте електричних возила (аутомобили Града Ниша и предузећа, возила јавног превоза (градска и приватна), такси возила, логистика, итд).

Пројекат пружа основ за дугорочно планирање ових инвестиција кроз израду документације за прединвестициону и инвестициону фазу али и основ за финансирање банкарски исплатљивих пројеката великих вредности.

4. Пројекат „Боља енергија“

Пројекат „Боља енергија“ усмерен је на унапређење енергетске ефикасности на нивоу општина и на повећање употребе обновљивих извора енергије, а реализује га УСАИД. Пројекат ће настојати да реши питање недостатка подстицаја као и ограничених инвестиција у области обновљивих извора и енергетску ефикасност, затим питање неефикасног коришћења енергетских ресурса као и слабо заступљену употребу обновљивих извора енергије. Пројекат ће сарађивати са локалним јавним и приватним партнерима и подстицати их да усвоје нове производе или праксу израде транспарентних регулаторних оквира, тарифних методологија и унапређења рада енергетских компанија. Пројекатом је планирано: а) анализа техничких и финансијских капацитета, израда плана и подршка спровођењу побољшања у градским топланама и котларницама зграда што ће унапредити енергетску ефикасност; б) Израда модела и система подршке улагањима у системска побољшања градских топлана, енергетску ефикасност и чистија решења за грејање стамбених и других зграда, посебно вишеспратних стамбених зграда; в) Подршка експанзији нето мерења како би се омогућило потрошачима који производе део или целокупну своју електричну енергију да је користе у било ком

тренутку, уместо само у тренутку производње, као и изградња капацитета прозјумера да учествују на енергетском тржишту; г) Обезбеђење правне и регулаторне подршке повећању употребе обновљивих извора енергије као и увођење мера енергетске ефикасности; д) Подршка развоју радне снаге како би се убрзала способност приватног сектора да задовољи све већу потражњу за фотоволтаичним панелима, складиштима и средствима за енергетску ефикасност.

У току 2023. године је планирано да се објави јавни позив за стамбене заједнице за енергетску санацију и да се изврши одабир једне изводљиве и исплативе инвестиције за коју ће програм урадити документацију за прединвестициону фазу.

5. Енергетска санација стамбених, више-породичних зграда прикључених на систем даљинског грејања – Јавни ESCO Пројекат

Министарство рударства и енергетике, преко зајма ЕБРД-а реализује пројекат који ће трајати три године. Пројекат ће омогућити унапређење енергетске ефикасности у зградама прикљученим на системе даљинског грејања са посебним фокусом на више-породичне зграде. Пројекат ће омогућити услове за прелазак на наплату по потрошњи у оним градовима и системима даљинског грејања који још увек наплаћују енергију о паушалном систему. Значајан део пројекта ће се финансирати из уштеда остварених енергетском санацијом објеката и преласком на наплату по потрошњи.

ЕБРД планира да финансира припрему пројеката из бесповратних средства техничке помоћи. Техничка помоћ би се огледала у финансирању из бесповратних средстава кроз израду енергетских елабората и студија изводљивости, помоћ при имплементацији пројекта и трошкова вршења надзора над извођењем радова. МРЕ је корисник кредита и донаторских средстава као и инвестиционих грантова. Имплементациони партнер ресорном министартву биће Град Ниш или Топлана. Тендере за техничку помоћ и надзор (из средстава донације) за време имплементације ће расписивати МРЕ. Тендере за извођење радова би спроводило МРЕ, а уговоре са извођачима потписују ЈЛС или топлане које даље реализују пројекте. Ако је имплементационо тело ЈЛС мора да се спроведе јавни позив за избор зграда а уколико је имплементационо тело топлана онда се избор врши на основу најлошијих показатеља енергетске ефикасности. Грађани инвестиције ће отплативати преко рачуна за даљинско грејање (где је укупна обавеза умањена за сва бесповратна средства која обезбеде ЕБРД, ЈЛС, МРЕ) из чега се враћа кредит ка ЕБРД-у. Рок отплате инвестиције за појединачне зграде се

очекује да буде 7 до 10 година, зависно од тога да ли је зграда у систему паушалне наплате или наплате по потрошњи. Град Ниш је кандидовао 239 објеката, укупне површине 572.466 м² и индикативног буџета од 28.623.318 ЕУР.

У току 2023. године, биће одабране стамбене зграде за који би ЕБРД финансирао израду студија изводљивости који би у себи садржале, између осталог: а) Енергетске елаборате за одабране зграде које би омогућиле да се припреме тендери за извођење радова на енергетској санацији, а у складу са Зеленим ФИДИЦ условима уговора; б) Техно економске и правне анализе које би детаљно дефинисале све потребне кораке у даљој реализацији Пројекта; в) Детаљне понуде ка појединачним скупштинама станара за ЕЕ санацију њихових објеката. Након горе наведених корака се формира коначна листа зграда за које Министарство расписује тендере за извођење радова на енергетској санацији.

6. „Технопарк Србија 2“

Пројекат „Технопарк Србија 2“, преко Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, спроводи Научно технолошки парк Београд, а суфинансирају Влада Швајцарске конфедерације и Град Ниш кроз субвенционисање рада Друштва са ограниченом одговорношћу „Научно технолошки парк Ниш“. Влада Швајцарске конфедерације финансира пројекат у износу 620.000,00 швајцарских франака и то за три конкретне активности:

1. развој и спровођење шеме финансирања почетног капитала за подршку стартаповима у раној фази развоја у износу од 10.000-15.000 ЦХФ за 25 стартапова из Ниша;

2. пружање подршке која се односи на: процену потреба, развој детаљног пословног модела, позиционирање и промоцију, обуке, мониторинг итд. Научно-технолошког парка у Нишу;

3. Подизање капацитета НТП-а у циљу пружања подршке компанијама за промоцију извоза, права интелектуалне својине, увођење мера подршке финансирању, итд.

Досадашње пројектне активности су допринеле да се изради Бизнис модел Научно-технолошког парка, да се развију модели пружања подршке стартап компанијама и технолошко-развојним компанијама, као и да се јачају људски ресурси за пружање подршке иновационом предузентиштву. Покренут је први циклус развоја и спровођења шеме финансирања почетног капитала за подршку стартаповима у раној фази развоја где је из Ниша за јавни позив „Raising Starts“ аплицирало 32 тима, од чега је 10 изабрано за даљи рад и финансирање. Такође, у

2022.године, извршено је неколико модула обуке за промоцију, напретка компанија, промоцију извоза, права интелектуалне својине, увођење мера подршке финансирању итд, и расписан је нови јавни позив за спровођење подршке шеме финансирања почетног капитала за подршку стартаповима у раној фази развоја кроз другу фазу јавног позива „Raising Starts. У току 2023. године се очекује да се одабраним стартаповима пружи менторска подршка око развоја своје идеје, додељивање финансијских средстава за развој прототипа и сет обука за развој стартапа.

7. Суфинансирање мера енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова на територији Града Ниша за 2022. годину

Град Ниш је конкурисао 2022.године за средства Министарства рударства и енергетике по Јавном позиву за доделу средстава за финансирање Програма енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова који спроводе јединице локалне самоуправе као и градске општине, ЈП 1/22. Уговор је потписан 11.03.2022. Укупна вредност пројекта је 40.000.000,00 од чега ресорно министарство суфинансира пројекат са 20.000.000,00. Предмет Јавног позива је финансирање Програма који обухвата следеће мере енергетске ефикасности:

- унапређење термичког омотача путем:
 - (1) замене спољних прозора и врата и других транспарентних елемената термичког омотача. Ова мера обухвата и пратећу опрему за прозоре/врата, као што су окапнице, прозорске даске, ролетне, капци и др, као и пратеће грађевинске радове на демонтажи и правилној монтажи прозора/врата, као што је демонтажа старих прозора/врата и одвоз на депонију, правилна монтажа прозора, обрада око прозора/врата гипс-картон плочама, глетовање, обрада ивица и кречење око прозора/врата са унутрашње стране зида,
 - (2) постављања термичке изолације зидова, таваница изнад отворених пролаза, зидова, подова на тлу и осталих делова термичког омотача према негрејаном простору,
 - (3) постављања термичке изолације испод кровног покривача. Ова мера може обухватити, у случају да је оштећен кровни покривач и хидроизолациони кровни систем, грађевинске радове на замени хидроизолације и других слојева кровног покривача, као и лимарске радове, али не и радове на замени конструктивних елемената крова;

- унапређење термотехничких система зграде путем замене система или дела система ефикаснијим системом путем:

- (1) замене постојећег грејача простора (котао или пећ) ефикаснијим,
- (2) замене постојеће или уградња нове цевне мреже, грејних тела-радијатора и пратећег прибора,
- (3) уградње топлотних пумпи (грејач простора или комбиновани грејач),
- (4) уградње електронски регулисаних циркулационих пумпи,
- (5) опремањем система грејања са уређајима за регулацију и мерење предате количине топлоте објекту (калориметри, делитељи топлоте, баланс вентили),

- уградње соларних колектора у инсталацију за централну припрему потрошне топлеводе,
- уградње соларних панела и пратеће инсталације за производњу електричне енергије за сопствене потребе, уградње двосмерног мерног уређаја за мерење предате и примљене електричне енергије и израде неопходне техничке документације и извештаја извођача радова на уградњи соларних панела и пратеће инсталације за производњу електричне енергије који су у складу са законом неопходни приликом прикључења на дистрибутивни систем.

Укупно је пристигло 322 пријаве на два јавна позива. Објављена је Прелиминарна листа крајњих корисника, док се у првом кварталу очекује да се изврши обилазак терена и донесе Коначна ранг листа, док у другом кварталу је планирано да се закључе уговоре, а да се предметне инвестиције спроведу до краја 2023. године.

8. Суфинансирање мера енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова на територији Града Ниша за 2023. Годину

Град Ниш планира да конкурише за средства Министарства рударства и енергетике по Јавном позиву за доделу средстава за финансирање Програма енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова који спровode јединице локалне самоуправе као и градске општине, ЈП 1/23. Планирано учешће Града Ниша је из сопствених средстава 20.000.000,00 динара а из ресорног министарства додатних 20.000.000,00 динара. Планирано је да се у току 2023. године одаберу привредни субјекти, као и крајњи корисници. Процењено је да оквирно 350 домаћинстава добије средства за ову меру.

9. Фонд за стамбене заједнице

Пројектом „Фонд за стамбене заједнице“ се припрема заокружени циклус подршке стамбеним зградама, стамбено-пословним зградама и пословним зградама у инвестиционом одржавању и унапређењу својстава зграда у циљу спречавања настанка штетних последица по живот и здравље људи, животну средину, привреду или имовину веће вредности.

Предмет пројекта је суфинансирање следећих мера:

- санација кровова у циљу спречавања настанка штетних последица по живот и здравље људи и безбедност зграде;
- инвестиционо одржавање фасада ради спречавања штетних последица по безбедност (већег броја) грађана;
- замена употребљених грађевинских материјала који су штетни по живот и здравље људи;
- унапређење енергетских својстава зграде ради смањења негативних утицаја на животну средину (услед нерационалне потрошње и емисије штетних гасова);
- стављање лифта у погон, односно поправка или замена лифтова, елемената или делова лифта као и испитивање исправности према важећим прописима о лифтовима;
- друге активности којима се спречава настанак штетних последица по здравље и живот грађана, животну средину, привреду и имовину веће вредности.

Средства ће бити додељена путем јавног конкурса. Подршка ће бити пружена и то до 33% од вредности укупне инвестиције са ПДВ-ом, по појединачној пријави при чему је максимални износ одобрених средстава по појединачној пријави 1.000.000,00 динара са ПДВ-ом за стамбене зграде и стамбено пословне зграде. У току 2023. планирано је улагање Града Ниша од 30.000.000 динара кроз јавни позив који је расписан у првом кварталу 2023. године и трајаће до утешка средстава. До првог пресека комисије, пристигло је 51 пријава.

10. Уређење међублоковских простора-урбаних џепова

Пројектом „Уређење међублоковских простора-урбаних џепова“ се припрема заокружени циклус подршке стамбеним зградама, стамбено-пословним зградама у међублоковском одржавању и унапређењу својства урбаних џепова. У Граду Нишу постоји укупно 123 запуштена урбана џепа између стамбених блокова (просечне величине између 1.400 и 1.500 м²

неизграђене површине по урбаном цепу), од којих већина представља јавне просторе у власништву Града. Пројектом је планирано успостављање модела за финансирање активности за уређење међублоковских простора- урбаних џепова. Град Ниш је издвојио 50.000.000 РСД за спровођење активности на уређењу урбаних џепова које ће предложити стамбене заједнице. Уређењем ових простора, који се налазе у стамбеним зонама, формирају се лако доступне јавне површине које грађанима омогућавају боравак на отвореном у близини места становања. Сprovedен је поступак набавке за одабир извођача радова, реализација је у току и очекује се да се пројекат реализује до краја 2023. године.

11. „Иновативне радне зоне – инфраструктурно опремање радне зоне у Нишу“

Град Ниш, преко ЕУ ПРО ПЛУС програма ЕУ који спроводи УНОПС, реализује пројекат „Иновативне радне зоне – инфраструктурно опремање радне зоне у Нишу“, преко програма подршке пројектима економске инфраструктуре.

Укупна вредност пројекта је 314.388,78 УСД о чега ЕУ ПРО ПЛУС суфинансира пројекат са 70% у износу од 219.888,78 УСД. Време реализације пројекта је 15 месеци, почевши од априла месеца 2023.године. Пројектом је планирано да се инфраструктурно и комунално опреми радна зона за потребе инвеститора „Палфингер“ на површи од 7ха, али и да се ојачају капацитети разлитичих учесника и креирању иновационог екосистема у области трансфера технологије. Кроз пројекат биће изграђена саобраћајница у дужини од 300 м која ће омогућити да Плафингер крене са планираном инвестицијом. Планиран је циљан сет мера како би се синхронизовали и усмерили напори ка а трансферу технологије и развили нови послови/производи кроз подршку институцијама у развоју капацитета за трансфер технологија и економску валоризацију региоаних истраживачких пројеката.

12. Побољшање енергетске ефикасности зграде Позоришта лутака Ниш

Град Ниш је припремио пројектну документацију и прибавио неопходне дозволе за извођење радова на машинским инсталацијама Позоришта лутака Ниш. Град Ниш је конкурисао на отворени јавни позив програма ЕУ ПРО ПЛУС за изградњу локалне инфраструктуре пројектом Побољшање енергетске ефикасности зграде Луткарског позоришта у Нишу. Пројекат има за циљ да побољша ниво комфора запослених и посетилаца Луткарског позоришта Ниш, пружи

запосленима позитивније услове рада и посетиоцима пријатније искуство током представа. Кроз пројекат ће бити решено грејање главне сале као и проблем одимљавања. Процењена вредност пројекат је 260.746,00 УСД од чега се очекује суфинансирање ЕУ ПРО ПЛУС програма у износу од 190.746,00 УСД или 73,15%. Овај пројекат представља наставак улагања у једину институцију овог карактера јужно од Београда, јер је током 2018. године извршена потпуна замена седишта у Позоришту лутака Ниш.

Поступак јавне набавке за радове на машинским инсталацијама којим се обезбеђује грејање и одимљивање главне сале је спроведен, уговор се очекује да буде потписан у другом кварталу 2023.године а завршетак радова у трећем кварталу 2023.године. У другом кварталу 2023.године, биће набављена дигитална опрема за Луткарско позориште, док ће у трећем кварталу бити припремљена и представа којом се деци указује на значај декарбонизације.

13. Унапређење квалитета ваздуха конверзијом енергената у котларници Универзитета у Нишу

Град Ниш је на Јавни конкурс Министарства заштите животне средине за доделу средстава за суфинансирање реализације пројекта набавке, замене, реконструкције и санације котларница за грејање у 2023. години поднео предлог пројекта „Унапређење квалитета ваздуха конверзијом енергената у котларници Универзитета у Нишу“. Овим предлогом пројекта је планирана замена два котла на угал и дрва котларнице Универзитета у Нишу котлом на гас, чиме би се решио вишедеценијски проблем загађења ваздуха пореклом из зграде Универзитета у Нишу. Укупна вредност пројекта је 19.367.810,52 РСД. Пројекат је одобрен у пуном износу. Реализације инвестиције се очекује до краја 2023.године, чиме ће Ниш решити вишедеценијски проблем највећег појединачног индивидуалног загађивача у централној градској зони.

14. Пројекат смањења загађења ваздуха пореклом из индивидуалних извора

У склопу јавног конкурса за доделу средстава за суфинансирање реализације пројекта смањења загађења ваздуха у Србији пореклом из индивидуалних извора, у 2023. години реализоваће се мера „Мера уклањања постојећих уређаја за грејање и прикључење на систем даљинског грејања“ чији је циљ промена и смањење количине потрошеног енергента кроз примену мера замене неефикасних уређаја за грејање у приватним кућама. Град Ниш је издвојио 5.000.000 динара за суфинансирање ове мере чија

се реализација очекује у току 2023.године. Такође, Град Ниш ће уз подршку Министарства за заштиту животне средине, путем јавног позива, реализовати мере замене неефикасних котлова, котловима за пелет и гас у вредности од додатних 20.000.000 динара. Пројекат је одобрен. Крајњи корисници ће бити одабрани путем јавног позива који се очекује у другом кварталу 2023.године.

15. Пројекат пошумљавања у циљу заштите и очувања предеоног диверзитета у 2023. години

У склопу Јавног конкурса за доделу средстава за суфинансирање реализације пројекта пошумљавања у циљу заштите и очувања предеоног диверзитета у 2023. години Град Ниш је конкурсио за средства Министарства заштите животне средине. Пројекат је одобрен где ће бити финансиране следеће локације:

- **Градска општина Пантелеј-блоковско** зеленило у улици Књажевачка, и блоковско зеленило иза зграда на углу улице Књажевачка и Булевар Медиана;
- **Градска општина Медијана**-иза ТЦ „ЛИДЛ“ на прибаљу реке Нишаве.

Укупан буџет пројекта је 1.250.002,50 РСД, где је учешће Града 250.002,50 РСД, ресорног министарства 1.000.000 РСД где је планирана садња укупно 59 садница четинара и 8 садница лишћара, као и 488 даница декоративног шибља.

16. Пројекат „Зелено и чисто- план превенције нелегалног одлагања отпада и уклањања дивњих депонија на територији Града Ниша за 2023. годину“

По јавном позиву Министарству заштите животне средине Град Ниш планира да изврши санацију нелегалних депонија у оквирној повшини од 10.000 м², за шта је планирано да се утроши око 10.000.000 динара уз учешће Града Ниша до 50% од укупних средстава.

17. Станица за мониторинг ваздуха

У оквиру иницијативе Агенције за заштиту животне средине за доделу аутоматских станица за мерење квалитета ваздуха, Канцеларија за локални економски развој је организовала процес лоцирања парцеле у сарадњи са ресорном управом, за коју је Агенција за заштиту животне средине дала сагласност. У наредном периоду, очекује се реализације инвестиционе компоненте на пројекту и у 2023.години успостављање једне станице.

18. Награда „Шампион урбане мобилности“ - бициклистичка стаза Трошарина-Стопшоп

Канцеларија за локални економски развој је припремила предлог пројекта за реализацију подстицајних средстава за унапређење стања у области одрживе урбане мобилности, која су одобрена на основу Одлуке о избору јединица локалне самоуправе за доделу подстицајних средстава за унапређење стања у области одрживе урбане мобилности (број 401-00-833/2022-01 од 30.06.2022. године), по Одлуци о спровођењу јавног позива за доделу подстицајних средстава за унапређење стања у области одрживе урбане мобилности путем јавног позива (број 401-00-621/2022-01 20.04.2022. године). Министарство грађевинарства је доделило Граду Нишу награду Шампион урбане мобилности у категорији градова за 2022. годину. Планираним активностима се унапређује бициклистички превоз у Нишу, конкретно асфалтирање, адаптација и обележавање 580 м бициклистичке стазе Трошарина-Стопшоп. Укупна вредност пројекта износи 2.000.000,00 динара, од чега Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије финансира пројекат средствима у целокупном износу. Град Ниш нема додатних финансијских средстава. За предмету инвестицију је расписан поступак јавне набавке, где се није јавио ни један извођач. У првом кварталу 2023.године је расписан други поступак јавне набавке и очекује се да пројекат буде реализован у другом кварталу 2023.године.

19. Пројекат: Безбедна стаза-безбедна жена

Пројекат „Безбедна стаза-безбедна жена“, одобрен је за финансирање у оквиру пројекта „Сигурност жена и девојчица у јавном простору“ који је покренула Агенција Уједињених нација за родну равноправност и оснаживање жена у Србији (UN WOMEN), у сарадњи са Координационим телом за родну равноправност Републике Србије и Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, а који финансира Амбасада Уједињеног Краљевства у Београду.

Општи циљ пројекта „Безбедна стаза-безбедна жена“ је да допринесе повећању безбедности кретања жена, деце и младих, корисника бициклистичких и пешачких стаза у јавном простору кроз адаптацију 500 метара бициклистичких стаза на одабраној локацији на начин који ће повећати њихову безбедност.

Кључне активности пројекта подразумевају организацију дводневне радионице за младе средњошколског узраста на тему сигурности јавних простора у контексту родне равноправности, унапређење сигурности корисница одабране бициклистичке стазе

фарбањем у лако уочљиву боју и информативно-промотивне активности (почетна конференција за медије, постављање информативно-едукативних табли на одабраној локацији, стрит-арт догађај на тему сигурности јавних простора). Укупна вредност пројекта је: 744.728,04 РСД. Период реализације пројекта је 6 месеци

20. Српско-Корејски информатички приступни центар - СКИП центар Ниш

Град Ниш, преко Канцеларије за локални економски развој, је у току 2021 и 2022.године реализовао инфраструктурни део пројекта „Српско-Корејски информатички приступни центар-СКИП центар Ниш“ који представља проширење сарадње између Републике Србије и Републике Јужне Кореје у области информационих и комуникационих технологија, а који се финансира средствима Владе Републике Кореје преко Националне агенције за информационо друштво Републике Кореје. Циљ је успостављање информатичко-приступног центра који ће допринети превазилажењу дигиталног јаза кроз подизање информационе писмености и промоцију сарадње путем информационих технологија, кроз едукацију државних службеника нарочито у погледу коришћења електронских сервиса, слободан приступ интернету за грађане, семинаре и друге активности.

Укупна вредност пројекта је 250.000 ЕУР, који се у пуном износу финансира средствима Владе Републике Кореје. Завршни радови су у току. У другом кварталу 2023.године планирано је отварање овог центра и операционализација деловања у две сфере:

1. да пружи инклузивну подршку грађанима у јачању дигиталних компетенција
2. да пружи подршку локалним самоуправама у дигитализацији и дигиталној трансформацији.

21. Отпорни и стабилни стартапи као покретач регионалног развоја

Град Ниш и Стартап центар Ниш поднели су заједнички пројекат у оквиру расписаног јавног позива ЕУ ПРО ПЛУС програма за предлоге пројеката за организације за подршку пословања. Укупна вредност пројекта је 55.730 УСД, уз суфинансирање Стартап центра у вредности од 8.000,00 УСД. Пројекат има за циљ да технолошки стартапови, тимови, спиноф и scaleup компаније, испуне свој пун потенцијал и потребу за стварањем иновативних производа, услуга и процеса који ће произвести додатну вредност и подржати брз опоравак привреде од негативног утицаја КОВИД 19. У току 2022.године је припремљен акцелераторски програм за изградњу вештина технолошких стартапова, тимова, спин-

оф и технолошки развојних компанија у области иновативног технолошког предузетништва. У току 2023.године спроводиће се акцелераторски програм „Школа иновација“ и прилагођен менторски програм за сваког од корисника стартап-а, који ће компаније довести до стања приправности за инвестиције и раст. На крају акцелераторског програма „Школа иновација“ у 2023.години очекује се да ће стартапови имати валидиран пословни модел спреман за фазу акцелерације. Такође, пројекат ће повећати капацитет организација за подршку пословања као и ЈЛС у региону да пруже одговарајућу подршку стартап-овима, тимовима, спин-оф и технолошки развојном компанијама у области развоја пословног модела, отпорности, тржишне стратегије, експанзије, интернационализације, финансирања, у циљу стварања стабилних и отпорних стартапа у региону. Кроз пројекат је планирано да се пружи подршка Граду Нишу у развоју модела подршке технолошком предузетништву и прилагођавању мера локалног економског развоја иновацијама и технолошком предузетништву.

22. Пакет подршке женском предузетништву

Град Ниш је конкурисао за Пакет подршке развоја женском предузетништву код Сталне конференције градова и општина који је одобрен. За развој женског предузетништва, Град Ниш добиће помоћ експерта којим ће се припремити анализа тренутног стања на локалу на тему женског предузетништва, чији резултати ће послужити за прилагођавање Програма локалног економског развоја, који ће се додатно унапредити у домену развоја женског предузетништва, чиме ће се посебно дати на значају родној равноправности, и једнаком котирању жена на тржишту рада.

Такође, очекује се да реализацијом активности планираних у пакету подршке за женско предузетништво, запослени у градским управама Града Ниша кроз сет обука, добију више сазнања и боље познавање тема родне равноправности, људских права, инклузивне економије, женског предузетништва.

23. Пројекат “Посао по мери: Економско оснаживање особа са инвалидитетом”

Град Ниш потписника је Меморандума о сарадњи на пројекту „Посао по мери: Економско оснаживање особа са инвалидитетом“ који финансира Америчка агенција за

међународни развој (USAID) а спроводи Форум младих са инвалидитетом (ФМИ). Други партнери пројекта су Каритас Србије, Фондација Ана и

Владе Дивац, Смарт Колектив и Центар за самостални живот особа са инвалидитетом Србије.

Главни циљеви Пројекта “посао по мери” су: унапређење запошљивости особа са инвалидитетом путем психосоцијалне подршке, каријерног вођења, радне праксе и обука за тржиште рада, подстицање предузетништва међу особама са инвалидитетом тако да имају приступ капиталу, тржиштима, техничкој помоћи и мрежама на равноправној основи са другима и промовисање подстицајног окружења које одговара инклузивном економском развоју за особе са инвалидитетом: сарадња са послодавцима, унапређење националних и локалних политика и подршка шире јавности. Пројекат се реализује на националном нивоу са фокусом на Београд, Суботицу, Нови Сад, Зрењанин, Ваљево и Ниш. Период реализације пројекта је од 01.08.2022. до 31.07.2026. године.

24. Унапређење зоохигијене у Нишавском округу

У оквиру пројекта: “Локална самоуправа за 21. век” и Фонд за међуопштинску сарадњу Министарства државне управе и локалне самоуправе и Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ), поднет је предлог пројекта „Унапређење зоохигијене у Нишавском округу“. Кроз пројекат је планирано успостављање правног оквира за оснивање заједничког координационог тела у области зоохигијене Ниша, Гаџиног Хана и Сврљига, али и јачање постојећих капацитета зоохигијенских служби на територији Града Ниша и општина Гаџин Хан и Сврљиг кроз набавку опреме и едукацију. У току 2022.године извршена је анализа капацитета постојећих служби и пракси на терену и припремљен елаборат који садржи „мапу пута“ до изградње и формирања службе, социо-економска анализа, анализа исплативости заједничке службе и заједничког центра. У децембру је Скупштина Града Ниша донела Одлуку о прихватању споразума о међуопштинској сарадњи о уступању обављања комуналне делатности у области организације службе за зоохигијену, што је предуслов за потписивање међуопштинског Споразума о сарадњи на успостављању заједничке службе за зоохигијену, који је потписан 24.03.2023.године, као и набавка најнеопходније опреме за службу за зоохигијену.

25. Оснивање заједничке канцеларије локалног омбудсмана за општине Ниш и Гаџин Хан

Пројекат је одобрен за финансирање у оквиру Јавног позива за успостављање и унапређење међуопштинске сарадње који је расписало Министарство државне управе и

локалне самоуправе. Сврха пројекта је унапређење доступности услуга које су у надлежности локалног омбудсмана грађанима и грађанкама Гаџиног Хана и јачање поверења грађана у институције успостављање заједничке канцеларије локалног омбудсмана као контролног механизма, а уједно и јачање капацитета запослених у Граду Нишу и општини Гаџин Хан за међуопштинску сарадњу унапређењем вештина и знања неопходних за успешно функционисање заједничке услуге. Пројекат подразумева опремање простора који ће бити коришћен за пружање услуга, јачање капацитета канцеларије кроз учешће у обукама које ће унапредити вештине запослених и информисање јавности и промоцију нових услуга које ће бити на располагању грађанима Гаџиног хана након реализације пројекта.

Вредност пројекта је 13.560 CHF. Трајње пројекта је 9 месеци.

26. Стратегија интегрисаних територијалних иницијатива

Програм ЕУ ПРО Плус ће пружити техничку подршку у изради ИТИ територијалних стратегија, укључујући подршку у успостављању управљачких механизма за спровођење, праћење и оцену спровођења стратегија, подршку у развијању капацитета за примену инструмената територијалног развоја кроз обуке. Тематски фокус територијалних стратегија је заснован на приоритетним подручјима интервенције дефинисаним у Стратегији одрживог урбаног развоја Републике Србије до 2030. године и приоритетним циљевима кохезионе политике Европске уније.

ИТИ стратегије подразумевају просторни континуитет са посебним територијалним карактеристикама, усаглашеност са важећим територијалним политикама и изворима средстава ЕУ од значаја за финансирање интегралних пројеката у ширим географским подручјима. Време трајања 12 месеци.

У току 2023. године, биће припремљена контекстуална анализа агломерације Ниш, SWOT анализа, анализа приоритета и интегрисаних приоритетних пројеката. На основу листе пројеката, Град Ниш ће имати могућност да кандидује два пројекта интегрисаних територијалних иницијатива у укупној вредности до максималних 1милион ЕУР, а који ће бити дефинисани у првој половини 2023.године.

27. Техничка подршка у изради средњорочног плана

Канцеларија за локални економски развој је припремила пројекат „Спровођење пакета подршке за израду средњорочног плана“, по

основу Јавног позива Сталне конференције градова и општина- Савеза градова и општина Србије (СКГО) у оквиру Програма EU Exchange 6 - „Повећање кредибилитета планирања, програмског буџетирања и контроле јавних расхода на локалном нивоу у Србији“. Град Ниш је добио техничку подршку од Сталне конференције градова и општина за израду Средњорочног плана који би у трогодишњем периоду требало да прецизно дефинише активности, утврђене у складу са циљевима и мерама дефинисаним у кровном стратешком документу – Плану развоја Града Ниша за период 2021-2027.година. Средњорочни план представља трогодишњу агенду, усклађену са процесом израде буџета. Скупштина ће сваке године разматрати извештај о реализацији Средњорочног плана по утврђеној динамици законодавца. У току 2022.године, усвојена је Одлука о прихватању о приступању изради средњорочног плана Града Ниша на Скупштини Града Ниша и донешена Решења о именовању радне групе у секторских радних група. Одржани су први састанци и припремљен је сет података неопходна за даље разматрање. Очекује се да Средњорочни план буде усвојен на Скупштини Града у току 2023.године.

28. Блумберг иницијатива за изградњу мреже бициклических стаза

Канцеларија за локални економски развој је аплицирала на јавни позив Блумберг иницијативе за бициклическу инфраструктуру, кроз конкурентни програм грантова који ће подстаћи каталитичке промене у градској бициклическој инфраструктури широм света. Предвођен у партнерству са Глобалном иницијативом за дизајн градова, овај програм тежи да помогне градовима да имплементирају амбициозне бициклическе пројекте. Овај програм је заснован на уверењу да градови напредују када пружају безбедне, здраве и одрживе опције превоза и да се градски лидери суочавају са хитном потребом да изграде већу, повезанију и иновативнију бициклическу инфраструктуру. Град Ниш кроз пројекат жели да направи мрежу бициклическе инфраструктуре у дужини од 22 км која ће повезати централно градско језгро са приобаљем реке Нишаве, омогућавајући несметану мобилност грађана и повезујући их са природним окружењем.

4.1.8. Промоција расположивих средстава за подстицање конкурентности из националних и међународних извора финансирања

Развојна агенција Србије (РАС)
www.ras.gov.rs је владина организација која нуди широк спектар услуга, укључујући подршку

директним улагањима, подстицај конкурентности и промоцију извоза, као и спровођење пројеката који имају за циљ економски и регионални развој. Како би се сви делови Србије развијали равномерно, РАС у својој мрежи има 16 акредитованих регионалних развојних агенција (АРРА) а једна од њих - РРА ЈУГ (www.rga-jug.rs) се налази у Нишу и са њом се интензивно сарађује при реализацији програма.

РАС, у сарадњи са Министарством привреде, спроводи Програм интернационализације привредних друштава и предузетника у 2023. години у циљу креирања услова за остваривање извозних послова. РАС расписује јавне позиве за учешће по Програму, односно, излагање на сваком сајму појединачно у оквиру националног штанда Србије. Укупно је планирано 18 сајмова: општи привредни сајмови, сајмови прехрамбене индустрије, сајмови вина, сајмови робних марки, сајам индустријске технологије. У припреми је нови јавни позив за Програм подршке привредним друштвима за усвајање принципа пословања у међународним ланцима вредност, спроводи РАС. Опредељена су средства у износу од 50 милиона динара за привредна друштва ради унапређења пословних перформанси и стицања знања и услова да постану добављачи мултинационалних компанија, путем мера интервенција које се односе на улагање у нематеријалну имовину и/или консултантску подршку.

Министарство привреде и Фонд за развој Републике Србије ће спровести програм Подршка за жене предузетнице 2023. Опредељена су бесповратна средства у износу од 600 милиона динара уз додатна кредитна средства. Средства су намењена за:

- куповину машина/опreme/алата, нове рачунарске опреме и софтвера и доставних возила (укључујући и мопеде на електрични погон) која служе за превоз сопствених производа, репроматеријала и сировина и других транспортних средстава укључених у процес производње и пружање услуга (нових или половних, не старијих од пет година);
- текуће одржавање, адаптацију пословног и/или производног простора до износа од 1.000.000,00 динара од укупних средстава за инвестирање, без обзира да ли је објект у коме се спроводе активности текућег одржавања у закупу или у власништву подносиоца захтева;
- куповину пословног/производног простора ;
- оперативне трошкове, који могу да учествују највише до 25% у структури укупног улагања за која се потражују средства Програма.

Министарство привреде у сарадњи са Фондом за развој РС спровешће Старт ап програм за почетнике и младе 2023 који је намењен за микро и мала привредна друштва и

предузетнике. Опредељена су средства у износу од 300 милиона динара - бесповратна средства + кредитна средства Фонда за развој.

Фонд за развој Републике Србије, (www.fondzarazvoj.gov.rs), путем кредита, пружа финансијску подршку предузетницима, ММСП и великим привредним друштвима: од 300.000 динара за предузетнике и 1.000.000 за привредне субјекте за набавку опреме, машина, постројења, изградњу и куповину производног или пословног простора. Максимални износ по једном привредном субјекту са свим његовим повезаним лицима у току календарске године може бити до 250.000.000 динара. Заинтересовани могу да аплицирају за новац током године.

Фонд за иновациону делатност Републике Србије (www.inovacionifond.rs) отворио је Јавне позиве да подржи креативност нових предузетника. Ова државна организација, специјализована за пружање подршке иновационој делатности и подстицањем иновација, покренула је три програма како би се подстакло развој идеје, научно-истраживачке делатности и развој првог прототипа:

- Јавни позив за Програм ПАМЕТНИ ПОЧЕТАК отворен је у циљу пружања подршке најперспективнијим тимовима у настојању да валидирају пословне идеје и демонстрирају корисност својих производа/услуга/технологија, кроз развој првог прототипа или минималног одрживог производа (МВП). Максимални износ финансирања који Фонд за иновациону делатност додељује по појединачном пројекту је до РСД 3.600.000,00 (оквирно ЕУР 30.000,00). Додатно, сви корисници Програма ће добити РСД 600.000,00 (оквирно ЕУР 5.000,00) додатних средстава која су опредељена за менторску подршку.

-Јавни позив за додељивање ИНОВАЦИОНИХ ВАУЧЕРА је подстицај намењен привредним друштвима за коришћење услуга које пружају научноистраживачке организације за развој нових производа и услуга у вези са процесом иновирања, са циљем трансфера знања и стварања дугорочних партнерстава између привредних друштава и научноистраживачких организација. Иновационим ваучером покрива се 60% укупних трошкова услуге коју пружа научноистраживачка организација, односно максимално 800.000 динара. Привредна друштва су у обавези да суфинансирају преостали износ укупних трошкова услуга.

Намењен је микро, малим и средњим привредним друштвима у већинском приватном власништву, регистрованим у Србији.

- Јавни позив за Програм ТРАНСФЕРА ТЕХНОЛОГИЈЕ расписан је са циљем повећања потенцијала комерцијализације академских истраживања кроз блиску сарадњу са универзитетима, факултетима, истраживачким институтима и њиховим канцеларијама за трансфер технологије. Овај Програм подразумева финансијску подршку до 2.400.000,00 динара, што представља 100% средстава којима Фонд подржава финансирање одобреног пројекта.

У припреми су: Програм раног развоја, Програм акцелерације Катапулт 2023, Програм сарадње науке и привреде, где се опредељена средства у износу од 10 милиона еура деле са Програмом раног развоја и Програмом суфинансирања иновација за иновативна предузећа и тимове, који су намењени за развој нових производа, услуга или технологија који имају снажан иновативни потенцијал за којима постоји потреба на тржишту.

У сарадњи са Владом Србије и уз подршку компаније Philip Morris, у периоду 2020 – 2023. NALED реализије StarTech – програм подршке за иновацију и трансформацију малих и средњих предузећа, у циљу дигитализације пословања и улагања у развој иновативних производа и услуга како би се освојила нова тржишта.

Канцеларија за локални економски развој, као дефинисани субјекат подршке улагањима у складу са Законом о улагањима, ће пружати стручну помоћ у промовисању ове мере у складу са постојећим механизмима подршке који су прошли законом утврђену процедуру, те се за ове намене неће издвајати средства из буџета.

4.1.9. Унапређење и промоција туристичких потенцијала Града Ниша

Град Ниш је, на бази прописаних критеријума, решењем Министарства привреде, проглашен за туристичко место прве категорије.

Усвајањем Плана развоја Града Ниша за период 2021-2027. године („Службени лист Града Ниша 36/2021) као приоритетни циљ 1.4. дефинисан је циљ, који се односи на **Унапређење и промоцију туристичке понуде и потенцијала Града Ниша**, у оквиру којег су дефинисане следеће мере:

1.4.1 Унапређење туристичке презентације Нишке Тврђаве

1.4.2 Подршка развоју туристичке инфраструктуре Нишке Бање

1.4.3 Уређење излетишта

1.4.4 Туристичка презентација споменичког наслеђа

1.4.5 Заштита и ревитализација Старог нишког гробља

1.4.6 Уређење бање Топило

1.4.7 Побољшање туристичке понуде специјалног интереса у Нишу-адријанског туризма

1.4.8 Изградња и увођење нових туристичких инфо и визиторских центара на важним локацијама

1.4.9 Улагање у туристичку инфраструктуру заштићених добара (Сићевачка клисура, Јелашничка клисура, Сува планина, Лалиначка слатина)

1.4.10 Постављање и прилагођавање туристичке сигнализације и ознака, туристичко мапирање и дигитализација обележавања културно историјских споменика и туристичких локалитета и естетско уређење града и локалитета

1.4.11 Унапређење и развој туристичких манифестација.

Реализацијом ових мера, у поменутом периоду, ће се остварити овај приоритетни циљ.

Одлуком о буџету Града Ниша за 2023. годину планирани су капитални издаци за изградњу Аква парка.

У складу са годишњим програмом рада **Туристичке организације Ниш(ТОН)**, биће реализоване активности на: брендирању и активној промоцији Ниша као туристичке дестинације; промоцији потенцијала на сајмовима у земљи и иностранству; давању подршке организацији Међународног сајма туризма и осталих манифестација у Нишу, као и на реализацији издавачке делатности.

4.1.10. Подстицање развоја пољопривреде

Програмом подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Града Ниша на годишњем нивоу утврђује се структура мера, односно намена и начин коришћења средстава која су опредељена за Буџетски фонд за пољопривреду и рурални развој Града Ниша у оквиру Програма 5 – Пољопривреда и рурални развој. Програмом за 2023. годину се планира реализација следећих мера:

Мере директних плаћања - регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

Мере кредитне подршке - суфинансирање камата за пољопривредне кредите

Мере руралног развоја:

- Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава
- Успостављање и јачање удружења у области пољопривреде
- Управљање ризицима, осигурање пољопривредне производње
- Унапређење економских активности на селу кроз подршку непољопривредним активностима

- Спровођење локалних стратегија руралног развоја
- Инвестиције за унапређење и развој руралне инфраструктуре и услуга
- Подршка младима у руралним подручјима
- Економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду као и увођење и сертификацију система квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима.

Посебни подстицаји:

- Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју.

Реализација Програма, односно дефинисане мере доприносе:

- модернизацији производње и јачању производне конкурентности, кроз повећање продуктивности газдинства и смањење производних трошкова;
- достизању националних и стандарда ЕУ;
- повећању квалитета производа, хигијене и безбедности хране;
- побољшању конкурентности породичних пољопривредних газдинстава;
- увођењу нових технологија и иновација, и отварање нових тржишних могућности;
- повезивању сектора пољопривреде и сектора туризма;
- добијању производа веће додате вредности у циљу повећања дохотка и побољшању одрживих услова за живот сеоског становништва;
- унапређење активности на селу кроз подршку ученичким задругама у руралним подручјима.

Управа за имовину и одрживи развој током 2023. године, планира спровођење активности на заштити, уређењу и коришћењу пољопривредног земљишта и уређењу водотокова другог реда на територији Града, као и стручно – саветодавну подршку пољопривредним газдинствима и сеоском становништву.

4.1.11. Нефинансијска подршка почетницима у пословању

Акредитована Регионална развојна агенција Југ, у оквиру својих активности које спроводе сертифицирани запослени, у циљу пружања подршке предузетницима, а нарочито почетницима у пословању, нуди нефинансијске услуге кроз: пружање саветодавних услуга, обуке и менторинг.

Саветодавне услуге се односе на: помоћ при припреми бизнис плана и његову израду, дефинисање кључних елемената бизнис плана, помоћ при формирању конкурсне документације, провера исправности, тачности и комплетности конкурсне документације.

Услуге обуке РРА Југ врши из следећих модула: Обука за почетнике у пословању, Финансијско управљање - Основни ниво, Бизнис план и преговарање са банкама, Маркетинг и продаја.

Менторинг спроводе сертификовани ментори запослени у РРА Југ, са циљем да помогну власнику/директору/менаџеру привредног субјекта да препозна и схвати кључну тачку потенцијала свог пословања и уз савете и подршку ментора изради и примени акциони план који би требало да доведе до бољих пословних резултата.

Захтеви привредних субјеката, чији су оснивачи прошли бесплатну обуку за започињање пословања по Програму стандардизованог сета услуга за МСПП, који се реализује преко АРРА, имају предност при конкурсисању код Министарства привреде.

РРА Југ такође учествује у промотивним активностима, које се односе како на промоцију предузетништва тако и на пружање подршке ММСПП за различите програме, које спроводе Министарство привреде, РАС, Фонд за иновациону делатност Србије.

4.2. Подстицање запошљавања

Подстицање запошљавања остварује се кроз сарадњу релевантних националних институција, локалне самоуправе и Националне службе за запошљавање, привредних субјеката, цивилног сектора и других заинтересованих субјеката.

4.2.1. Локални акциони план запошљавања Града Ниша за период 2021-2023. године

Локални акциони план запошљавања Града Ниша за период 2021-2023. година (ЛАПЗ) представља основни инструмент спровођења активне политике запошљавања на трогодишњем нивоу у локалној заједници.

ЛАПЗ је израдила Канцеларија за локални економски развој Града Ниша, уз активно учешће Локалног савета за запошљавање и у сарадњи са Националном службом за запошљавање (НСЗ) - Филијала Ниш, Привредном комором Нишавског, Пиротског и Топличког управног округа, малим и средњим предузећима, организацијама цивилног друштва и другим партнерима.

По добијеном позитивном мишљењу Локалног савета за запошљавање, Локални акциони план запошљавања донела је

Градоначелница Града Ниша и он је објављен у Службеном листу Града Ниша бр.34/2021. Измене и допуне Локалног акционог плана запошљавања Града Ниша за период од 2021-2023. објављене су у Службеном листу Града Ниша 18/2022.

Споразумом о уређивању међусобних права и обавеза између Града Ниша и Националне службе за запошљавање-Филијала Ниш у реализацији мера активне политике запошљавања, дефинишу се односи између партнера у реализацији мера. Након закључења Споразума приступа се реализацији мера активне политике запошљавања. Уколико би се у току реализације програма и мера прдвиђених ЛАПЗ-ом, испоставило да не постоји интересовање за поједине програме и мере, извршиће се другачија прерасподела средстава закључивањем Анекса споразума између Националне службе за запошљавање – Филијала Ниш (НСЗ) и Града Ниша. Закључивањем Анекса Споразума средства ће се преусмерити на оне програме и мере за које постоји највеће интересовање.

За све програме и мере АПЗ, које су реализоване у току 2021. године (суфинансирање са НСЗ и техничка подршка) утрошено је 57.974.201,33 динара односно 94,44% средстава и ангажовано је 281 лице по свим мерама. Учешће Града је износило 32.058.930,06 динара.

Одлуком о буџету Града Ниша за 2022. годину („Службени лист Града Ниша“, број 124/2021 и број 85/2022), у разделу 11-Канцеларија за локални економски развој; програм 3-Локални економски развој; програмска активност 1501-0002 Мере активне политике запошљавања; функција 412-Општи послови по питању рада; на позицији 397; економска класификација 464-Дотације организацијама за обавезно социјално осигурање, за реализацију пројеката са тржиштем рада одобрена су средства у износу од 21.000.000,00 динара, извор финансирања 01-Приходи из буџета.

У току реализације Споразума о суфинансирању из 2022. године (бр. 0306-101-13/2022), дошло је до измене висине средстава, што се констатује Анексом 1 Споразума, те су за коначну реализацију мера утрошена средства у укупном износу од 29.260.000,00 динара, од чега је Град учествовао у финансирању мера активне политике запошљавања у износу од 14.922.600,00 динара, а Национална служба у износу од 14.337.400,00 динара. Укупно је ангажовано 121 лице. Финансиране су мере са следећом структуром:

- 1) Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих у укупном износу од 14.560.000,00 динара, од чега су:
 - 7.425.600,00 динара средства Града и
 - 7.134.400,00 динара средства Националне службе.

Ефекти: ангажовано је 72 лица, проценат реализације 99%.

2) Субвенције за samozapoшљавање у укупном износу од 14.700.000,00 динара од чега:

- 7.497.000,00 динара средства Града и
- 7.203.000,00 динара средства Националне службе.

Ефекти: ангажовано је 49 лица, проценат реализације 99,96%.

На основу потписаног Споразума о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији мера активне политике запошљавања за 2022. годину, између Града Ниша и Националне службе за запошљавање, бр. 0306-101-18/2022, финансиран је Програм јавних радова средствима из буџета Града у целости уз техничку подршку НСЗ. Програм јавних радова самофинансирање планиран је у укупном износу од 6.000.000,00 из буџета Града. У оквиру реализације Програма јавних радова – самофинансирање уз техничку помоћ НСЗ, донета је позитивна одлука за 40 лица на период од 4 месеца на износ од 5.912.353,6 динара за спровођење јавног рада: „Одржавања и неговање зелених површина градских општина" и "Ручно чишћење улица и отклањање кабастог отпада на територији Града".

За све програме и мере ЛАПЗ, које су реализоване у току 2022. године, суфинансирање и техничка подршка, утрошено је 35.172.353,6 динара (учешће Града 20.834.953,6 динара) односно 99,3% средстава, ангажовано је 161 лице. Закључује се да је остварен висок степен реализације мера активне политике запошљавања у 2022. години.

Одлуком о буџету Града Ниша за 2023. годину („Службени лист Града Ниша“, број 131/2022) и Финансијским планом КЛЕР-а за 2023. годину, у разделу 11 - Канцеларија за локални економски развој; програм 3-Локални економски развој; програмска активност 1501-0002 Мере активне политике запошљавања; функција 412-Општи послови по питању рада; на позицији 394; економска класификација 464-Дотације организацијама за обавезно социјално осигурање, за реализацију пројеката са тржиштем рада, одобрена су средства у износу од 21.000.000,00 динара, извор финансирања 01-Приходи из буџета.

Споразумом о уређивању међусобних права и обавеза између Града Ниша и Националне службе за запошљавање-Филијала Ниш у реализацији мера активне политике запошљавања, дефинишу се односи између партнера у реализацији мера. Након закључења Споразума приступа се реализацији мера активне политике запошљавања. Уколико би се у току реализације програма и мера предвиђених ЛАПЗ-ом, испоставило да не постоји интересовање за

поједине програме и мере, извршиће се другачија прерасподела средстава закључивањем Анекса споразума између Националне службе за запошљавање – Филијала Ниш и Града Ниша. Закључивањем Анекса Споразума средства ће се преусмерити на оне програме и мере за које постоји највеће интересовање.

Програме и мере предвиђене документом Измена и допуна Локалног акционог плана, који је донела Градоначелница Града Ниша, дана 27.02.2023.године, број 576/2023-01, реализоваће Град Ниш преко Канцеларије за локални економски развој и уз активно учешће Локалног савета за запошљавање, у сарадњи са Националном службом за запошљавање – Филијала Ниш. У 2023. години су предвиђене следеће мере суфинансирања: стручна пракса, субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих и субвенције за samozapoшљавање док се програм јавних радова уз техничку помоћ НСЗ финансира у целости из средстава Буџета Града.

4.2.2. Мере Националне службе за запошљавање које Филијала Ниш спроводи на територији Града Ниша

Национална служба за запошљавање ће током текуће године, средствима из републичког буџета, у складу са Акционим планом за период од 2021. до 2023. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године реализовати следеће програме и мере активне политике запошљавања:

1. Посредовање у запошљавању и пружање подршке за запошљавање
2. Професионална оријентација и саветовање о планирању каријере
3. Мере активног тражења посла
4. Додатно образовање и обука:

- 4.1. Стручна пракса
- 4.2. Приправништво за младе са високим образовањем
- 4.3. Приправништво за незапослене са средњим образовањем
- 4.4. Стицање практичних знања
- 4.5. Обуке за тржиште рада
- 4.6. Обуке на захтев послодавца – за незапослене
- 4.7. Обука за потребе послодавца за запосленог
- 4.8. Функционално основно образовање одраслих
5. Субвенционисано запошљавање и samozapoшљавање:

5.1. Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих - млади до 30 година старости - без квалификација/са ниским квалификацијама, млади у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама; старији од 50 година који имају

статус вишка запослених; Роми; особе са инвалидитетом; радно способни корисници новчане социјалне помоћи; дугорочно незапослени; жртве породичног насиља.

5.2. Подршка samozapoшљавању

5.3. Субвенција зараде за особе са инвалидитетом без радног искуства

6. Јавни радови и јавни радови за ОСИ

7. Мере активне политике запошљавања за особе са инвалидитетом, које се запошљавају под посебним условима

8. Суфинансирање програма или мера активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања (ЛАПЗ).

Програми и мере активне политике запошљавања утврђени националним акционим планом, које ће током 2023. године спроводити НСЗ, реализују се у складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености, Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом и правилима о контроли државне помоћи. Селекција лица са евиденције НСЗ за укључивање у мере активне политике запошљавања врши се у складу са Упутством о условима за укључивање незапосленог у мере активне политике запошљавања („Службени гласник РС”, број 97/09).

Национална служба за запошљавање (НСЗ) 2023. године расписала је 13 конкурса путем којих ће омогућити директну финансијску подршку послодавцима и незапосленим лицима. За ове намене планирано је да се издвоји 6,3 милијарде динара и 550 милиона динара за особе са инвалидитетом.

Канцеларија за локални економски развој, као дефинисани субјекат подршке улагањима у складу са Законом о улагањима, ће промовисати и пружати стручну помоћ у припреми и реализацији ових мера.

4.3. Привлачење инвестиција

Један од битних фактора бржег и континуираног економског развоја је обезбеђивање додатног капитала за улагање у економски развој као и привлачење директних инвестиција, пре свега на бази ресурса и потенцијала којима Град располаже и које је спреман да, у границама надлежности и ингеренције локалне самоуправе, понуди инвеститорима.

Због тога је промоција ресурса и брендирање Града Ниша као атрактивног и пожељног места за улагање од великог значаја за укупни економски раст. Град Ниш је у последњих неколико година носиоца међународних признања и награда у области привлачења директних страних инвестиција од стране "Financial Times fDi"

магазина, еминентног истраживачког часописа из Лондона "Emerging Europe" и као такав препознат на мапи југоисточне Европе као град са повољним пословним окружењем. Град Ниш један је од пет градова у Србији који су изабрани за прве „Шампионе локалног развоја“, на конкурсу NALED-а, спроведеном у циљу избора најбољих пракси локалних самоуправа. Овим избором је Град добио потврду да је реформисао своју администрацију и применио нове modele и приступе у раду, у циљу унапређења квалитета живота у локалној заједници, подизања нивоа услуга грађанима, привлачења нових инвестиција, успостављања партнерског односа са постојећом привредом, подстицања предузетништва и развоја локалне привреде. Привлачењу директних инвестиција доприноси и постојање значајних индустријских и пословних зона:

4.3.1. Формирање индустријских зона

У својини Града Ниша је инфраструктурно опремљена зона "Лозни калем" у Нишкој Бањи са планом да буде пословно-производно-трговински и туристичко-рекреативно-здравствено-пословни комплекс. У тој зони је реализована директна страна инвестиција са могућношћу проширења, односно изградње друге фазе („Integrated MicroElectronics Incorporated“). Започета је изградња аква парка на површини од 5,4 хектара чији је инвеститор Град Ниш. У плану је и изградња ЕХРО центра за који је на јавном конкурс у изабрано најбоље архитектонско решење, израђена је пројектно - техничка документација и исходована грађевинска дозвола за изградњу мултифункционалног објекта површине веће од 40.000м².

Наставља се развој индустријске зоне Запад 2 на Булевару Димитрија Туцовића. Након реализације друге фазе компаније Leonі и прве фазе компаније Xingu и повећања броја запослених, отпочело се са припремама за реализацију друге фазе компаније Xingu, а у току је извођење завршних радова на производном објекту нове кинеске инвестиције из области аутомобилске индустрије - компаније Yusei. У наредном периоду радиће се на изградњи недостајуће инфраструктуре и проширењу постојећих капацитета како би се омогућио несметан рад овим компанијама али и могућност за долазак нових инвестиција у ову индустријску зону.

Потенцијална индустријска зона Запад 1 по плану представља пословно-производно-трговински комплекс, чија се атрактивност и конкурентност повећавају изградњом булеварске саобраћајнице у наставку улице Ивана Милутиновића западно према ауто путу али и саобраћајнице која ће повезати индустријску зону

Запад 2 на Булевару Димитрија Туцовића са делом планиране радне зоне Запад 1 у близини ранжирне станице Поповац у којој је већ никао део великог логистичког центра компаније Милшпед. У току су планиране активности на изради пројектно – техничке документације и имовинска припрема за инфраструктурно опремање локације.

Индустријска зона Север 2 код Компренске петље на улазу у град, ће у наредном периоду добити највише на значају јер се већ у протеклој години отпочело са решавањем имовинско – правних и припремом на изради пројектно – техничке документације ради инфраструктурног опремања а све у сардањи са кабинетом Владе Републике Србије. Због атрактивног положаја, близине аутопута и аеродрома овај пословно-производно-трговински комплекс је веома примамљив за реализацију инвестиција неколико страних компанија које планирају изградњу својих производно-пословних објеката а једна од њих је и Закључком Владе РС проглашена инвестицијом од националног значаја.

4.3.1.1. Промоција и примена Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања на територији Града Ниша

Влада Републике Србије је донела Уредбу о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања („Сл. гласник РС“, бр. 1/2019), која је ступила на снагу 19. јануара 2019. године.

Овом Уредбом ближе се уређују критеријуми, услови и начин привлачења директних улагања, вођења евиденције о одабраним подстицајима, као и друга питања о значаја за привлачење директних улагања..

Уредбом је дефинисано:

- директна улагања, у смислу ове уредбе, јесу улагања у материјална и нематеријална средства привредних друштава, у складу са овом уредбом, у циљу започињања обављања нове пословне делатности, проширења постојећих капацитета или проширења производње на нове производе и производне процесе, као и прибављање имовине директно повезане са привредним друштвом које је престало са радом или би престало са радом, ако не би било купљено од трећег лица по тржишним условима, а којима се обезбеђују нова запошљавања. Стицање удела или акција у привредном друштву не сматра се директним улагањем у смислу ове уредбе;
- инвестициони пројекат јесте пројекат чијом се реализацијом остварује директно

улагање, а који је описан у бизнис плану који се подноси уз пријаву за доделу средстава подстицаја и који обавезно садржи детаљан опис елемената директног улагања, као и елемената за стручну анализу инвестиционог пројекта, у складу са овом уредбом;

- улагач јесте домаће или страно привредно друштво које подноси пријаву за доделу средстава подстицаја ради реализације инвестиционог пројекта, преко Корисника средстава који је са њим повезано лице. Уколико је Улагач привредно друштво са седиштем у Републици Србији, може истовремено бити и Корисник средстава;
- корисник средстава подстицаја јесте привредно друштво са седиштем у Републици Србији;
- мали привредни субјект јесте привредни субјект који има мање од 50 запослених и годишњи промет или укупан годишњи биланс стања који не прелази 10 милиона евра, у складу са прописом којим се уређује државна помоћ (у даљем тексту: мало привредно друштво);
- средњи привредни субјект јесте привредни субјект који има од 50 до 250 запослених и годишњи промет који не прелази 50 милиона евра или укупни годишњи биланс стања који не прелази 43 милиона евра у складу са прописом којим се уређује државна помоћ (у даљем тексту: средње привредно друштво);
- велики привредни субјект јесте привредни субјект који има преко 250 запослених и годишњи промет преко 50 милиона евра или укупан годишњи биланс стања преко 43 милиона евра у складу са прописом којим се уређује државна помоћ (у даљем тексту: велико привредно друштво);
- улагања у материјална средства јесу улагања у земљиште, зграде, производне погоне, машине и опрему, у складу са прописима којима се уређује државна помоћ, а која се признају као оправдани трошкови улагања, ако их користи искључиво корисник средстава подстицаја (греенфиелд или бровнфиелд инвестиције);
- улагања у нематеријална средства јесу улагања у патенте и лиценце у складу са прописима којима се уређује државна помоћ, а која се као оправдани трошкови улагања признају, ако се на њих обрачунава амортизација, користи их искључиво корисник средстава подстицаја, воде у билансима стања корисника средстава подстицаја најмање пет година, односно три године за мала и средња

привредна друштва и која су купљена под тржишним условима од трећих лица;

- нови запослени повезани са инвестиционим пројектом представљају нето повећање броја домаћих држављана запослених на неодређено време са пуним радним временом код корисника средстава у периоду реализације инвестиционог пројекта, у поређењу са највећим бројем лица запослених на одређено и неодређено време током 12 месеци пре дана подношења пријаве за доделу средстава подстицаја;
- јединствени инвестициони пројекат јесте свако директно улагање које реализује корисник средстава подстицаја или са њим повезано привредно друштво, у периоду од три године од дана почетка реализације претходног инвестиционог пројекта за који су додељена средства подстицаја, а у складу са претходно закљученим уговором о додели средстава подстицаја на територији исте или суседне јединице локалне самоуправе;
- степен развијености јединице локалне самоуправе у којој се реализује инвестициони пројекат, односно разврставање јединица локалне самоуправе према степену развијености, јесте степен утврђен прописима којима се уређује јединствена листа развијености јединица локалне самоуправе важећим на дан подношења пријаве за доделу средстава подстицаја;
- период реализације инвестиционог пројекта јесте период одређен уговором о додели средстава подстицаја, у складу са овом уредбом;
- уговорена зарада представља основну зараду новозапослених лица која је за најмање 20% већа од минималне зараде, у складу са прописима којима се уређују радни односи;
- опрема која се увози по основу улога улагача јесте опрема која није старија од три године, а коју улагач увози и као свој улог инвестира у привредно друштво. Опрема коју велико привредно друштво увози по основу улога улагача, а који је корисник средстава по уговору о додели средстава подстицаја, мора бити нова;
- услуге сервисних центара и подршка пословним операцијама јесу услуге које се пружају путем информационо-комуникационих технологија превасходно корисницима ван територије

Оправдани трошкови јесу:

- улагања у материјална и нематеријална средства почев од дана подношења пријаве за доделу средстава подстицаја до дана истека рока

за реализацију инвестиционог пројекта, у складу са уговором о додели средстава подстицаја (у даљем тексту: оправдани трошкови улагања) или

- бруто зараде за нове запослене у двогодишњем периоду након достизања пуне запослености код корисника средстава подстицаја (у даљем тексту: оправдани трошкови бруто зарада).

Уредбом се ближе одређује:

1. Висина средстава подстицаја и право на учешће у поступку доделе средстава подстицаја:

- Извори и намена средстава за привлачење директних улагања,
- Право на учествовање у поступку доделе средстава,
- Изузимање од права на доделу средстава,
- Привредна друштва којима се могу доделити средства,
- Максимални дозвољени износи средстава.

2. Дозвољеност доделе и услови за доделу средстава:

- Средства се могу доделити за инвестиционе пројекте у производном сектору код којих оправдани трошкови улагања у материјална и нематеријална средства износе најмање 500.000 евра и којима се обезбеђује запошљавање најмање 50 нових запослених на неодређено време односно отварање најмање 50 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом у јединицама локалне самоуправе које су према степену развијености разврстане у прву групу;

- Услови за доделу средстава
- Рок за реализацију инвестиционог пројекта
- Критеријуми за стручну анализу инвестиционих пројеката

3. Врста и висина средстава која се могу доделити

- Подстицаји за оправдане трошкове бруто зарада за нова радна места повезана са инвестиционим пројектом
- Подстицаји за оправдане трошкове улагања у основна средства
- Додатни подстицаји за радно интензивне пројекте.

За Град Ниш, који је разврстан у прву групу развијености, могу се доделити врста и висина средстава и то:

- **За подстицај за оправдане трошкове бруто зарада за нова радна места повезана са инвестиционим пројектом**

Кориснику средстава који отвори нова радна места повезана са инвестиционим пројектом у јединици локалне самоуправе која је разврстана у

прву групу разврставања јединица локалне самоуправе према степену развијености, одобравају се средства у висини од 20% оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. ове уредбе, а у максималном износу од 3.000 евра у динарској противвредности по новоотвореном радном месту.

- **За подстицај за оправдане трошкове улагања у основна средства**

Кориснику средстава који реализује инвестициони пројекат у јединици локалне самоуправе која је разврстана у прву групу разврставања јединица локалне самоуправе према степену развијености, може се одобрити повећање износа средстава из члана 13. ове уредбе у висини до 10% оправданих трошкова улагања у основна средства.

- **Додатни подстицаји за радно интензивне инвестиционе пројекте**

Кориснику средстава који реализује радно интензивни инвестициони пројекат може се одобрити повећање износа бесповратних средстава из члана 13. ове уредбе за 10% од износа оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. ове уредбе за свако повећање броја нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом преко 200 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом.

Кориснику средстава који реализује радно интензивни инвестициони пројекат може се одобрити повећање износа бесповратних средстава из члана 13. ове уредбе за 15% од износа оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. ове уредбе за свако повећање броја нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом преко 500 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом.

Кориснику средстава који реализује радно интензивни инвестициони пројекат може се одобрити повећање износа бесповратних средстава из члана 13. ове уредбе за 20% од износа оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. ове уредбе за свако повећање броја нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом преко 1000 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом.

Укупан износ средстава која се могу доделити у складу са овом уредбом и других подстицаја одређује се у апсолутном износу, при чему не сме да пређе горњу границу до које је дозвољено доделити укупан износ државне помоћи у складу са прописима којима се уређују правила за доделу државне помоћи.

4.3.1.2. Улагања од посебног значаја за Републику Србију

Улагање од посебног значаја за Републику Србију јесте:

- улагање чијим би се спровођењем битно утицало на унапређење конкурентности привредне гране или сектора у Републици Србији или њен равномеран регионални развој или којим се у основна средства корисника средстава улаже најмање пет милиона евра или отвара више од 500 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом ако се улагање реализује у јединици локалне самоуправе која се разврстава у прву или другу групу према степену развијености, или којим се у основна средства корисника улаже више од два милиона евра или се отвара више од 100 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом, ако се улагање реализује у јединици локалне самоуправе која се разврстава у трећу или четврту групу према степену развијености, односно у девастирано подручје;
- улагање које се реализује на територији једне или више јединица локалне самоуправе и подстиче реализацију заједничких развојних приоритета једне или више јединица локалне самоуправе у функцији повећања нивоа њихове конкурентности. Одлуку којом се утврђује развојни приоритет јединице локалне самоуправе доноси скупштина или веће јединице локалне самоуправе, а ако се улагање реализује на територији више јединица локалне самоуправе одлуком коју доносе надлежни органи тих јединица локалне самоуправе утврђује се заједнички развојни приоритет уз претходно прибављено мишљење Агенције;
- улагање на основу усвојених билатералних споразума.

На улагања од посебног значаја примењују се критеријуми за стручну анализу инвестиционих пројеката из члана 12 ове уредбе.

За улагања од посебног значаја средства се додељују на основу оправданих трошкова бруто зарада за нова радна места повезана са инвестиционим пројектом или оправданих трошкова улагања у основна средства или комбинацијом ове две методе обрачуна оправданих трошкова, под условом да тако израчунати износ средстава не прелази најповољнији износ који произилази из примене једног или другог метода обрачуна.

Износ средстава за улагања од посебног значаја не сме премашити горњу границу до које је дозвољено доделити државну помоћ у складу са чланом 8. ове уредбе и правилима за доделу државне помоћи.

Канцеларија за локални економски развој ће у складу са Законом о улагањима и дефинисаним надлежностима промовисати могућности за коришћење расположивих средстава и постојеће механизме подршке у складу са Уредбом о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања, пружати административно-техничку и стручну подршку заинтересованим улагачима у процесу доношења одлуке и реализације инвестиција које могу бити подржане у складу са Уредбом. Град Ниш неће из буџета издвајати средства за ове намене.

4.3.2. Промоција и примена Уредбе о условима, начину и поступку под којима се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, као и услове, начин и поступак размене непокретности

4.3.2.1. Отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта са накнадом или/и без накнаде

Отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта прописано је Законом о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. Закон, 9/2020 и 52/2021), а реализује се путем Уредбе о условима, начину и поступку под којима се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, као и услови, начин и поступак размене непокретности („Службени гласник РС“, бр. 61/15, 88/15, 46/17, 30/18 и 53/21).

У складу са чл. 1 наведене Уредбе ближе се прописују услови, начин и поступак под којима се врши размена грађевинског земљишта у јавној својини, начин и услови за улагање грађевинског земљишта ради остваривања јавно-приватног партнерства, услови, начин и поступак под којима се може отуђити грађевинско земљиште по цени која је мања од тржишне цене или отуђити грађевинско земљиште без накнаде, када се ради о испуњавању уговорних обавеза насталих до дана ступања на снагу закона којим се уређује планирање и изградња, по основу уговора у коме је Република Србија једна од уговорних страна, када се ради о међусобном располагању између власника грађевинског земљишта у јавној својини, као и када се може отуђити или дати у закуп грађевинско земљиште по цени, односно закупнини која је мања од тржишне цене, односно

закупнини или отуђити или дати у закуп без накнаде, када се ради о реализацији пројекта за изградњу објекта од значаја за Републику Србију, као и услове и начин под којима јединица локалне самоуправе може отуђити неизграђено грађевинско земљиште по цени која је мања од тржишне цене или отуђити грађевинско земљиште без накнаде, ако се ради о реализацији инвестиционог пројекта којим се унапређује локални економски развој.

Град Ниш и КЛЕР ће промовисати већ постојеће механизме подршке који су прошли законом утврђену процедуру и неће из буџета издвајати средства за ове немене.

Предмет отуђења или давања у закуп је неизграђено грађевинско земљиште у јавној својини, осим у случају размене, када је предмет отуђења и изграђено и неизграђено земљиште у јавној својини.

Отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта спроводи се путем јавног огласа или јавним надметањем.

Размена непокретности се такође сматра отуђењем грађевинског земљишта.

Тржишна вредност грађевинског земљишта се утврђује у складу са законом којим се уређује јавна својина.

Државну помоћ у конкретном случају представља вредност отуђеног грађевинског земљишта, односно разлика закупа који се даје по цени испод тржишне цене, односно вредност укупног закупа ако се даје без закупнине.

Поступак отуђења и давања у закуп грађевинског земљишта у јавној својини испод тржишне цене, односно закупнине или без накнаде

Отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта у јавној својини испод тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, на коме је власник аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, спроводи орган кога одреди аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, у складу са Законом и овом уредбом. Предмет отуђења, односно давања у закуп испод тржишне цене, односно закупнине или без накнаде је катастарска парцела, односно катастарске парцеле неизграђеног грађевинског земљишта.

Ако је пре отуђења потребно спровести препарцелацију, односно парцелацију, заинтересовани субјект може финансирати израду пројекта препарцелације, односно парцелације, уз сагласност власника грађевинског земљишта у јавној својини. У случају да заинтересовани субјект не буде изабран као најповољнији понуђач, трошкове поступка препарцелације, односно парцелације том субјекту надокнађује најповољнији понуђач.

Услови и начин отуђења и давања у закуп грађевинског земљишта у јавној својини испод тржишне цене, односно закупнине или без накнаде

Отуђење грађевинског земљишта у складу са одредбама Уредбе може се спровести под условом да је то грађевинско земљиште намењено за изградњу, у складу са важећим планским документом, на основу кога се могу издати локацијски услови и грађевинска дозвола за:

- објекат у функцији реализације инвестиционог пројекта којим се унапређује локални економски развој
- објекат који је намењен за социјално становање, у складу са законом којим се уређује социјално становање или изградњу објеката за потребе обављања послова из надлежности државних органа, односно органа аутономне покрајине или органа јединице локалне самоуправе или објеката у обавезној јавној својини и да је инвеститор тог објекта Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе
- објекат који је у функцији обављања комуналне делатности, у складу са законом којим се уређује комунална делатност

Јединице локалне самоуправе које на својој територији имају више од 100.000 становника, могу отуђити грађевинско земљиште у индустријским зонама по цени која је мања од тржишне цене или отуђити грађевинско земљиште без накнаде, за изградњу објеката којима се унапређује локални економски развој, као и објеката за обављање услуга у области информационо комуникационих технологија које могу бити предмет међународне трговине.

Стицалац права својине на грађевинском земљишту дужан је да у року од три године од дана судске овере Уговора о отуђењу грађевинског земљишта, на свака два ара отуђеног грађевинског земљишта, запосли најмање једно лице на неодређено време.

Износ умањења тржишне вредности цене, за пројекте локалног економског развоја, не може бити већи од очекиваног износа увећања јавних прихода по основу реализације тог пројекта, односно инвестиције, у периоду од пет година од почетка реализације пројекта, односно инвестиције.

За пројекте економског развоја ако се отуђење врши прикупљањем понуда јавним огласом, пре подношења захтева за давање претходне сагласности за отуђење грађевинског земљишта у јавној својини по цени која је мања од

тржишне цене или за отуђење грађевинског земљишта у јавној својини без накнаде, јединица локалне самоуправе је дужна да сачини елаборат о оправданости.

За пројекте економског развоја, ако се отуђење грађевинског земљишта врши непосредном погодбом, пре подношења захтева за давање претходне сагласности за отуђење предметног грађевинског земљишта, јединица локалне самоуправе је дужна да сачини елаборат о оправданости.

Захтев за давање претходне сагласности за отуђење грађевинског земљишта у складу са овом уредбом, подноси надлежни правобранилац, односно други орган који заступа јединицу локалне самоуправе.

Влада одлучује о захтеву на предлог Комисије.

На предлог Комисије, Влада доноси акт којим се даје претходна сагласност на отуђење грађевинског земљишта у јавној својини по цени која је мања од тржишне цене или на отуђење грађевинског земљишта у јавној својини без накнаде или акт којим се одбија давање сагласности.

Остваривање јавно-приватног партнерства

Ради остваривања јавно-приватног партнерства, неизграђено грађевинско земљиште у јавној својини може се дати у закуп без накнаде приватном партнеру на рок на који је закључен јавни уговор, на начин и под условима садржаним у Закону о јавно - приватном партнерству и концесијама („Службени гласник РС”, бр. 88/11, 15/16 и 104/16).

4.3.2.2. Поступак отуђења и давања у закуп грађевинског земљишта у јавној својини испод тржишне цене, односно закупнине или без накнаде

Закон о јавној својини („Службени гласник РС”, бр. 72/11, 88/13, 105/14, 104/16 – др. закон, 108/16 и 113/17) уређује под којим условима Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе могу давати непокретности у закуп, односно на коришћење. Давање непокретности у закуп, односно на коришћење реализује се у складу са Уредбом о условима прибављања и отуђења непокретности непосредном погодбом и давања у закуп ствари у јавној својини, односно прибављања и уступања искоришћавања других имовинских права, као и поступцима јавног надметања и прикупљања писмених понуда („Службени гласник РС”, број 16 од 5. марта 2018. године)

Овом уредбом ближе се уређују услови прибављања и отуђења непокретности непосредном погодбом, давања у закуп ствари у јавној својини, услови прибављања других

имовинских права у корист Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, као и уступања искоришћавања других имовинских права чији је носилац Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, као и поступци јавног надметања и прикупљања писмених понуда.

Државну помоћ у конкретном случају представља разлику закупа који се даје по цени испод тржишне цене, односно вредност укупног закупа ако се даје без закупнине.

Канцеларија за локални економски развој ће у складу са Законом о улагањима и дефинисаним надлежностима промовисати могућности за коришћење расположивих средстава у складу са Уредбом о условима, начину и поступку под којима се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, као и услове, начин и поступак размене непокретности, пружати административно-техничку и стручну подршку заинтересованим улагачима у процесу доношења одлуке и реализације инвестиција које могу бити подржане у складу са Уредбом.

4.3.3. Израда Одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе Града Ниша у привлачењу улагања

Чланом 17. Закона о улагањима („Службени гласник РС“, бр.89/2015 и 95/2018) је предвиђено да надлежни орган јединице локалне самоуправе инструментима локалне развојне политике подстиче привлачење улагања, брине о постојећим улагањима и њиховом проширењу, броју и укупној вредности улагања и квалитету улагача, примењује стандарде повољног пословног окружења и доноси одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања.

Мере за подстицање конкурентности из члана 17 Закона о улагањима садрже нарочито следеће елементе:

- опредељивање органа, као јединице за подршку улагањима из члана 15 овог Закона
- јачање аналитичке основе за прецизније и на подацима засновано креирање развојних политика, инструмената и мера у области локалног економског развоја
- успостављање транспарентних механизма сталне комуникације и сарадње са привредом
- поједностављивање локалних процедура за реализацију улагања
- уравнотежавање локалног тржишта рада

- развој комуналне и локалне економске инфраструктуре
- коришћење информационе и комуникационе технологије у циљу остваривања ефикасније комуникације
- прописивање локалних олакшица и подстицаја на основу локалних стратешких докумената.

Стандарде повољног пословног окружења одређује министар надлежан за послове привреде.

У складу са чланом 20. Закона о улагањима, јасно су дефинисани субјекти подршке улагањима, а један од субјеката је и јединица локалне самоуправе преко јединице за локални економски развој и подршку улагањима.

Одлуком о Канцеларији за локални економски развој („Сл. лист Града Ниша“, бр.114/2020) чланом 2. је уређен делокруг рада Канцеларије која између осталог обавља послове припрема и спроводи мере за подстицање конкурентности локалне самоуправе кроз иницирање, припрему, спровођење и управљање инструментима локалне развојне политике; пружа стручну помоћ и подршку улагачу у реализацији улагања, припрема и спроводи одлуку о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања.

Улагање од посебног значаја за Републику Србију јесте улагање чијим би се спровођењем битно утицало на унапређење конкурентности привредне гране или сектора у Републици Србији или њен равномеран регионални развој или којим се у основна средства корисника средстава улаже најмање пет милиона евра или отвара више од 500 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом ако се улагање реализује у јединици локалне самоуправе која се разврстава у приву или другу групу према степену развијености, или којим се у основна средства корисника улаже више од два милиона евра или се отвара више од 100 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом, ако се улагање реализује у јединици локалне самоуправе која се разврстава у трећу или четврту групу према степену развијености, односно у девастирано подручје.

Улагање од посебног значаја је и улагање које се реализује на територији једне или више јединица локалне самоуправе и подстиче реализацију заједничких развојних приоритета једне или више јединица локалне самоуправе у функцији повећања нивоа њихове конкурентности, као и улагање на основу усвојених билатералних споразума.

Град Ниш инструментима локалне развојне политике подстиче привлачење улагања, а они представљају начин на које се државна помоћ

додељује одређеном привредном субјекту, односно начин на који се одређена државна помоћ остварује и спроводи.

Тренутно су различитим одлукама Града Ниша дефинисани механизми и могућности за коришћење финансијских подстицаја на територији Града Ниша у погледу плаћања локалних такси, накнада и доприноса. Доношењем одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања на првом месту биће дефинисани сви расположиви подстицаји, врсте помоћи на локалном нивоу, врсте улагања према значају и остали инструменти и мере за подршку унапређивању конкурентности из Одлуке.

Канцеларија за локални економски развој, као дефинисани субјекат подршке улагањима, у складу са Законом о улагањима, истовремено промовише распоређивање средстава, пружа административно-техничку и стручну помоћ и надлежна је за припрему и спровођење Одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања.

4.3.4. Директне инвестиције

Град Ниш је, као један од могућих начина достизања циљева локалног економског развоја, изабрао и привлачење инвестиција захваљујући свом повољном географском положају, квалификованој радној снази, планској документацији којом располаже, инфраструктури али и ефикасној администрацији.

У складу са Законом о улагањима послове јединице за локални економски развој и подршку улагањима управо обавља Канцеларија за локални економски развој. Канцеларија за локални економски развој бави се подстицањем привлачења улагања, брине о постојећим улагањима и њиховом проширењу, броју и укупној вредности улагања и квалитету улагача и пружа стручну помоћ и подршку улагачу да улагање реализује. Исто тако, у циљу привлачења улагања успешно сарађује са надлежним републичким, регионалним и локалним институцијама из области економског развоја, пословним удружењима и цивилним сектором, а посебно са Развојном агенцијом Србије. Практично, Канцеларија је на себе преузела све професионалне и оперативне послове у вези са стварањем услова за привлачење нових инвестиција и прикупљање информација које се тичу локалног инвестиционог амбијента. Осим тога, Канцеларија се бави промоцијом инвестиционих потенцијала Града, директном подршком реализацији инвестиционих пројеката али и постинвестиционим подршком (aftercare) а све у циљу пружања ефикасне подршке инвеститору приликом улагања. Канцеларија

реализује и мере за подстицање конкурентности локалне самоуправе кроз иницирање, припрему, спровођење и управљање инструментима локалне развојне политике. Поред послова на идентификацији и прикупљању свих неопходних информација, вођења база података, локација, реализованих инвестиција и инвестиција у поступку реализације, Канцеларија за локални економски развој, када су потенцијалне инвестиције у питању, улаже исту енергију и рад као код пројеката који су у реализацији. Канцеларија одговара на сваки упит, прикупља информације о потенцијалним локацијама, и припрема потребне информације о поступку, капацитетима, трошковима и евентуалним подстицајима за реализацију, организује време за посету, обилазак, презентује инвестиционе потенцијале Града и др.

Рад Канцеларије је јаван. У сваком моменту грађани и заинтересовани привредници и инвеститори могу да се информирају о томе шта се у Канцеларији ради, како директним упитима на сајту Канцеларије, тако и путем маила или друштвених мрежа, или путем информатора о раду Канцеларије који се налази на сајту. Осим тога, Канцеларија припрема, иновира и дистрибуира промотивне материјале како би Ниш приближили потенцијалним улагачима и истакли све његове предности. Канцеларија је и учесник информативних кампања које се баве питањима важности директних страних инвестиција и промоцијом пословног концепта који се позитивно одражава на локалну заједницу. Ослушкујући потребе инвеститора, Канцеларија даје иницијативе за припрему обука и преквалификације за незапослена лица, иницира доношење регулативе у области економског развоја, као и прописа којима се унапређује систем изворних јавних прихода. Исто тако, даје мишљења у вези са усвајањем и спровођењем локалних инвестиционих програма и покреће иницијативе за установљивање индустријских и технолошких паркова и пословних инкубатора, а касније координише и прати њихов рад. Канцеларија покреће и иницијативе за санацију и рехабилитацију недовољно или лоше искоришћених површина на територији Града. Предлаже и мере за побољшање инспекцијских и других процедура које утичу на економски развој, као и мере за смањење стопе незапослености и смањење сиромаштва.

Успешност досадашње сарадње са инвеститорима најбоље се огледа у броју отворених нових радних места, као и у максимално скраћеном времену потребном за реализацију greenfield и brownfield инвестиција. Оне се реализује кроз константну комуникацију Канцеларије која остварује контакте са представницима домаћих и страних инвеститора

(и у истом смислу поступа када је у питању подршка улагањима) и Града, што укључује сарадњу са свим надлежним управама и службама, јавним предузећима и Националном службом за запошљавање.

Фебруара 2020. године, "Financial Times fDi" магазин је објавио ранг листу финансијских, економских и бизнис потенцијала градова и региона Европе. Град Ниш направио је помак у односу на 2018. и званично се нашао на 6. месту малих европских градова будућности 2020/2021. у категорији стратегија развоја. Град Ниш је у 2022/2023. у категорији малих европских градова рангиран у сам врх листе овог престижног европског магазина што је и даље велики успех јер се налази у првих десет градова који су због своје атрактивности на мети многим познатим компанијама из целог света. На овој листи најперспективнијих градова Ниш се нашао на основу својих потенцијала, евидентног раста страних инвестиција и квалитетне подршке Града локалном економском развоју и инвестицијама, кроз Канцеларију за локални економски развој. Иза овог престижног признања и резултата који су до њега довели, стоји вишегодишњи континуирани рад и подршка Канцеларије и институција локалне самоуправе као и значајна подршка Републике Србије.

Престижну позицију Град Ниш заслужио је захваљујући, пре свега, до сада успешно реализованим инвестицијама и изградњом нових фабрика у којима је посао нашло више 10.000 радника, уз још око 5.000 нових радних места у периоду до коначне реализације пројеката.

Град Ниш и Канцеларија за локални економски развој тренутно раде на више од 50 потенцијалних инвестиционих пројеката.

У току је реализација пројеката као што су:

1. PALFINGER

Пројекат компаније Palfinger је Закључком Владе Републике Србије бр. 351-2439/2022-1 од 24. марта 2022. године проглашен пројектом од значаја за Републику Србију. Аустријска компанија је кроз преговоре са Владом Републике Србије и Развојном агенцијом Србије у вези доделе субвениција државне помоћи изабрала за реализацију своје фабрике за производњу машинских делова републичко земљиште површине око 7ха које се налази у непосредној близини фабрике Zumtobel. Компанија ће у ову инвестицију уложити 35 милиона евра и уопслити 375 радника. Компанија је започела активности на изради пројектно – техничке документације а почетак изградње ове инвестиције у нашем граду очекује се у првој половини 2023. године. Како би се обезбедио несметан рад будуће фабрике, Град Ниш и Канцеларија за локални економски развој су започели низ активности на изради пројектне

документације за недостајућу инфраструктуру и прибавили све неопходне дозволе за изградњу саобраћајнице која ће се финансирати из приступног ЕУ фонда, док ће се за измештање дела Суводолског потока у складу са важећом планском документацијом финансирање обезбедити из буџета Републике Србије и Града Ниша. Инвеститор финансира израду урбанистичког пројекта, све неопходне пројекте и евентуалне студије заштите животне средине као и изградњу прикључка за двоструко напајање на електроенергетски систем и гасовод.

2. YUSEI MACHINERY

Компанија из Кине добављач је компоненти за фабрику Xingyu а основна делатност им је производња пластичних компоненти за унутрашњост аутомобила. Инвеститор је купио земљиште у површини од 24,5 хектара и планира реализацију инвестиције у две фазе.

Укупна вредност инвестиције је 20 милиона евра. У току су завршни радови „greenfield“ инвестиције - изградња прве фазе производног објекта површине 15.000м² у непосредном окружењу компаније Xingyu.

Друга фаза пројекта је изградња производног објекта од 10.000м². Планирани број радника је 150 у првој фази и 150 радника у другој фази.

Према динамици ће до краја II квартала ове године инвеститор отпочети са радом а Град Ниш има обавезу да изгради недостајућу инфраструктуру за шта је већ покренуо неопходне активности (експропријација земљишта, парцелација јавних површина, израда пројектно – техничке документације и исхођевање дозвола за изградњу).

Инвеститор ће финансирати изградњу прикључка на електроенергетски систем и гасовод.

3. VGP

Велика чешко-белгијска компанија је отпочела припреме на локацији југозападно од државног пута IIА реда 158, у радној зони Север 2. Делатност компаније је развој и изградња логистичких паркова и најпознатији је европски developer. У току десетогодишњег инвестиционог периода планира се инвестиција вредности око 40 милиона евра, а биће отворено 500 нових радних места. Индустијски парк Ниш планиран је на површини од 150.000м², са укупно 68.000м² под објектима. Компанија је заинтересована и за проширење наредних фаза у радној зони Север 2.

Град Ниш и Канцеларија за локални економски развој су спровели процедуру парцелације јавних површина у Републичком геодетском заводу и отпочео поступак

експропријације земљишта. Такође, започета је израда пројектно - техничке документације за пројектовање саобраћајнице која ће омогућити прилаз овом комплексу а у наредном периоду очекује се исходавање дозволе за изградњу.

Кабинет председника Републике и Развојна агенција Србије су укључени у реализацију овог пројекта а потписан је и Меморандум о разумевању.

Канцеларија за локални економски развој је извршила комплетну финансијску анализу цене коштања изградње недостајуће инфраструктуре, а у координацији са Кабинетом председника Републике и Развојном агенцијом Србије планирано је инфраструктурно опремање и изградња недостајуће инфраструктуре.

4. НАУЧНО – ТЕХНОЛОШКИ ПАРК

Нова зграда Научно-технолошког парка (II фаза) један је од најважнијих пројеката који је започет у последњем кварталу претходне године а наставиће своју реализацију и у 2023. години. Почетак изградње планиран је у другој половини 2023. године. Објекат ће бити постављен у северозападном делу комплекса између вишенаменске ламеле Електронског факултета и Студентског ресторана.

Објекат друге фазе намењен је проширењу капацитета простора намењеног компанијама чланицама као и постојећег капацитета паркирања. Предвиђени капацитет објекта је 700 до 1000 корисника и веће је спратности (По+П+5) од постојећег дела.

Нови објекат ће представљати јединствену функционалну целину са постојећим објектом Научно-технолошког парка Ниш.

Канцеларија за локални економски развој је од самог почетка укључена у реализацију пројекта уз директну сарадњу са кабинетом Премијерке Републике Србије и Научно – технолошким парком и пружила је логистичку подршку код израде и спровођења процедуре усвајања урбанистичког пројекта, провођења пројекта парцелације у Републичком геодетском заводу, исходавања свих неопходних услова, сагласности и дозвола. Грађевинска дозвола је издата а средства за изградњу су обезбеђена из кредита Европске банке за реконструкцију и развој (EBRD).

5. INTEGRATED MICRO ELECTRONICS (IMI)

Канцеларија за локални економски развој и пројекте водила је и континуирано прати реализацију инвестиције филипинске компаније Integrated Microelectronics Incorporated, вредне 32,3 милиона евра, као и њен даљи развој. Фабрика се бави састављањем микроелектронских компоненти, превасходно за

аутомобилску индустрију а тренутно упошљава 360 радника, али се очекује запошљавање укупно 1250 људи.

Након што је руководила комплетним пројектом реализације инвестиције, КЛЕР је наставила да обављала редовне „after care“ активности.

У 2023. години Канцеларија за локални економски развој радиће на мотивисању за проширење постојећих активности, обзиром да је компанија IMI виртуелни члан Научно-технолошког парка Ниш и да је заинтересована да инвестира озбиљна средства у области Power Module Assembly Plant због чега се налази у поступку избора локације за реализацију пројекта. Чињеница је да је један од кључних елемената који ће утицати на избор локације расположивост кадрова из области електронике, физике и материјала, те у сарадњи са Универзитетом и повезивањем са факултетима и успостављању сарадње радиће се у наредном периоду.

Реализацијом напред наведеног, створиће се нови услови за диверсификацију постојеће производње, укључивање постојећих малих и средњих предузећа (МСП) у ланце добављача инвеститора, иницирању сарадње компаније и градских и републичких предузећа и установа, решавању текућих проблема у пословању.

Компанија је заинтересована и за постављање соларних панела на крову објекта у чему јој је Канцеларија пружила подршку и неопходне информације у вези израде пројектно – техничке документације и исходавања потребних дозвола за реализацију овог пројекта. У наредном периоду Канцеларија ће свакако пратити и овај пројекат компаније IMI.

6. JOHNSON ELECTRIC

Након успешно реализоване прве и друге фазе, као и треће „А“ фазе и изграђених 25.000 м² производног простора, паркинга, надстрешнице и резервоара, односно постројења за азот, у току су припремне радње за почетак реализације треће „Б и Ц“ фазе. Као и за претходне две фазе, Канцеларија је задужена да прати и координише процедуре за реализацију треће „Б и Ц“ фазе које подразумевају изградњу нове фабрике површине 16.000м². Процењена вредност инвестиције је 50.000.000 евра у наредних пет година. У фабрици је тренутно 2.200 запослених, од укупно планираних 3.400 радних места, након реализације свих фаза. КЛЕР је пратила процедуру израде и усвајања урбанистичког пројекта, спровођење пројекта парцелације и уписа у Катастру. Такође, Канцеларија је пружила подршку ради реализације пројекта изградња магацина за смештај запаљивих материја.

Привредно друштво Johnson Electric d.o.o. Ниш, са седиштем у Хонг Конгу, послује у Нишу

од 2013. године, док је Johnson Electric група глобални лидер у производњи електро мотора, актуатора, покретачких подсистема и повезаних електро-механичких компоненти. Производи ове компаније нашли су примену у великом броју индустрија укључујући аутомобилску индустрију, паметно мерење, индустрију за израду медицинских уређаја, пословну опрему, кућне уређаје, вентилацију, белу технику, електричне алате и опрему за травњаке и башту. Компанија запошљава преко 40.000 људи у више од 22 земље широм света.

Ова компанија је према уговору о донацији са Градом инвестирала у санацију вртића "Свитац" у насељу Ратко Јовић а Канцеларија је пратила реализацију ове инвестиције и пружила сву логистичку подршку. У наредном периоду се очекује примопредаја радова и обилазак на терену градског руководства и представницима компаније.

Компанија је изразила жељу и упутила Писмо о намерама за прибављање земљишта које је у јавној својини Града ради проширења својих капацитета а Канцеларија координира и прати овај поступак који се води пред Управом за имовину и одрживи развој.

7. LEONI

Канцеларија за локални економски развој Града Ниша од почетка прати реализацију инвестиције немачке компаније LEONI BORDNETZ – SYSTEME GMBH у Нишу. Компанија послује на 8,4 хектара у индустријској зони „Запад“, КП дом. У нишком Леонију тренутно ради 1895 радника, док је планирани број радника 2200. Фабрика у Нишу се бави производњом кабловских сетова за купца BMW, производњом електричних уређаја и склопова. Вредност инвестиције је 22.000.000,00 евра.

КЛЕР је координисала активностима на измештању 35kV кабла из комплекса инвеститора и изградњи нове трафо станице 35/10kV која је омогућила прикључење нове фабрике али и оспособила ширу индустријску зону која ће омогућити долазак других потенцијалних инвеститора на овом подручју а све у сарадњи са ЕПС-ом и Заводом за урбанизам.

Канцеларија за локални економски развој наставља „after care“ активности ради омогућавања несметаног рада и овог инвеститора у нашем граду.

Као друштвено одговорна фирма ова компанија у сарадњи са Канцеларијом веома често учествује у многим активностима које организује Град Ниш.

8. ZUMTOBEL GROUP

Канцеларија за локални економски развој руководила је комплетном реализацијом

инвестиције аустријске компанија Zumtobel Group која је отворила своју прву фабрику у Нишу на површини од 40.000м². Реч је о једној од водећих компанија у области иновативних решења за расвету и производњу пратећих компоненти, која послује кроз два ентитета, Zumtobel СРБ у коме ради 472 радника и Tridonic који запошљава 221 радника. Очекује се да ова компанија запосли укупно 1.100 радника. Укупна вредност инвестиције је 30 милиона евра. Будући да се Канцеларија бави и „ after care“ активностима, радила је на прибављању решења о одобрењу за извођење радова реконструкције објекта и координисала доношење одлуке о изради Студије и процени утицаја на животну средину и заједно са градом обезбедила радове на реконструкцији постојеће саобраћајнице са источне стране комплекса.

Канцеларија одржава континуирану комуникацију са инвеститором, посредник је у решавању свих њихових захтева у најкраћим роковима. Инвеститор је најавио за 2023. годину постављање соларних панела на крову објекта и зеленим површинама у оквиру комплекса у чему му је Канцеларија пружила подршку и неопходне информације у вези израде пројектно – техничке документације и исходавања потребних дозвола за реализацију овог пројекта. У наредном периоду Канцеларија ће свакако пратити и овај пројекат и пружити сву логистичку подршку.

9. XINGYU AUTMOTIVE LIGHTING

Инвеститор из Кине који се бави производњом ЛЕД расвете фарова за познате аутомобилске произвођаче је реализовао прву фазу "greenfield" инвестиције у износу од 60.000.000 евра а планирано је запошљавање до 1.000 радника у току петогодишњег периода. У фебруару 2020. године Закључком Владе РС пројекат ове компаније је проглашен пројектом од значаја за Републику Србију.

Град Ниш је у року је изградио прву фазу недостајуће инфраструктуру на локацији, саобраћајницу, осветљење, водовод и канализацију. У марту 2021. године завршена је изградња фабрике, а након пробног рада од годину дана, инвеститору је издата употребна дозвола.

У објекту тренутно ради око 150 запослених.

Започете су припреме на реализацији друге фазе а инвеститор је прибавио земљиште у својину. У току 2023. године очекује се припрема на изради урбанистичког пројекта, израда пројектно-техничке докуменатције и прибављање свих дозвола за изградњу, док ће Град Ниш и Канцеларија за локални економски развој заједно са Владом РС радити на припреми и изградњи недостајуће инфраструктуре како би се комплекс у потпуности завршио.

10. SPINTEC PRECISION

Spintec Precision из Хонг Конга већ неколико година успешно послује у нашем граду. Компаније се бави производњом металних делова и зупчаника за потребе компаније Johnson Electric.

У комплексу фабрике "Јастребац" инвеститор је у поступку лизинга изнајмио складиште површине 1.250 м² са припадајућим земљиштем на две године са могућношћу продужетка и куповине објекта и земљишта.

Вредност инвестиције је 6.600.000 евра.

У наредном периоду, очекује се изградња саобраћајнице према важећем урбанистичком плану која ће повезати Булевар Хероја са Кошара и индустријски комплекс у коме инвеститор егзистира чиме ће се омогућити повезивање фабрике на градску канализациону мрежу што ће инвеститору омогућити проширење капацитета и упошљавање нове радне снаге (тренутно инвеститор запошљава 100 радника).

Ради проширења својих капацитета инвеститор се обратио Канцеларији за локални економски развој ради подршке у проналажењу новог објекта или евентуалну куповину земљишта ради реализације greenfield инвестиције, на чему Канцеларија већ активно ради.

11. FAZI D.O.O.

Веома успешна домаћа компанија за производњу електронских уређаја, софтверских производа и ЛЕД дисплеја која послује у радној зони Север, у објекту који је у својини компаније. Инвеститор је, због проширења капацитета, формирао нову грађевинску парцелу пројектом препарцелације, израдио пројектно – техничку документацију и прибавио све неопходне дозволе за реконструкцију и доградњу постојећих објеката.

Вредност инвестиционих радова износила је између 500.000 и 1.000.000 евра.

Инвеститор планира да у току 2023. године купи земљиште које тангира постојећу парцелу а које је у јавној својини Града Ниша ради проширења својих капацитета и Канцеларији за локални економски развој и надлежној управи се обратио Писмом о намерама.

У наредном периоду очекује се јавни позив за лицитацију земљишта а Канцеларија за локални економски развој ће пратити процедуру и евентуалну реализацију планиране инвестиције.

12. MILŠPED

Домаћа компанија „Милшпед" је започела реализацију велике логистичке развојне зоне на аеродрому и интермодалног логистичког центра.

Вредност инвестиције оквирно износи 12.000.000,00 €.

Компанија је југозападно од аеродрома према Поповцу формирала комплекс, започела радове и изградила I фазу. Инвеститор је финасирао израду Плана детаљне регулације за предметно подручје као и израду пројектно – техничке документације и изградњу недостајуће инфраструктуре.

Пројекат ће се реализовати у три фазе:

- Изградња интермодалног терминала за контејнере (I фаза),
- изградња магацинског простора од 15.000 м² (II фаза),
- изградња складишног простора од 15.000 м² са колосеком (III фаза).

Током 2023. године очекује се даље спровођење планског документа и издавање неопходних дозвола за изградњу II фазе, изградња приступних саобраћајница а Канцеларија ће наставити да прати ову инвестицију и пружи су неопходну подршку пројекту који је од великог значаја за Град Ниш и регион.

13. BESICO

Словачко – белгијска компанија која се бави развојем и изградњом логистичких паркова је изабрала Град Ниш и локацију у радној зони Север. Компанија је у Републици Србији реализовала неколико инвестиција.

Током 2023. године инвеститор ће решавати имовинско правне односе на парцели површине 4,7 хектара, израдити урбанистички пројекат и припремити сву неопходну документацију за изградњу.

Реализација инвестиције ће се одвијати у четири фазе, укупне површине 20.000м².

Инвеститор планира да уз подршку Града и Канцеларије за локални економски развој након уписа својине на земљишту изгради прву фазу у року од 12 месеци.

14. XXXL LESNINA & MOMAX

Компанија послује у области трговине и пословања. Инвестиција се односи на изградњу пословно - трговинског објекта. Вредност инвестиције 15.000.000 евра.

Инвеститор у свом власништву поседује земљиште северно од "ЕКО" пумпе које налаже на Булевар Николе Тесле.

Површина планираног објекта је око 30.000 м². Урбанистички пројекат за урбанистичко - архитектонску разраду локације за изградњу пословно - трговинског објекта на Булевару Николе Тесле усвојен је и потврђен 30.01.2019.

године. У току 2020. године инвеститор је завршио процес провођења парцелације и уписа у Републички геодетски завод и решио имовинске односе. Након реализованог објекта у Новом Саду и завршетка радова на објекту у Београду, у 2023. години очекују се активности на прибављању свих неопходних дозвола за изградњу објекта и израда пројектно - техничке документације.

15. DELTA REAL ESTATE

Након реализоване инвестиције у 2021. години - тржног центра "Делта Планет" површине 40.000м² и 850 паркинг места, инвеститор и у 2023. години планира доградњу и проширење пословног простора и надземног паркирања на три нивоа, површине 20.000м².

Вредност инвестиције је око 20 милиона евра.

Усвојен је урбанистички пројекат за доградњу и издата грађевинска дозвола, почетак радова се очекује у другом кварталу 2023. године а Канцеларија ће пратити реализацију и ове фазе изградње.

Делта Планет тренутно запошљава око 1000 људи а након доградње очекује се повећање броја запослених.

У сарадњи са компанијом Delta Град Ниш је реализовао реконструкцију парка поред Нишаве и изградњу новог парка на Булевару Немањића.

16. БК ТЕСЛА

Инвеститор БК Тесла потписао је са Градом Меморандум о разумевању 23.01.2020. године. Компанија је изразила заинтересованост за више локација које су у својини Града Ниша. За локацију поред Нишке пиваре издата је грађевинска дозвола за изградњу прве фазе стамбено – пословног комплекса. Очекују се даљи кораци у реализацији овог пројекта током 2023. године а Канцеларија за локални економски развој ће пружити сву логистичку подршку.

17. SUPERNOVA

Аустријска компанија која у својини поседује око 31.590м² земљишта на углу Булевара Никола Тесла и Булевара Хероја са Кошара.

Инвеститор је Писмом о намерама изразио заинтересованост да изградњу тржног центра.

Вредност инвестиције је процењена на 12 милиона евра а планирано је запошљавање 400 радника, индиректно до 1.000. Инвеститор је да извршио размену и купио земљиште које је у својини Града Ниша и тако формирао јединствени комплекс. У складу са Планом генералне регулације израдио урбанистички пројекат са предлогом парцелације који је од стране стручне Комисије за планове усвојен. Инвеститор је прибавио локацијске услове 2022. године. У току

2023. године се очекује прибављање грађевинске дозволе и пријава радова на изградњи објекта и недостајуће инфраструктуре.

Канцеларија за локални економски развој прати инвестицију од самог почетка тако да ће током 2023. године пружити сву потребну логистику како би се ова инвестиција успешно реализовала у нашем граду.

18. PHILLIP MORRIS

По захтеву компаније Phillip Morris образован је тим за пружање стручне помоћи улагачу у реализацији нових инвестиција. Административно – техничку подршку овом тиму пружа Канцеларија за локални економски развој. Град Ниш и компанија Phillip Morris већ су разговарали о плановима Града који тангирају комплекс, као и о плановима компаније за даљи развој у Нишу.

Планирано је да у 2023. години Канцеларија за локални економски развој ради на решавању текућих проблема у пословању, као и да се, кроз заједничке састанке обеју страна, дође до решења за реализацију планова, како Града, тако и компаније.

19. YURA ELTECH

Компанија која послује у Граду Нишу више од 10 година и која тренутно запошљава 2593 радника, планира у што краћем року проширење капацитета у 2023. години и то кроз реализацију brownfield инвестиције, површине 2000 до 5000м² као и повећања броја запослених.

Канцеларија за локални економски развој наставља „after care“ активности ради омогућавања несметаног рада овог инвеститора у нашем граду, посредује у проналажењу нове локације за производњу, пружа логистичку подршку у поступку издавања свих дозвола у складу са Законом о улагањима.

20. ЕЛЕКТРОМРЕЖЕ СРБИЈЕ

Канцеларија за локални економски развој је од самог старта укључена у реализацију пројекта полагања првог двоструког мешовитог прикључног високонапонског вода 2x110kV који повезује ТС Ниш 2 и ТС Ниш 6.

Влада Републике Србије је овај пројекат прогласила пројектом од јавног интереса којим ће се обезбедити стабилно напајање ширег центра Града Ниша.

Пројекат је започет почетком претходне године а крај реализације се очекује до краја 2023. године.

21. ТИКА - ТУРСКА РАЗВОЈНА АГЕНЦИЈА

Град Ниш и Канцеларија за локални економски развој су упутили захтев крајем 2022. године Турској развојној агенцији за финансирање пројекта Партерно уређење платоа и зеленила испред "Београдске капије" Нишке тврђаве.

Сарадња са Турском развојном агенцијом ће се наставити и у 2023. години у вези финансирања пројекта Санације и конзерваторско – рестаураторских радова на Бали-беговој џамији – Салону 77 ГСЛУ Ниш, у Нишкој тврђави.

Реализацијом ових пројеката обезбедиће се доступност културно-историјском споменику, даљем неговању културе и сарадње са Републиком Турском али и дугорочном развоју туризма у Граду Нишу.

22. QUALIS ELECTRONICS

Компанија послује у индустрији услужне производње електронских склопова. Налазе се у Нишу, где су и основани, а део су аустријске групације **F - Tehnologies AG**, холдинга који је глобално присутан у Америци, Европи и Азији. Компанија се бави услужном производњом у електроници, посебно се специјализујући за серијску производњу. Тренутно у фабрици у комплексу Електронске индустрије ради близу 200 запослених.

QUALIS Electronics је заинтересован за проширење капацитета на својој али и новој greenfield локацији а претходне године је био у преговорима са градом око реализације исте што ће се наставити и у 2023. Години уз подршку Канцеларије за локални економски развој.

4.3.5. Потенцијалне инвестиције

Град Ниш и Канцеларија за локални економски развој константно преговарају са више потенцијалних инвеститора који разматрају Ниш као место за реализацију свог улагања. Набројаћемо само неке од њих:

• ИКЕА, Шведска

Чувена шведска компанија за производњу намештаја у својини поседује земљиште у индустријској зони Север 2, површине око 13,6 хектара.

Након Писма о намерама које је инвеститор упутио Граду Нишу и Канцеларији за локални економски развој у ток 2023. године приступиће се изради пројекта парцелације чиме ће се заокружити комплекс овог инвеститора и ући у поступак размене грађевинског земљишта са Градом.

• CONTINENTAL, Немачка

Највећа немачка компанија из области аутомотив индустрије након посете Граду Нишу, Канцеларији за локални економски развој и Научно – технолошком парку у задњем кварталу 2022. године заинтересована за сарадњу, улагање и отварање развојно - истраживачког центра.

Представници компаније су обишли и потенцијалну индустријску зону Север 3 (урбанистичко - планским документом дефинисана као пословно – производно – трговинска зона, југозападно од државног пута бр.158) површине око 85ха.

Уз подршку Кабинета Председника Републике Србије наставак сарадње са овом компанијом се очекује и током 2023. године.

• KAYSER AUTOMOTIVE, Немачка

Компанија је светски добављач компоненти за аутомобилску индустрију (системи за флуиде, системи за филтрацију и хлађење, системи за контролу) која има 12 производних локација широм света и запошљава преко 3500 хиљада радника. Најавили су производњу готовог производа (пластичне цеви за течности, термо третман за обликовање цеви и црева као и спајање тих елемената) спремног за извоз и уградњу.

За реализацију пројекта планирана је изградња производног погона површине 3-5000м² У I фази на 1 до 2ха земљишта желе да изграде објекат и запосле од 450-500 радника од који би 40 до 60 било запослено у манаџменту. Поводом изградње објекта, инвеститор је контактирао девелопера, словачко – белгијску компанију која са Градом већ преговара у вези потенцијалне локације.

• СТР INVEST, Чешка – Холандија

Чешко – холандска компанија која се бави развојем и изградњом индустријских објеката, логистичких паркова и земљишта и у Србији има неколико реализованих пројеката.

Компанија је заинтересована за изградњу модерних објеката за рентирање и довођење клијената (интернационалних компанија) који би се бавиле производно - пословним и логистичким делатностима. Инвеститор жели да реализује пројекат који би се састојао од изградње више објеката укупне површине 60-70.000м².

Остварено је више контаката и састанака а Канцеларија је представила више потенцијалних локација за изградњу. У наредном периоду Канцеларија ће пружити пуну подршку и прикупити све информације о неопходној инфраструктури

која је потребна инвеститору како би започео реализацију пројекта.

- **SUSTAINABLE INNOVATIONS VENTURES, Русија**

Руска компанија заинтересована за улагање и сарадњу са Градом. Након састанка са представницима Канцеларије за локални економски развој и посете Научно – технолошком парку Ниш договорени су кораци о повезивању и даљим разговорима о могућим облицима сарадње. Очекују се даљи кораци у 2023. години.

- **Потенцијални инвеститор „V“, Француска**

Град Ниш посетили су представници компаније из Француске која је заинтересована за отварање фабрике из области аутоматив индустрије. Након више састанака, посете Граду и обиласка потенцијалних локација инвеститор доставио идејно решење и исказао интересовање за локацију у Радној зони Север 2. Представници компаније посетили су Научно – технолошки парк Ниш. Очекују се даљи контакти и сарадња.

- **CORAL/ SHELL**

Компанија из области нафтне индустрије, заинтересована за више локација у граду. Остварени први контакти са Канцеларијом за локални економски развој а током наредног периода очекује се конкретизација у вези реализације инвестиција. Инвеститор је започео реконструкцију постојеће бензинске станице MAK International почетком 2023. године на којој ће бити истакнут лого компаније.

- **OVEN, Русија**

Руска компанија из области аутоматике и електронике је преко Републичке привредне коморе остварила контакт са Градом и Канцеларијом за локални економски развој и исказала интересовање за отварање производног погона на парцели површине 2 хектара на којој би изградили у првој фази 2 хале површине 2000м² а касније и R&D центра. Инвеститор је у преговорима и са страном компанијом која послује у Нишу, у комплексу бивше Електронске индустрије.

- **HERZ FENIX**

Аустријска компанија жели да настави са улагањима у наш град, прошири капацитете, и оствари након куповине додатних парцела greenfield инвестицију. Након решавања имовинско – правних односа за локацију коју је

изабрала, током 2023. године обратиће се Канцеларији за локални економски развој ради подршке у даљој реализацији инвестиције.

- **Е-РЕЦИКЛАЖА, Србија**

Даљи развој нишке компаније која се бави третманом и управљањем опасног и неопасног отпада у виду проширења капацитета и изградње новог објекта.

- **EBV electronic, USA**

И у 2023. години наставља се сарадња са компанијом која се бави трговином електричних компоненти и посредовањем. У потрази је за brownfield локацијом за даљи развој у Србији, у Нишу су обишли 6 потенцијалних објеката. Очекују се даљи кораци у сарадањи и реализацији најављеног пројекта.

- **Gerlinger, Немачка**

Компанија Gerlinger је уз подршку Српско - немачке привредне коморе, 12.07.2022. године посетила Град Ниш. Компанија се бави производњом самолепљивих трака и заптивача. Планира запошљавање 150 до 200 радника и заинтересована за greenfield инвестицију у површини од 4 - 20ха. У плану је презентовање потенцијала града и посета локацијама и наставак сарадње.

- **BOREK WORLDWIDE SOLUTIONS, Немачка**

Потенцијални инвеститор се обратио Канцеларији за локални економски развој и Научно технолошком парку Ниш за сарадњу.

Ради се о групи компанија са преко 150 запослених која нуди услуге IT outsourcing-a са локацијама у Немачкој, Украјини и Индији.

Заинтересовани су да отворе још једну филијалу компаније у Србији. Ниш су идентификовали као потенцијални град за нову компанију, истражују могуће локације и врше испитивања о локалном тржишту. Након посете граду и одржаних састанака са локалним заинтересованим странама у Научно-технолошком парку, очекује се сарадња и у 2023. години.

- **ZHONG YING, Кина**

Компанија из Шенжена у Кини која се бави производњом лед расвете са соларним панелима за спољно осветљење. Након видео састанка са представницима инвеститора и њиховог представника у Нишу, очекује се наставак разговора и сарадње и у 2023. години. Компанија разматра план за изнајмљивање brownfield објекта

до 6000м² у првој фази и запошљавање 100 радника. У другој фази планови компаније су уложи додатна средства за куповину до 5 хектара greenfield земљишта ради изградње фабрике за производњу литијумских батерија.

Компанија је упутила писмо о намерама и планира отварање ћерке фирме у нашем граду како би аплицирала за подстицаје Развојној агенцији Србије, са мајком фирмом којој је седиште у Хонг Конгу.

ZhongYing планира да уложи 20 милиона евра у прихватљива улагања, у складу са распоредом 2022–2024. године, са плановима за запошљавање до 1000 радника у том инвестиционом периоду.

- **BMC, Јужна Кореја**

Инвеститор јужнокорејска компанија **BMC** која производи компоненте за електричне моторе планира изградњу фабрике површине 22.000м² и површином земљишта око 5 хектара. Реализацијом инвестиције ће се креирати 150 нових радних места.

Након посете Граду, септембра 2022. године са делегацијом Развојне агенције Србије и обиласка локације, договорени даљи кораци и наставак сарадње.

- **MOHR PARTNERS, интернационална компанија**

Након online састанка и више контаката током 2022. године са генералним директором Mohr Partners који нам се обратио испред свог клијента компаније из shared service sektora из Бангалора, чија је основна активност customer support за razlicite industrije (хотелијерство, авиосаобраћај, путовања и тд). Остварен је контакт са потенцијаним инвеститором који послује у Румунији и Косову и Метохији и који жели да отвори нови центар у Граду Нишу. Најважнија ствар за клијента је могућност запошљавања 200 радника који говоре немачки језик у првих 12 месеци пројекта, а у наредне 2-3 године тај број треба да достигне до 500. Поред немачког, у мањем обиму ће се користити и италијански и француски језик.

Канцеларија је повезала ову компанију са Универзитетом (Филолошким факултетом) и Научно-технолошким парком.

Очекује се даља сарадња и током 2023. године.

- **MOEHRINGER, Немачка**

Компанија Moehringер већ послује у Ражњу а у индустријској зони Север у Нишу, у простору који је закупила тренутно запошљава 11 радника.

Компанија планира повећање капацитета за производњу машина и кранова за дрвно-прерађивачку индустрију. Након упита и предложених brownfield локација од стране Канцеларије за локални економски развој, инвеститор је показао и интересовање за greenfield локацију на путу за Малошиште. Очекује се посета немачке делегације ове компаније током првог квартала 2023. године.

- **BENLIAN FOODS, СРБИЈА**

Настављају се активности са домаћом компанијом која је заинтересована за проширење капацитета и куповину земљишта у површини од 1635 м² поред објекта у коме већ обавља процес производње. Инвеститор се обратио писмом о намерама, израдио пројекат парцелације који је у поступку провођења у Републичком геодетском заводу а обратио се и Управи за имовину и одрживи развој обзиром да се ради градском грађевинском земљишту. У 2023. години очекују се даљи кораци на решавању имовинско – правних односа у чему ће Канцеларија за локални економски развој пружити пуну логистичку подршку.

- **CHERVON – AUTO, Кина**

Кинеска компанија је глобални добављач у аутомобилској индустрији. Остварен контакт са Канцеларијом за локални економски развој где су изнели своје планове за изградњу производне хале површине око 60.000м². Планирана вредност инвестиције је 100-120 милиона евра а број запослених износио би 500 до 600 радника. Током 2023. године очекују се нови контакти и сарадња.

- **KARL MAYER, Немачка**

Немачка фирма **KARL MAYER Verwaltungsgesellschaft mbH** је произвођач текстилних машина. У склопу својих инвестиционих намера планирају да покрену производни погон у Србији са неколико кључних производних процеса: механичка обрада метала, монтажа и производња игала. Компанија је исказала и интересовање и потребу за конструкторима, отварањем shared services (администрација и IT) као и развој software-а. У првој фази планирана је изградња хале од 8.000м², као и запошљавање око 80 квалификованих радника. Очекују се даљи кораци и сарадња.

Сектор за подршку улагањима и унапређење пословног окружења прати и кроз видео и фото материјал архивира ток процеса реализације свих директних инвестиција које се реализују на територији Града Ниша.

5. СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ МЕРА

Одлуком о буџету Града Ниша за 2023. годину („Службени лист Града Ниша”, број 131/2022) и Финансијским планаом КЛЕР-а за 2023. годину за реализацију свих мера и активности планирана су средства у буџету Града Ниша.

За реализацију мера предвиђена су следећа средства:

- У оквиру раздела 11, који се односи на Канцеларију за локални економски развој, на позицији 390, економска класификација 454 - „субвенције приватним предузећима”, планирана су средства у износу од 11.000.000,00 динара, тако да планирана средства за меру 4.1.1.1. износе 5.000.000,00 динара а за меру 4.1.1.2. износе 6.000.000,00 динара. Град Ниш задржава право да у току реализације Програма врши прерасподелу средстава предвиђених за реализацију наведених мера, у случају недовољног односно повећаног интересовања по мерама, на основу Решења Градоначелнице, у оквиру средстава предвиђених буџетом Града Ниша, а на предлог Канцеларије за локални економски развој.

- У оквиру раздела 11, који се односи на Канцеларију за локални економски развој, позиција 395, економска класификација 462 – „Дотација међународним организацијама“, за Пројекат са организацијом ХЕЛП, планирана су средства у износу од 3.000.000,00 динара.

- У оквиру раздела 11, који се односи на Канцеларију за локални економски развој, на позицији 394; економска класификација 464 - „Дотације организацијама за обавезно социјално осигурање“, за реализацију пројеката са тржиштем рада, планирана су средства у износу од 21.000.000,00 динара.

6. ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПРОГРАМА ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА ЗА 2023. ГОДИНУ

Преглед очекиваних ефеката по мерама:

6.1. Подстицање конкурентности

6.1.1. Мера подршке за микро и мала предузећа и предузетнике/стартап тимове у виду државне помоћи мале вредности имаће ефекте на унапређење конкурентности кроз:

- унапређење пословања и развој нових производа,

- увођење иновативности у процес производње,

6.1.2. Доделом награда најуспешнијим компанијама вршиће се промоција предузетништва и најуспешнијих фирми које послују у нашем граду, уз напомену да се награде додељују на основу званичних података, као и на

основу предлога релевантних институција и удружења.

6.1.3. Пројектом, који Град реализује са немачком организацијом ХЕЛП, односно Владом Немачке- Министарством спољних послова, економски ће бити оснажене социјално угрожене групе путем суфинансирања 20 микробизниса.

6.1.4. Промоцијом расположивих средстава за подстицање конкурентности из националних и међународних извора финансирања вршиће се подршка економском развоју путем широког спектра услуга. КЛЕР ће пружати стручну помоћ у промовисању мере.

6.1.5. Унапређење и промоција туристичких потенцијала Града Ниша- унапређење туристичке инфраструктуре и објеката у циљу унапређења конкурентности града у области туристичких дестинација и повећања туристичког промета.

6.1.6. Подстицање развоја пољопривреде - модернизација пољопривредне производње и јачање производне конкурентности, повећање квалитета производње, увођење нових технологија и иновација, очување производње традиционалних производа...

6.1.7. Нефинансијска подршка почетницима у пословању, коју спроводи Акредитована Регионална развојна агенција (РРА ЈУГ), кроз пружање саветодавних услуга, обуке и менторинг, унапредиће потенцијале привредника и допринеће постизању бољих пословних резултата.

6.2. Подстицање запошљавања

Реализацијом ове мере биће омогућен пораст броја (само)запослених лица, броја лица са успешно положеним стручним и приправничким испитом оспособљеним за посао, броја новозапослених након истека субвенција, као и запошљавање особа са инвалидитетом под посебним условима.

6.3. Привлачење инвестиција

6.3.1. Промоција и примена Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања на територији Града Ниша – константнаподршка заинтересованим улагачима у процесу доношења одлуке и реализације инвестиција које могу бити подржане у складу са Уредбом у циљу отварања нових радних места.

6.3.2. Промоција и примена Уредбе о условима, начину и поступку под којима се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, као и услове, начин и поступак резмене непокретности - КЛЕР ће промовисати већ

постојеће механизме подршке који су прошли законом утврђену процедуру у циљу изградње објеката којима се унапређује локални економски развој и у циљу повећања запошљавања.

6.3.3. Израда Одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе Града Ниша у привлачењу улагања - биће дефинисани све врсте подстицаја, врсте помоћи на локалном нивоу, врсте улагања према значају и остали инструменти и мере за подршку унапређивању конкурентности.

6.3.4. Инфраструктурно опремање локација за реализацију инвестиција – унапредиће се примарна и секундарна инфраструктура и приступ локацијама у циљу повећања конкурентности локација и побољшања услова пословања постојећих предузећа и долазак нових инвеститора.

6.3.5. Промоцијом привредних потенцијала повећаће се број заинтересованих инвеститора за улагања на територији Града.

Програм локалног економског развоја Града Ниша за 2023. годину објавити у „Службеном листу Града Ниша“.